

1

**COMUNICACIÓ
DE LA COMISSIÓ EUROPEA**

2

**DOCUMENT DE TREBALL
DELS SERVEIS DE LA COMISSIÓ
EUROPEA**

3

**DECLARACIÓ DE DAVOS
DE 2018**

**Nova agenda europea
per a la cultura**

1

COMUNICACIÓ DE LA COMISSIÓ EUROPEA

2

DOCUMENT DE TREBALL DELS SERVEIS DE LA COMISSIÓ EUROPEA

3

DECLARACIÓ DE DAVOS DE 2018

Nova agenda europea
per a la cultura

ÍNDEX

1. COMUNICACIÓ DE LA COMISSIÓ EUROPEA	7
1. Introducció	9
2. Els reptes i l'ambició	9
3. Fonaments jurídics i primers passos	10
4. Accions i objectius estratègics	10
4.1 Dimensió social: aprofitar el poder de la cultura i la diversitat cultural per al benestar i la cohesió social	10
4.2 Dimensió econòmica: donar suport a la creativitat basada en la cultura en els àmbits de l'educació i la innovació, l'ocupació i el creixement	12
4.3 Dimensió exterior: reforçar les relacions culturals internacionals	14
5. Accions transversals	16
5.1 Protegir i revalorar el patrimoni cultural	16
5.2 Digital4Culture	16
6. Implantació de la NOVA AGENDA	17
6.1 Cooperació amb els estats membres	17
6.2 Diàleg estructurat amb la societat civil	17
7. Foment de la cultura a través de programes i polítiques de la UE	17
8. Properes etapes	17
2. DOCUMENT DE TREBALL DELS SERVEIS DE LA COMISSIÓ EUROPEA	19
1. Nova agenda europea per a la cultura: proposta amb les accions principals	21
1.1 Objectiu 1: aprofitar el poder de la cultura per al benestar i la cohesió social	21
La mobilitat	21
L'avaluació dels efectes dels intercanvis culturals	22
La integració dels refugiats i altres immigrants	23
La perspectiva de gènere	23
La participació de la cultura i la creativitat en les ciutats	24
1.2 Objectiu 2: donar suport a la creativitat basada en la cultura en els àmbits de l'educació i la innovació, l'ocupació i el creixement	24
La creativitat en l'educació	24
Les competències	25
La incidència en el sector de la música	26
La cultura a les ciutats i regions	26
El suport a la innovació i l'emprenedoria	28
El turisme cultural sostenible	28
La remuneració justa	30

1.3	Objectiu 3: reforçar les relacions culturals internacionals	30
	L'aplicació de la comunicació conjunta sobre relacions culturals internacionals	30
	El suport a la cultura com a motor del desenvolupament socioeconòmic sostenible	32
	La promoció de la cultura i el diàleg intercultural per unes relacions intercomunitàries	34
	El reforç de la cooperació pel patrimoni cultural	36
2.	2018, Any europeu del patrimoni cultural	37
2.1	Deu iniciatives europees	37
	<i>Iniciativa 1 de l'AEPC. El patrimoni, la història i els valors compartits</i>	38
	<i>Iniciativa 2 de l'AEPC. El patrimoni a les escoles</i>	39
	<i>Iniciativa 3 de l'AEPC. El jovent per al patrimoni</i>	40
	<i>Iniciativa 4 de l'AEPC. El patrimoni en transició</i>	41
	<i>Iniciativa 5 de l'AEPC. El turisme i el patrimoni</i>	42
	<i>Iniciativa 6 de l'AEPC. La cura del patrimoni: principis de qualitat</i>	43
	<i>Iniciativa 7 de l'AEPC. El patrimoni en perill: lluita contra el comerç il·lícit i gestió dels riscos relacionats amb el patrimoni</i>	44
	<i>Iniciativa 8 de l'AEPC. Les competències per al patrimoni: professions tradicionals i noves professions</i>	45
	<i>Iniciativa 9 de l'AEPC. El patrimoni per a tothom: participació ciutadana i innovació social</i>	46
	<i>Iniciativa 10 de l'AEPC. La ciència per al patrimoni: recerca, innovació, ciència i tecnologia</i>	47
3.	Digital4Culture	49
	<i>Iniciativa 1 de Digital4Culture: Europeana, motor de la transformació digital del patrimoni cultural</i>	50
	<i>Iniciativa 2 de Digital4Culture: centres de digitalització de monuments i llocs patrimonials</i>	51
	<i>Iniciativa 3 de Digital4Culture: centres d'innovació i creació digital</i>	52
	<i>Iniciativa 4 de Digital4Culture: millora de la distribució i la visibilitat de les pel·lícules de la UE</i>	53
	<i>Iniciativa 5 de Digital4Culture: nous programes de tutoria per a professionals del sector audiovisual</i>	54
	<i>Iniciativa 6 de Digital4Culture: foment dels intercanvis entre la cultura i la innovació en la societat i el sector</i>	54
4.	Opinió de les parts interessades	55
4.1	Resum de la reunió de les parts interessades	55
4.2	EUSurvey: resum de les respostes dels estats membres i les parts interessades	61
5.	Resum i principals resultats de l'agenda europea per a la cultura 2007	65
5.1	Objectius	65
5.2	Implementació	65
5.3	Resultats: plans de treball del Consell en matèria de cultura	66
5.4	Resultats: diàleg estructurat	69

6.	Estadístiques	73
6.1	Eurostat	73
6.2	Eurobaròmetre	79
	Principals conclusions sobre els valors compartits i el paper de la cultura	79
	Principals conclusions sobre el patrimoni cultural	83

3.	DECLARACIÓ DE DAVOS 2018	85
	Cap a una <i>Baukultur</i> d'Europa d'alta qualitat	87
	Declarem	88
	El paper central de la cultura en l'entorn construït	88
	El concepte de <i>Baukultur</i>	88
	La nostra visió d'una <i>Baukultur</i> d'alta qualitat	88
	Els beneficis d'una <i>Baukultur</i> d'alta qualitat per a la societat	89
	Cap a una <i>Baukultur</i> d'alta qualitat	89
	Ens comprometem a	90

Brussel·les, 22.5.2018
COM(2018) 267 final

1

**COMUNICACIÓ DE LA COMISSIÓ
AL PARLAMENT EUROPEU, AL
CONSELL EUROPEU,
AL CONSELL, AL COMITÈ ECONÒMIC
I SOCIAL EUROPEU I AL
COMITÈ DE LES REGIONS**

{SWD(2018) 167 final}

**Nova agenda europea
per a la cultura**

1. Introducció

En el seixantè aniversari dels Tractats de Roma, els dirigents dels vint-i-set estats membres i de les institucions de la Unió Europea van fer palesa l'ambició d'una Unió en què *els ciutadans tinguessin noves oportunitats de desenvolupament cultural i social, i de creixement econòmic. [...] una Unió que preservés el seu patrimoni cultural i que afavorís la diversitat cultural.*¹ Això es ratificava a la cimera de caps d'estat i de govern de Göteborg, el novembre de 2017, i al Consell Europeu de desembre de 2017,² quan també es va destacar que l'Any europeu del patrimoni cultural 2018³ era una oportunitat crucial per difondre la importància social i econòmica de la cultura i el patrimoni.

Quant a la Comissió, en una comunicació sobre el reforç de la identitat europea per mitjà de l'educació i la cultura,⁴ *manifestava que a tots els estats membres els interessa explotar tot el potencial de l'educació i la cultura per impulsar l'ocupació, el creixement econòmic, l'equitat social, la ciutadania activa i, també, com a manera de viure la identitat europea en tota la seva diversitat.*

La riquesa del patrimoni cultural europeu i el dinamisme dels sectors de la cultura i la creació reforcen la identitat europea, tot creant un sentiment de pertinença. A Europa i arreu del món, la cultura promou la ciutadania activa, els valors comuns, la inclusió i el diàleg intercultural; també apropa les persones —inclosos els refugiats i els immigrants nous— i ens fa sentir que formem part de la societat. A més, el món de la cultura i la creació també pot millorar el dia a dia de la gent, transformar les societats, crear ocupació, generar creixement i produir un efecte de contagi en altres sectors econòmics.

La NOVA AGENDA EUROPEA PER A LA CULTURA (NOVA AGENDA) respon a la invitació dels mandataris europeus de fer un pas més, a través de la cultura i l'educació, per construir societats cohesionades i oferir una visió d'una Unió Europea interessant.⁵ L'objectiu és aprofitar tot el potencial de la cultura per contribuir a la construcció d'una Unió més integradora i més justa, per mitjà del suport a la innovació, a la creativitat i a la sostenibilitat de l'ocupació i el creixement.

2. Els reptes i l'ambició

Arran de la greu crisi financera, Europa ha de fer front a desigualtats socials creixents, a una població més diversa, al populisme, a la radicalització i a amenaces terroristes. Les noves tecnologies i la comunicació digital transformen les societats, canvien els estils de vida i els hàbits de consum i també trastocquen les relacions de poder en les cadenes de valor econòmic. En aquest paisatge canviant, el paper de la cultura és més important que mai. Segons una enquesta de l'Eurobaròmetre de 2017, un 53 % dels enquestats considera que els valors dels estats membres són similars, i un 40 % creu que aquests valors són diferents. La cultura pot contribuir a reduir aquestes diferències, ja que és un dels factors que més contribueix a crear un sentiment de comunitat.⁶ Ara bé, les dades d'Eurostat demostren que més d'un terç dels europeus no participen en cap activitat cultural.⁷ Per tant, hi ha molt de marge per fer augmentar aquesta participació cultural i fer que els europeus descobreixin el que ens uneix, més que no pas el que ens distància. Cal dir, però, que la fragmentació dels mercats, l'accés insuficient al finançament i la incertesa de les condicions contractuals continuen afectant el sector cultural i creatiu i, de retruc, els ingressos dels professionals d'aquests àmbits.

1 Declaració de Roma, març de 2017: <http://www.consilium.europa.eu/es/press/press-releases/2017/03/25/rome-declaration/>.

2 Conclusions del Consell Europeu, desembre de 2017: <http://www.consilium.europa.eu/es/press/press-releases/2017/12/14/european-council-conclusions-external-relations/>.

3 <https://europa.eu/cultural-heritage>.

4 COM(2017) 673 final: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/?qid=1524663124515&uri=CELEX:52017DC0673>

5 Declaració de Bratislava, setembre de 2016: <http://www.consilium.europa.eu/es/press/press-releases/2016/09/16/bratislava-declaration-and-roadmap/>.

6 Eurobaròmetre 87, primavera de 2017: <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/STANDARD/surveyKy/2142>.

7 Eurostat, novembre de 2017: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Culture_statistics_-_cultural_participation_by_socioeconomic_background

LA NOVA AGENDA, amb un finançament apropiat al darrere, aprofitarà les sinergies entre la cultura i l'educació, i reforçarà els vincles entre la cultura i altres àmbits d'activitat. També ajudarà els sectors culturals i creatius a superar els reptes que tenen al davant i permetrà que s'aprofitin millor les oportunitats del món digital.

3. Fonaments jurídics i primers passos

Els fonaments jurídics per a l'acció en l'àmbit de la cultura a la UE els trobem a l'article 3 del Tractat de la Unió Europea i a l'article 167 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.⁸ Els estats membres tenen competència exclusiva en política cultural i la Unió ha de mirar de fomentar la cooperació, a més d'acompanyar i completar les accions dels estats membres. La cooperació política de la UE va rebre un impuls considerable amb la comunicació⁹ de la Comissió, de 2007, sobre una agenda europea per a la cultura un món globalitzat, que va ser aprovada pel Consell.¹⁰ El Parlament Europeu també hi ha donat suport mitjançant resolucions polítiques i projectes pilot.

A partir d'aquí, els estats membres han pres nombroses mesures¹¹ inspirades en la col·laboració política de la UE per mitjà de plans de treball successius del Consell en l'àmbit de la cultura, projectes finançats per programes de la UE i estratègies macroregionals.¹²

El Consell Europeu ha instat la UE a intensificar les seves accions en aquest àmbit i a *analitzar altres possibles mesures pel que fa, entre d'altres, a les condicions del marc jurídic i financer per al desenvolupament del sector de la cultura i la creació, i pel que fa a la mobilitat dels professionals del sector de la cultura.*²

4. Accions i objectius estratègics

La NOVA AGENDA té tres objectius estratègics, amb una dimensió social, una d'econòmica i una d'exterior.

4.1 Dimensió social: aprofitar el poder de la cultura i la diversitat cultural per al benestar i la cohesió social

- Promoure les capacitats culturals¹³ de tots els europeus oferint-los un extens programa d'activitats culturals i donant-los l'oportunitat de participar-hi activament.
- Fomentar la mobilitat dels professionals dels sectors de la cultura i la creació, i eliminar-ne els obstacles existents.
- Protegir i promoure el patrimoni cultural europeu com a recurs compartit per sensibilitzar la gent sobre la nostra història i sobre els valors que compartim a la Unió i per reforçar el sentiment d'una identitat europea comuna.

La participació cultural apropa la gent. La cultura és un mitjà ideal per comunicar-se més enllà de les barreres lingüístiques, capacita la gent i afavoreix la cohesió social, també amb els refugiats, els immigrants i les poblacions d'acollida. En el marc del'agenda europea de 2007, polítics i professionals van trobar la manera d'aplicar la cultura participativa per fomentar la comprensió, l'apoderament de la gent i la millora de l'autoconfiança.¹⁴

8 Els articles 173 i 208 també són pertinents per als sectors creatius i la cooperació al desenvolupament.

9 COM(2007) 242: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/?uri=celex:52007DC0242>.

10 2007/C 287/01: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/?uri=CELEX:32007G1129\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/?uri=CELEX:32007G1129(01)).

11 El document intern de treball SWD/2018/167, que acompanya aquesta comunicació, proporciona una visió de conjunt de les accions de l'Agenda de 2007, detalls sobre les accions proposades en aquesta Nova agenda, a més d'altres accions pertinents en curs o previstes, i informació sobre consultes, estadístiques i enquestes que han contribuït al seu desenvolupament.

12 http://ec.europa.eu/regional_policy/es/policy/cooperation

13 *L'enfocament basat en les capacitats* el va desenvolupar Amartya Sen. L'aplicació a la cultura és més recent.

14 Mètode obert de coordinació i diàleg estructurat Veus de la cultura, 2014, 2016 i 2017 (https://ec.europa.eu/culture/policy/strategic-framework/intercultural-dialogue_es)

La cultura és **una força transformadora per a la regeneració social**. Ho demostren els trenta anys d'èxits de la iniciativa Capital Europea de la Cultura i els projectes d'equipaments culturals finançats pel fons estructurals i pels fons d'inversió europeus. L'Any europeu també destaca la contribució transversal del patrimoni en les societats i les economies europees. A més, per definir l'entorn construït, hi ha una nova mirada adaptativa, arrelada en la cultura.¹⁵

La participació cultural també millora **la salut i el benestar**. Una enquesta recent revela que el 71 % dels europeus enquestats troben que viure a prop de llocs relacionats amb el patrimoni cultural d'Europa pot millorar la qualitat de vida.¹⁶ Els estudis confirmen també que l'accés a la cultura és el segon factor més important per al benestar psicològic, precedit només de la salut.¹⁷

Ara bé, hi ha barreres socials i financeres que dificulten la participació en la cultura, malgrat els esforços dels organismes culturals per adaptar-se als canvis dels patrons de consum cultural i de composició de la població. Per tot plegat, es proposa un nou enfocament amb la **capacitat cultural** com a principi rector. Això implica posar a disposició del públic un extens programa d'activitats culturals de qualitat, fer que tothom pugui crear activitats i participar-hi, i estrènyer els llaços entre la cultura i l'educació, els afers socials, la política urbana, la recerca i la innovació.¹⁸

Perquè la participació sigui més activa, cal **més mobilitat de les obres i dels professionals europeus** en els sectors culturals i creatius d'arreu d'Europa. Amb dades sòlides,¹⁹ la UE continuarà donant suport a les polítiques i al finançament, però els estats membres també han de fer un esforç per eliminar les traves administratives, com ara el risc de doble imposició per a artistes i professionals del món de les arts.

La Comissió:

- Donarà suport a la recerca sobre els punts de contacte de la cultura per avaluar-ne l'impacte en els diferents àmbits, incloent-hi la salut i el benestar (2018).
- Desenvoluparà accions específiques per a la inclusió social per mitjà de la cultura i els programes Europa Creativa i Erasmus+,²⁰ i establirà criteris de selecció perquè el programa Europa Creativa incentivi la gestió de projectes en condicions d'igualtat de gènere (2019).
- Engegarà un projecte sobre ciutats i espais culturals i creatius en el marc del programa Europa Creativa per promoure la participació cultural i la regeneració social i urbana (2018).
- Proposarà un programa de mobilitat per a professionals dels sectors culturals i creatius en el marc del programa Europa Creativa (2018-2019).

La Comissió convida els estats membres a:

- Comprometre's a avançar en l'eliminació de les barreres administratives i fiscals a la mobilitat; entre d'altres, a través del proper pla de treball per a la cultura.

15 D'acord amb la declaració de Davos 2018 per una Baukultur d'alta qualitat per a Europa (<https://www.news.admin.ch/news/message/attachments/51119.pdf>)

16 Eurobaròmetre especial 2017 (http://europa.eu/cultural-heritage/toolkits/special-eurobarometer-europeans-and-cultural-heritage_es)

17 Sacco et al., 2011, The Interaction Between Culture, Health and Psychological Well-Being (https://www.researchgate.net/publication/226193693_The_Interaction_Between_Culture_Health_and_Psychological_Well-Being_Project). El mètode obert de coordinació 2017-2018 sobre la cultura com a vector d'inclusió social també està recollint dades sobre salut i benestar.

18 Informe del King's College de Londres: «Towards cultural democracy: promoting cultural capabilities for everyone» (Cap a la democràcia cultural: promoció de les capacitats culturals de tothom) (<https://www.kcl.ac.uk/Cultural/-/Projects/Towards-cultural-democracy.aspx>)

19 Tres mètodes oberts de coordinació sobre la mobilitat d'artistes (https://ec.europa.eu/culture/policy/cultural-creative-industries/mobility_es) i residències, 2010, 2012 i 2014.

20 Europa Creativa (https://ec.europa.eu/programmes/creativa-europe/node_es); Erasmus+ (http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/node_es).

4.2 Dimensió econòmica: donar suport a la creativitat basada en la cultura en els àmbits de l'educació i la innovació, l'ocupació i el creixement

- Promoure el pensament artístic, cultural i creatiu en els estudis reglats i no reglats i en la formació professional a tots els nivells i en l'aprenentatge al llarg de la vida.
- Impulsar els ecosistemes favorables als sectors culturals i creatius, promovent l'accés al finançament, la capacitat d'innovació, la remuneració justa dels autors i creadors, i la cooperació transversal.
- Promoure les competències necessàries per als sectors culturals i creatius; entre d'altres, les competències digitals, empresarials, tradicionals i especialitzades.

La cultura i la creativitat són actius importants per a l'economia. La cultura té un efecte directe en la creació d'ocupació, l'impuls del creixement i el foment del comerç exterior. En la UE, les xifres d'ocupació del món de la cultura van experimentar un augment sostingut entre 2011 i 2016, quan van assolir 8,4 milions de persones. Els béns culturals tenen un superàvit comercial de 8 700 milions d'euros²¹ i s'estima que els sectors de la cultura i la creació aporten un 4,2 % al producte interior brut de la UE.²² Pel que fa als sectors econòmics innovadors, també necessiten creativitat per mantenir els avantatges competitius, i per la seva banda, les comunitats urbanes i rurals cada vegada depenen més de la cultura per atraure empresaris, estudiants i turistes.

La cultura, l'art, la creativitat i els sectors creatius són interdependents. La combinació de les competències i els coneixements específics dels sectors culturals i creatius amb els de la resta de sectors ajuda a generar solucions innovadores, també en els àmbits de les tecnologies de la informació i la comunicació, el turisme, la indústria, els serveis i el sector públic. Per intervenir en aquest poder transformador, la Comissió proposa centrar-se en tres ecosistemes específics —educació i formació, ciutats i regions, i els mateixos sectors de la cultura i la creació— per tal de crear entorns que afavoreixin la innovació per mitjà de la cultura.

Educació i formació. La relació entre el nivell de formació i la participació en la cultura és evident. En el context del marc de competències bàsiques per a l'aprenentatge permanent s'explorà una actuació intersectorial sobre expressió i sensibilització cultural, una de les vuit competències bàsiques reconegudes a escala europea.²³ També hi ha consens sobre la necessitat de comptar amb competències i habilitats transferibles, que estimulin la creativitat i el pensament crític. La Comissió ha donat suport al treball de l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE) sobre la manera d'ensenyar, aprendre i avaluar el pensament creatiu i crític,²⁴ que és la novetat del programa per a l'avaluació internacional d'alumnes 2021 (PISA). Aquest plantejament sobre el pensament creatiu i crític s'hauria d'estendre a tots els nivells educatius i formatius; a més d'ensenyar ciència, tecnologia, enginyeria o matemàtiques (CTEM) també hauríem d'ensenyar art i disseny (CTEAM).²⁵

Ciutats i regions. Els sectors de la cultura i la creació tenen una gran capacitat d'experimentació, anticipació de tendències i exploració de models d'innovació social i econòmica. Les ciutats i les regions són socis naturals:²⁶ se situen al capdavant del desenvolupament impulsat per la cultura perquè en l'àmbit local es pot tenir més autonomia; tenen poder d'atracció per al talent i estan més a prop de les necessitats i

21 Eurostat 2016: estadístiques sobre cultura: ocupació, empreses, participació, comerç, despesa (<http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Category:Culture>).

22 Ernst & Young, 2014, *Measuring cultural and creative markets in the EU* (xifres sobre els mercats culturals i creatius a la UE) ([http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Measuring_cultural_and_creative_markets_in_the_EU/\\$FILE/Creating-Growth.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Measuring_cultural_and_creative_markets_in_the_EU/$FILE/Creating-Growth.pdf)).

23 El Manual de mètodes oberts de coordinació de 2016 (https://ec.europa.eu/culture/news/2016/0422-handbook-cultural-awareness-expression_en) estableix pràctiques i recomanacions en aquest sentit.

24 Centre d'innovació i recerca educativa de l'OCDE (<http://www.oecd.org/education/ceii/assessingprogressionincreativeandcriticalthinkingskillsineducation.htm>).

25 COM(2017) 247 final (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM:2017:247:FIN>).

26 Cultura per a les ciutats i les regions, projecte d'aprenentatge entre iguals, 2015-2017 (<http://www.cultureforcitiesandregions.eu/>).

del potencial dels seus habitants. La cultura i el turisme donen embranzida a l'activitat econòmica. Les ciutats que inverteixen en cultura poden obtenir compensacions importants, ja que creen més ocupació i capital humà en comparació amb ciutats similars, com bé mostra el Monitor de les ciutats culturals i creatives, desenvolupat pel Centre comú de recerca²⁷ de la Comissió Europea. A les zones rurals, la restauració i millora del patrimoni cultural i natural contribueixen a impulsar el creixement i la sostenibilitat.²⁸ La gestió integrada dels actius culturals i naturals anima la gent a descobrir-los i a implicar-s'hi.²⁹

La planificació és necessària, però també cal deixar marge per a la innovació amb processos participatius, espais creatius³⁰ i incubadores, on autònoms i creatius puguin col·laborar i crear projectes conjunts. Els clústers d'empreses de sectors creatius també han demostrat que poden generar un elevat creixement de l'ocupació;³¹ de les 1 300 prioritats d'especialització intel·ligent regionals, entorn del 6 % ja fan referència a la cultura.³² La cooperació territorial regional i europea crea creixement i ocupació, i promou Europa com a destinació, també a través de rutes culturals macroregionals.³³ A partir d'aquesta experiència, hi ha marge per reforçar el paper de la cultura per al desenvolupament territorial impulsat per la innovació.

Sectors de la cultura i la creació. Per convertir les oportunitats en creixement i ocupació, els professionals i les empreses culturals i creatives necessiten unes condicions marc favorables: un entorn normatiu que recompensi la creació, un millor accés al finançament, oportunitats de creixement i internacionalització, i un conjunt de competències específiques.

Per a molts europeus, especialment per als més joves, l'àmbit cultural és un important punt d'entrada al món laboral (a Letònia, Romania, Xipre, Bulgària, Portugal, Estònia i Espanya, el percentatge de joves entre 15 i 29 anys que treballa en l'àmbit de la cultura és més gran que en l'economia en el seu conjunt). No obstant això, la prevalença de llocs de treball atípics, a jornada parcial i per projectes, pot representar un problema. L'adaptació del marc normatiu per proporcionar cobertura i protecció social als treballadors intermitents amb una mobilitat creixent constitueix un repte polític considerable. La remuneració justa d'autors i creadors és un altre dels objectius que la Comissió s'està plantejant en l'estratègia del mercat únic digital.

L'accés al finançament continua sent una barrera important per a un sector compost majoritàriament per pimes i microempreses. El mecanisme de garantia del sector cultural i creatiu, al qual es pot accedir amb el programa Europa Creativa, és un bon inici i es reforçarà. S'analitzaran també altres instruments, com ara el finançament col·lectiu³⁴ i el finançament privat a partir de patrocinis, fundacions i associacions publicoprivades.

Els professionals del món de la cultura i la creació han de tenir diferents competències: digitals, tradicionals, transversals i especialitzades. La Nova agenda es basa en les polítiques en curs, sobretot pel que fa a les competències relacionades amb l'emprenedoria³⁵ i el patrimoni.

LA NOVA AGENDA dóna prioritat a un enfocament intersectorial de la col·laboració europea, ja que la digitalització i la creació conjunta continuen superant les fronteres artístiques i econòmiques. Això es complementarà amb iniciatives concretes en els

27 Monitor de les ciutats culturals i creatives, 2017 (<https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/cultural-and-creative-cities-monitor-2017-edition>).

28 Xarxa europea de desenvolupament rural 2016. Fitxa informativa sobre l'art i la cultura en zones rurals.

29 Estudis de cas de Natura 2000 que vinculen el patrimoni cultural i natural.

30 Xarxa europea d'espais creatius, 2016-2018 (<https://www.creativehubs.eu/>).

31 Panorama europeu de clústers de 2014 (<http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/7242/attachments/1/translations/en/renditions/pdf>).

32 <http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/map>.

33 Routes4U, programa conjunt de la Comissió i el Consell d'Europa sobre rutes culturals a les macroregions (<https://www.coe.int/en/web/cultural-routes/eu-jp-2017-20>).

34 Crowdfunding4Culture (https://ec.europa.eu/culture/news/20160601-crowdfunding-cultural-creative-sector_es).

35 També per mitjà de marcs europeus de competència digital i emprenedoria (EntreComp, DigComp).

sectors més desenvolupats per donar suport de manera més eficaç a la gran diversitat d'expressions culturals europees.

La Comissió:

- Participarà en la fase de validació del projecte de l'OCDE «Teaching, assessing and learning creative and critical thinking skills in education» (Ensenyar, avaluar i aprendre per competències de pensament crític i creatiu en ensenyament), amb vista a incloure un mòdul de creativitat en el programa per a l'avaluació internacional d'alumnes 2021; a més, la Comissió estudiarà les possibilitats de seguir la mateixa línia en l'educació superior i la formació professional (2018).
- Promourà la música i les arts en l'educació i la formació, també com a tema prioritari del programa Erasmus+ (2019), i fomentarà la creació de mòduls interdisciplinaris en institucions d'educació superior per al desenvolupament de la creativitat, combinant les competències artístiques, les tecnologies de la informació i la comunicació, i les competències empresarials i de negocis (2018).
- Continuarà donant suport a les regions que apliquen l'especialització intel·ligent i les estratègies macroregionals centrades en la cultura, i continuarà promovent el turisme cultural sostenible per mitjà d'una iniciativa europea especialitzada en l'Any europeu.
- Donarà suport a les associacions entre, d'una banda, els professionals i el sector de la creació i, de l'altra, les xarxes europees d'incubadores per a la innovació moguda per la creativitat, tot integrant la ciència i la tecnologia d'avantguarda amb la creativitat, l'art i el disseny.
- Executarà un projecte pilot que fomenti associacions més sòlides entre els sectors de la cultura i la creació, les administracions locals, els actors socials i els que treballen en l'àmbit de l'educació i la formació (2018).
- Explorarà la creació d'una comunitat del coneixement i la innovació en el sector del patrimoni cultural i la creació dins el marc de l'Institut europeu d'innovació i tecnologia (2019).
- Organitzarà un diàleg regular amb els sectors de la cultura i la creació en el context d'una estratègia política industrial renovada, per identificar les necessitats polítiques i apuntalar un marc polític exhaustiu a la UE.
- Iniciarà un diàleg regular amb el sector de la música i executarà l'acció preparatòria La música mou Europa.
- Reforçarà el diàleg amb la indústria audiovisual europea, també a través d'esdeveniments del Fòrum del cinema europeu (2018).
- Donarà suport als estats membres per garantir una remuneració justa dels artistes i creadors amb debats generals i sectorials, d'acord amb l'estratègia del mercat únic digital.

La Comissió convida els estats membres a:

- Comprometre's amb la millora de les condicions socioeconòmiques dels artistes i creadors, i amb la promoció de l'educació i la formació artística en el marc del proper pla de treball.

4.3 Dimensió exterior: reforçar les relacions culturals internacionals

- Suport de la cultura com a motor d'un desenvolupament socioeconòmic sostenible
- Promoció del diàleg cultural i intercultural per aconseguir unes relacions inter-comunitàries pacífiques
- Reforç de la cooperació al voltant del patrimoni cultural

Amb la comunicació conjunta de 2016 per una estratègia de relacions culturals internacionals de la UE,³⁶ la UE ha establert un marc de cooperació cultural amb els països associats. Això està en consonància amb la Convenció sobre la protecció i la promoció de la diversitat de les expressions culturals de la UNESCO, de la qual la UE i tots els estats membres formen part.³⁷ L'estratègia global sobre política exterior i de seguretat de la Unió Europea³⁸ ha identificat la diplomàcia cultural com un nou àmbit

36 JOIN/2016/029 (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/?uri=JOIN:2016:29:FIN>)

37 Darrer informe de la UE: <https://en.unesco.org/creativity/convention>.

38 Estratègia global de la UE (https://europa.eu/globalstrategy/sites/globalstrategy/files/regions/files/eugs_review_web_0.pdf<https://europa.eu/globalstrategy/en/global-strategy-foreign-and-security-policy-european-union>).

per a l'acció exterior conjunta de la UE. El nou consens europeu sobre desenvolupament³⁹ reconeix el paper de la cultura com a element facilitador i com a component important.

La Comissió, l'Alt Representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat (Alt Representant) i els seus serveis, inclòs el Servei europeu d'acció exterior (SEAE), donen tot el suport a la tasca contínua que es desenvolupa al Consell per configurar un enfocament exhaustiu pas a pas en les relacions culturals internacionals. Les accions de la UE aporten sinergies i valor afegit,⁴⁰ especialment per les funcions ampliades de les delegacions de la UE. Els punts de cooperació cultural de les delegacions exteriors de la UE estan rebent formació sobre la dimensió cultural del desenvolupament i de les relacions exteriors per difondre bones pràctiques i donar resposta a les necessitats i a les expectatives dels socis locals.

La Nova agenda permet una promoció més efectiva de la cultura com a vector d'identitat i cohesió, com a motor del desenvolupament socioeconòmic i com a factor que nodreix directament les bones relacions, a través també dels contactes interpersonals derivats de projectes d'educació i joventut, amb una atenció especial als Balcans occidentals i als països candidats a l'adhesió.⁴¹ La Comissió també té previst utilitzar la Nova agenda per posar l'accent en la dimensió cultural del desenvolupament sostenible i per contribuir a la implantació de l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible de les Nacions Unides.

L'Any europeu del patrimoni cultural 2018³ —que compta amb la participació dels Balcans occidentals— és una oportunitat única per reforçar els vincles culturals amb els països socis i els sectors culturals locals. Les associacions nascudes durant l'Any europeu han de tenir continuïtat com a part de la cooperació cultural de la UE i d'un nou pla d'acció europeu sobre el patrimoni cultural. També hi ha projectes en curs o a punt de començar en zones afectades per conflictes, per protegir i rehabilitar el patrimoni cultural malmès, fomentar la creació d'ocupació i millorar els mitjans de vida.

La Comissió i l'Alt Representant:

- Fomentaran els sectors de la cultura i la creació en els Balcans occidentals millorant el finançament del programa Europa Creativa, i consideraran l'ús de l'instrument d'ajuda a la preadhesió per donar suport a la cultura en els països candidats a l'adhesió i als Balcans occidentals, sobretot pel que fa a l'aplicació de les iniciatives emblemàtiques relacionades amb el pla d'acció en favor de la transformació dels Balcans occidentals.
- Prepararan l'inici de la tercera fase del programa cultural de l'Associació Oriental i reforçaran la societat civil a través de la cultura en els països mediterranis.
- Engegaran una acció preparatòria sobre les cases europees de la cultura en els països associats.
- Reforçaran el diàleg sobre la cultura amb la Xina i iniciaran un nou diàleg amb el Japó.
- Aplicaran el programa cultural Intra-ACP adreçat als països de l'Àfrica, el Carib i el Pacífic de l'onze fons europeu de desenvolupament, complementant les accions en el marc d'altres programes de la UE pertinents, a fi de donar suport a la creació d'ocupació, la construcció d'identitat, la formació professional i la cooperació audiovisual, i hi aplicaran la Convenció de la UNESCO de 2005.
- Desenvoluparan estratègies de cooperació cultural a escala regional, començant pels Balcans occidentals, l'Orient mitjà, la regió de l'Àfrica septentrional i l'Amèrica Llatina.
- Afegiran la protecció del patrimoni cultural a les tasques de les missions de la política comuna de seguretat i defensa, si escau, a partir dels projectes i les missions en curs.
- Donaran suport als corredors del patrimoni de la ruta de la seda a l'Àsia central, l'Afganistan i l'Iran.

A més, la Comissió convidarà els estats membres a:

- Cooperar en el desenvolupament d'activitats conjuntes amb la Comissió, l'Alt Representant i els seus serveis, inclòs el Servei europeu d'acció exterior.

39 El nostre món, la nostra dignitat, el nostre futur, 2017 (https://ec.europa.eu/europeaid/new-european-consensus-development-our-world-our-dignity-our-future_en).

40 També a través de la plataforma de diplomàcia cultural de la UE.

41 COM(2018) 65 final (https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/communication-credible-enlargement-perspective-western-balkans_en.pdf).

5. Accions transversals

Si bé la majoria d'accions de la NOVA AGENDA contribueixen principalment a un dels tres objectius —relacions socials, econòmiques i internacionals—, molts aspectes són transversals. Justament, dos grans àmbits de mesures polítiques de la UE, el patrimoni cultural i l'àmbit digital, contribueixen a assolir aquests tres objectius.

5.1 Protegir i revalorar el patrimoni cultural

L'Any europeu del patrimoni cultural 2018 ha començat amb força, desenvolupant milers d'activitats arreu d'Europa. La Comissió hi contribueix de manera directa, centrant-se en deu temes principals⁴² conforme a quatre objectius centrals: compromís, sostenibilitat, protecció i innovació. Aquests objectius es traduiran en recomanacions, principis i instruments per garantir que l'Any europeu tingui un llegat positiu i contribueixi a dur a la pràctica la NOVA AGENDA.

Quan es tanqui l'Any europeu, la Comissió:

- Presentarà un **pla d'acció sobre el patrimoni cultural** i demanarà als estats membres que redactin plans similars a escala nacional i que facin un seguiment de les deu iniciatives europees per mitjà dels plans de treball del Consell en matèria de cultura.
- Proposarà incorporar els resultats de l'Any europeu a programes futurs de la UE i a la política de cohesió.
- Donarà suport a l'aplicació del futur reglament de la UE sobre la importació de béns culturals amb un pla d'acció sobre el comerç il·legal de béns culturals, i crearà una plataforma social d'actors de perfil científic i polítiques sobre el patrimoni cultural en situació de risc.

5.2 Digital4Culture

La revolució digital permet noves formes innovadores de creació artística, un accés més ampli i democràtic a la cultura i al patrimoni, i noves maneres d'accedir, consumir i monetitzar els continguts culturals. Per reflectir aquests avenços, la Comissió està elaborant una nova estratègia de la UE, Digital4Culture, per basar-se en les propostes d'emissió, d'audiovisuals i de drets d'autor de l'estratègia del mercat únic digital i assentar les accions futures amb vista al proper marc financer pluriennal de la Unió.

La Comissió:

- Crearà una xarxa de centres de competència per tot el territori de la UE per preservar el coneixement del patrimoni monumental en perill per mitjà d'una digitalització a gran escala (2019).
- Crearà un directori en línia de pel·lícules europees i llançarà la primera Setmana del cinema de la UE perquè les pel·lícules europees estiguin disponibles per a tots els centres educatius d'arreu d'Europa (2019).
- Establirà una xarxa paneuropea de centres creatius digitals i d'innovació en suport de la transformació digital (2020).
- Proposarà els propers passos per a Europeana, la plataforma digital d'Europa en l'àmbit del patrimoni cultural (2018).
- Engegarà plans de tutoria pilot per a professionals del sector audiovisual —especialment per a dones— per ajudar els nous talents a desenvolupar les seves competències i la seva carrera (2019).
- Estimularà el contacte i la col·laboració entre art i tecnologia per impulsar la innovació sostenible a les empreses i a la societat (2018).

⁴² Les deu iniciatives europees (https://europa.eu/cultural-heritage/sites/eych/files/eych-initiatives_es.pdf) constitueixen temes clau de les actuacions polítiques intersectorials; entre d'altres, l'educació, el comerç il·legal, els principis de qualitat de la restauració, el turisme cultural sostenible, les competències i la innovació.

6. Implantació de la NOVA AGENDA

Respectant el principi de subsidiarietat, el paper de la UE és proporcionar incentius i directrius per posar a prova noves idees i donar suport als estats membres per avançar en una agenda compartida. En alguns àmbits hi ha força marge d'actuació per mitjà d'orientacions estratègiques, mètodes de treball millorats i activitats pilot.

6.1 Cooperació amb els estats membres

La NOVA AGENDA s'hauria d'implantar per mitjà de mètodes i plans de treball aprovats pels estats membres, com ara el mètode obert de coordinació.

Per millorar-ne l'impacte, la Comissió proposa centrar-se en una implantació concreta a escala nacional, regional o local, amb projectes conjunts finançats parcialment amb instruments de la UE, que ofereixin un aprenentatge entre iguals i assistència tècnica als estats membres o a les administracions regionals i locals que s'hagin designat.

La Comissió convida els estats membres a considerar els temes següents per al treball conjunt:

- Governança participativa sobre el patrimoni, en col·laboració amb el Consell d'Europa.
- Principis de qualitat de la restauració i les intervencions en el patrimoni.
- Accés al finançament i capacitat d'innovació en els sectors de la cultura i la creació.
- Ampliació dels projectes de l'àmbit de la cultura i el patrimoni amb el suport de programes de la UE.

6.2 Diàleg estructurat amb la societat civil

La Comissió té previst ampliar l'actual diàleg estructurat,⁴³ vol anar més enllà dels temes analitzats en el marc del mètode obert de coordinació, proporcionar més oportunitats de col·laboració en línia i obrir-se, cas per cas, a organitzacions pertinents alienes als sectors culturals i creatius. També proposarà que la societat civil tingui un paper més actiu per preparar els fòrums europeus biennals de la cultura.

7. Foment de la cultura a través de programes i polítiques de la UE

Europa Creativa i el programa que el succeirà tindran un paper important en el suport a la NOVA AGENDA, i la Comissió millorarà les sinergies existents entre els projectes i les activitats de les diferents polítiques. L'estratègia Digital4Culture reforçarà la coherència entre les iniciatives culturals, digitals i audiovisuals. La Comissió també donarà suport als objectius socials, econòmics i internacionals de la Nova agenda a través d'accions en altres àmbits d'acció; d'altres polítiques (actuals i futures) i intervencions de la UE complementaran i donaran suport a les polítiques culturals dels estats membres.

8. Properes etapes

La Nova agenda europea per a la cultura és un element clau de la resposta de la Comissió al mandat del Consell Europeu de desembre de 2017. Aquest instrument ofereix un marc per a la següent etapa de cooperació a la UE a fi d'abordar els reptes socials actuals mitjançant el poder transformador de la cultura. Es proposa un nou enfocament amb una visió integral que impulsi les sinergies en tots els sectors culturals i amb altres àmbits d'acció. L'èxit de l'aplicació de la Nova agenda i de les accions que s'hi inclouen exigeixen una estreta cooperació entre el Parlament Europeu, el Consell i els estats membres, a més de la implicació d'aquests organismes i de les parts interessades del sector de la cultura.

43 www.voicesofculture.eu.

El 2019 i el 2020 la col·laboració en el marc de la Nova agenda comptarà amb el suport del programa Europa Creativa i d'altres programes de la UE que financen projectes culturals; a partir de 2021, es disposarà de programes que s'aprovaran amb el proper marc financer pluriennal de la UE.

Brussel·les, 22.5.2018
SWD(2018) 167 final

2

DOCUMENT DE TREBALL DELS SERVEIS DE LA COMISSIÓ EUROPEA

{SWD(2018) 267 final}

Nova agenda europea per a la cultura

1. Nova agenda europea per a la cultura: proposta amb les accions principals

Per donar suport als estats membres en l'aplicació de la nova agenda per a la cultura, es duran a terme les accions principals següents seguint tres objectius estratègics.

1.1 Objectiu 1:

aprofitar el poder de la cultura per al benestar i la cohesió social

La mobilitat

És possible que el sector artístic sigui únic: per la seva contribució a la capacitat d'innovació d'Europa i per l'impuls dels seus professionals especialitzats, amb molta mobilitat internacional. Avui dia la mobilitat geogràfica és inherent al desenvolupament professional dels artistes i, en molts casos, els joves professionals tenen les feines a l'estranger com a única opció. A més, els artistes també mereixen una menció especial perquè, amb la seva mobilitat, reforcen l'espai cultural comú europeu i fomenten la participació en la integració europea.

Ara bé, tot plegat no està exempt de problemes. Com que és habitual que els artistes treballin durant períodes de temps breus en diferents estats membres —sovint amb feines atípiques i precàries, amb diferents empreses i amb ingressos irregulars i imprevisibles—, han de fer front a obstacles legals i administratius per aquesta activitat a l'estranger. Entre altres coses, hi ha el risc de doble imposició: pagar impostos en els països on treballen i en els països on resideixen.¹

El 2008 i el 2009 es va dur a terme un projecte pilot sobre la mobilitat dels artistes. Aquest projecte va incloure la identificació i l'intercanvi de bones pràctiques, la creació de xarxes de suport a la mobilitat i un estudi de viabilitat elaborat per ECOTEC sobre els sistemes d'informació per a la mobilitat dels artistes i altres professionals de l'àmbit de la cultura: http://ec.europa.eu/assets/eac/culture/policy/cultural-creative-industries/documents/mobility-systems_en.pdf.

Tot seguit, el juny de 2010, es va presentar un informe d'un grup de treball amb mètode obert de coordinació (MOC) sobre la mobilitat dels artistes i els professionals de la cultura. Aquest informe planteja unes recomanacions sobre l'oferta d'informació sobre mobilitat per a artistes i professionals de la cultura, amb directrius per als serveis d'informació sobre mobilitat. Arran d'això, l'any 2011, el Consell va demanar a la Comissió que creés un grup d'experts encarregat d'elaborar unes directrius (normes d'informació sobre mobilitat) sobre continguts comuns i normes de qualitat per crear o ampliar continguts i serveis d'assessorament per als artistes i els professionals de la cultura.²

L'abril de 2013 i el juny de 2014, la Comissió Europea va organitzar dos seminaris temàtics per analitzar les pràctiques administratives que obstaculitzen la mobilitat dels artistes i els professionals de la cultura. Van tractar les següents qüestions:

- visats Schengen
- seguretat social
- fiscalitat transfronterera
- informació a artistes i professionals de la cultura

Aquests seminaris van facilitar l'intercanvi d'informació i de bones pràctiques entre els representants dels estats membres i el sector de la cultura. El maig de 2016, la Comissió Europea va organitzar una reunió per avaluar les iniciatives de seguiment i els progressos des del 2014 en relació amb els temes esmentats anteriorment en el context de la mobilitat cultural i artística. L'exercici va reunir diferents serveis de

1 Això s'assenyala també en la comunicació adoptada per la Comissió Europea el 20 de setembre de 2017 sobre l'impuls del creixement i la cohesió en les regions frontereres: http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/communications/2017/boosting-growth-and-cohesion-in-eu-border-regions.

2 http://ec.europa.eu/assets/eac/culture/library/publications/mobility-info-standards_en.pdf.

la Comissió Europea, experts nacionals de vint-i-dos estats membres (ministres de Cultura, d'Afers Socials i d'Hisenda, i organismes públics), representants d'organismes culturals, festivals, associacions professionals i agències que donen suport o promouen la mobilitat internacional d'artistes i professionals de la cultura, federacions d'artistes i sindicats, empresaris, professors universitaris, advocats, experts independents i professionals de la cultura. Al final, es va concloure que, tot i que es coneixien millor els obstacles de la mobilitat artística i cultural, encara hi havia molta feina per fer.

Incentius: En el programa de treball de la Comissió per al 2018 s'ha inclòs un [programa de mobilitat per a artistes i creadors](#). L'objectiu és posar a prova un sistema de finançament que s'activi de manera periòdica a partir del 2021. En particular, es perseguiran els objectius següents:

- Estudiar la viabilitat d'un fons de mobilitat per a tot Europa. En particular, el projecte avaluarà les millors condicions per a l'administració, la gestió i l'avaluació d'aquesta iniciativa a mitjà i llarg termini.
- Dissenyar i dur a terme un fons pilot de mobilitat que actuï com a complement dels programes de mobilitat disponibles a nivell local, regional o nacional. En particular, el projecte establirà les condicions, els criteris, l'estratègia de comunicació, les reaccions i els mecanismes d'avaluació per a un sistema de finançament eficaç.
- Formular recomanacions de polítiques a la Comissió Europea, el Parlament Europeu i els estats membres per a la plena aplicació d'aquest fons en la propera generació de programes de la UE.

En aquesta primera fase, el sistema cobrirà els sectors següents: arts visuals, música, arts escèniques i literatura. Es cobriran les despeses del viatge internacional i del visat d'artistes europeus per a determinades actuacions i perquè participin en actes individuals o en grup; també les despeses de viatge fins a residències; i això, dins de la UE o en altres països que participin en el programa Europa Creativa.

El 2018 el pressupost per a l'execució de l'acció serà d'un milió d'euros, amb la qual cosa se'n beneficiaran unes dues-centes persones.

Els obstacles administratius i fiscals continuen afectant la mobilitat dels artistes i els professionals de la cultura; per aquesta raó, la Comissió insta els estats membres a eliminar els obstacles persistents per a la mobilitat dels artistes abans que finalitzi el proper pla de treball del Consell.

L'avaluació dels efectes dels intercanvis culturals

Els serveis de la Comissió donaran suport a la recerca sobre intercanvis culturals que analitzi l'impacte de la cultura en diferents àmbits, com ara la salut i el benestar, a partir de:

- Les conclusions del Consell de maig de 2015 sobre intercanvis culturals i creatius per estimular la innovació, la sostenibilitat econòmica i la inclusió social.
- La labor del grup de treball amb mètode obert de coordinació 2017-2018 per fomentar la contribució de la cultura a la inclusió social, que analitza la manera en què les polítiques públiques poden animar i ajudar les institucions culturals a treballar en associacions amb altres sectors (sanitat, assistència social i serveis penitenciaris).
- Les activitats de recerca, incloses les del programa Horitzó 2020 sobre el valor social de la cultura i l'impacte de les polítiques culturals a Europa, amb un pressupost de nou milions d'euros.

Els treballs en aquest àmbit es faran a través del Centre comú de recerca de la Comissió i d'estudis específics acordats en el marc del programa Europa Creativa.

La integració dels refugiats i altres immigrants

La convocatòria especial d'Europa Creativa de 2016 per al suport a la **integració dels refugiats** ha despertat un interès sense precedents (274 sol·licituds de projectes, per al quals se sol·licita un total de 48 milions d'euros). Al final, se'n van seleccionar dotze amb un pressupost de 2,35 milions d'euros. A la vista de les nombroses propostes de gran qualitat que no es van poder finançar amb aquesta convocatòria, la Comissió va fer que els projectes culturals per a la inclusió dels immigrants es poguessin subvencionar amb altres programes de la UE, com ara el fons d'asil, migració i integració; el programa Drets, Igualtat i Ciutadania; el programa Erasmus+ i el programa Europa per als Ciutadans. A més, també es pot donar suport a certs projectes amb els fons estructurals i els fons d'inversió europeus, també en zones rurals.

En el marc del mètode obert de coordinació sobre cultura, un grup de treball d'experts dels estats membres va elaborar un informe el 2017 sobre com la cultura i les arts poden promoure el diàleg intercultural en el context de la crisi migratòria i dels refugiats. En aquest document s'hi formulen una sèrie de recomanacions adreçades als responsables de les polítiques culturals de la UE, nacionals i locals, sobre capacitat, treball intersectorial i avaluació.

Concretament, s'hi feia una crida a:

- Donar suport i finançar la creació de xarxes, l'autogestió i la participació activa dels refugiats i els immigrants en l'art i la cultura.
- Oferir espais i oportunitats als refugiats i als immigrants perquè puguin fer projectes en l'àmbit de l'art i la cultura, i participar-hi, inclosos els nous museus i les noves exposicions dedicades a les migracions.
- Donar suport i finançar les xarxes (formals i informals) amb organitzacions culturals amb finançament públic, la societat civil i altres parts interessades, per contribuir als processos d'elaboració de polítiques.
- Donar prioritat al finançament de projectes culturals i artístics per a la integració dels refugiats i els immigrants, dins de programes nacionals i de la UE, inclosos els que es troben fora de l'àmbit de la cultura (per exemple, per a la UE, el programa Europa amb els Ciutadans; el fons d'asil, migració i integració; el programa Drets, Igualtat i Ciutadania i el programa Europa Creativa).
- Ampliar i aprofundir l'avaluació dels projectes culturals finançats amb fons públics, més enllà dels aspectes financers i quantitatius, per avaluar-ne l'impacte social i l'eficàcia en la promoció del diàleg intercultural.

En les seves deliberacions sobre el marc financer pluriennal de 2020 de la UE, el Parlament Europeu també ha reconegut la importància dels programes culturals per a la integració dels refugiats i els immigrants en la societat europea.

Per tant, els serveis de la Comissió continuaran promovent aquestes accions en els programes pertinents del proper marc financer, també en el programa que succeirà Europa Creativa, tenint en compte les recomanacions de 2017 del grup MOC, i informaran les entitats dels sectors culturals i creatius sobre les oportunitats disponibles.

La perspectiva de gènere

L'augment de la participació de la dona en el mercat laboral és un dels objectius de les polítiques de la Comissió Europea, que s'ha compromès a promoure la igualtat de gènere en el mercat laboral amb una combinació de legislació, orientació política i suport financer. No obstant això, com en el conjunt de l'economia, la presència d'homes que treballen al sector cultural és superior a la de les dones, amb un 54 %.

Per tal de fomentar la participació de la dona, en el programa que prengui el relleu d'Europa Creativa, els serveis de la Comissió proposaran uns criteris de selecció que tinguin en compte els projectes amb una organització igualitària des de la perspectiva de gènere.

La participació de la cultura i la creativitat en les ciutats

El programa de treball d'Europa Creativa de 2018 preveu el llançament d'una convocatòria de propostes amb un pressupost d'1,5 milions d'euros per a *ciutats i espais culturals i creatius*. L'acció s'adreçarà als centres creatius que han anat sorgint amb rapidesa en nombroses ciutats d'arreu de la UE. Un *centre creatiu* és una infraestructura o un centre que destina una part de la seva superfície útil o disponible a fer contactes i a fomentar el desenvolupament organitzatiu i empresarial dels sectors culturals i creatius. Molts espais de treball compartits del sector creatiu s'autoanomenen *centres creatius* (en anglès, *creative hubs*).

Però a banda d'aquests centres creatius, l'acció es proposa donar suport als espais culturals i creatius, així com a d'altres parts interessades; en particular, dins l'àmbit local, inclosos els ens locals, municipals i regionals.

El projecte es basarà en els resultats obtinguts i en el que s'hagi après d'accions anteriors finançades amb el capítol intersectorial d'Europa Creativa (Xarxa de centres creatius i de treball de la UE, Cultura per a les ciutats i les regions), a més d'altres projectes pertinents, com ara la xarxa Trans-Europe Halles i el projecte Creative Lenses, finançats amb el programa Europa Creativa; la Xarxa europea de centres culturals (ENCC) i les experiències reeixides de regeneració urbana impulsades per algunes capitals europees de la cultura.

1.2 Objectiu 2: donar suport a la creativitat basada en la cultura en els àmbits de l'educació i la innovació, l'ocupació i el creixement

La creativitat en l'educació

La proposta de recomanació de la Comissió al Consell pel que fa a sistemes d'atenció i d'educació infantil d'alta qualitat reconeix l'important paper de la música i les arts. En concret, recomana als estats membres que millorin l'elaboració dels plans d'estudis dels primers anys per respondre al benestar i les necessitats educatives dels infants. Entre les propostes per al desenvolupament de plans d'estudis i el suport de les competències socials, emocionals i lingüístiques dels infants, hi trobem: garantir un equilibri adequat entre l'aprenentatge socioemocional i l'aprenentatge infantil, tot reconeixent la importància del paper de la música, les arts i l'activitat física. El programa Erasmus+ i el seu successor ajudaran els estats membres a fer de la música i l'art un tema prioritari en l'ensenyament, també amb un ús més intensiu d'eines de col·laboració electrònica com ara eTwinning.

En els anys 2017 i 2018, la Comissió Europea es va sumar a l'OCDE en el projecte CREASSESS per crear i posar a prova a escala internacional un instrument d'avaluació que ajudés els professors a avaluar les competències creatives i de pensament crític de l'alumnat. Un altre resultat d'aquest projecte serà la creació d'un instrument amb tres eines: 1) un model d'avaluació que els professors podran fer servir per avaluar la creativitat i el pensament crític de l'alumnat, 2) un conjunt d'activitats i exercicis pedagògics per treballar aquestes competències i 3) un conjunt de feines fetes per estudiants durant aquestes activitats com a exemple dels diferents nivells de rendiment en competències creatives i de pensament crític.

Un dels resultats del projecte de l'OCDE consistirà a preparar una segona fase de validació i ampliar la intervenció a tot el sistema, arribant a altres nivells docents i altres disciplines. En una tercera fase, es podria desenvolupar una eina d'avaluació sumatòria per a la creativitat i el pensament crític, així com elements integrats en assajos internacionals, com els assajos normalitzats del programa per a l'avaluació internacional d'alumnes de l'OCDE (PISA). Vista la importància del desenvolupament de les competències creatives i de pensament crític en el procés educatiu, la Comissió proposa que el programa Europa Creativa també doni suport a la fase de validació del projecte el 2019; s'està preparant, de nou amb l'OCDE, un enfocament similar per a l'educació superior.

Tot plegat complementarà la labor iniciada en el marc d'una convocatòria experimental d'1,5 milions d'euros dins el programa Europa Creativa per elaborar propostes de disseny de mòduls interdisciplinaris innovadors per a màsters que combinin les arts i les TIC amb competències emprenedores i empresarials. Els mòduls es dissenyaran amb vista a:

- Oferir als estudiants de les disciplines relacionades amb l'art i la creativitat, l'empresa i la tecnologia els coneixements i les competències per treballar en els sectors i les disciplines relacionades amb la cultura i la creativitat.
- Millorar la qualitat i la pertinència de l'ensenyament i l'aprenentatge en les disciplines artístiques i culturals, vinculant creativitat, empresa i tecnologia.
- Desenvolupar la cultura emprenedora entre els estudiants i el personal docent.
- Estimular els entorns d'aprenentatge innovadors en cada disciplina i també de forma interdisciplinària, integrant la formació creativa, digital i emprenedora.

L'aplicació dels mòduls consistirà en el següent:

- Provar i validar els mòduls i millorar-ne el contingut en cas necessari.
- Aplicar el sistema europeu de transferència i acumulació de crèdits als mòduls.
- Compartir els resultats i els intercanvis sobre les pràctiques que funcionen millor i el que s'aprèn amb les col·laboracions.
- Identificar el potencial de transferència a d'altres cursos o disciplines de les pràctiques més eficients i innovadores.

En la seva comunicació de 2017 sobre una agenda renovada de la UE per a l'educació superior,³ la Comissió va anunciar la seva intenció d'ampliar la coalició de la UE amb les ciències, la tecnologia, l'enginyeria i les matemàtiques (CTEM), afegint-hi l'art i el disseny (CTEAM). Això reuniria els diferents sectors de l'ensenyament, les empreses i els organismes del sector públic per promoure matèries relacionades amb la ciència, la tecnologia, l'enginyeria, les arts i les matemàtiques, i per modernitzar els plans d'estudis i la proposta CTEM amb el CTEAM, amb programes més multidisciplinaris i cooperació entre les facultats pertinents i les institucions d'ensenyament superior. Aquesta comunicació indica que l'ensenyament superior reconeix la importància creixent dels enfocaments interdisciplinaris. La interacció entre el CTEM i les arts i el disseny és un motor important per a la innovació i la creativitat.

La consciència i l'expressió de la cultura continua sent una de les vuit competències bàsiques reconegudes a la UE en el marc revisat sobre les competències bàsiques per a l'aprenentatge al llarg de la vida. Arran de la recent col·laboració política en aquest àmbit, en el marc de la nova agenda hi haurà més accions intersectorials específiques per augmentar la comprensió i la visibilitat de la consciència i l'expressió de la cultura.

Les competències

Durant el període 2018-2019 els serveis de la Comissió duran a terme un projecte pilot sobre finançament, aprenentatge, innovació i patents per als sectors culturals i creatius, que definirà i posarà a prova polítiques i accions per mantenir i desenvolupar aquests sectors; el projecte se centrarà en quatre àmbits en relació amb els sectors culturals i creatius:

- Nou model de classificació de competències
- Les competències culturals i creatives i els sistemes tradicionals d'aprenentatge de competències
- Reconeixement dels actius intangibles dels préstecs
- Valoració i defensa de la propietat intel·lectual generada

3 COM(2017) 247: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1496304694958&uri=COM:2017:247:FIN>

Els serveis de la Comissió també exploraran la creació, amb l'Institut europeu d'innovació i tecnologia, d'una comunitat d'innovació sobre competències necessàries per als sectors culturals i creatius i el patrimoni.

El marc de competències digitals i el marc europeu de competències d'emprenedoria (EntreComp) són també pertinents per al desenvolupament de competències transversals en els sectors culturals i creatius. Els serveis de la Comissió proporcionaran una orientació en aquest sentit.

Els programes Interreg contribueixen al desenvolupament de competències culturals i creatives entre els països, les regions i en l'àmbit transfronterer.⁴ Des del punt de vista macroregional, la cultura també està relacionada amb el desenvolupament de competències i els coneixements especialitzats, l'educació i la formació professional.

La incidència en el sector de la música

La indústria musical està canviant i es troba en territori desconegut, aplanant el camí per a les altres indústries de continguts. L'inestable ecosistema del sector de la música té una creixent necessitat de mobilitzar tant el sector com els responsables de les polítiques per fer front als nous reptes i explorar les noves oportunitats. Atès que sovint no n'hi ha prou amb les accions i les iniciatives polítiques nacionals, i sovint tampoc no són adequades per abastar el caràcter mundial de la indústria i els sistemes de consum, cal que la UE intervingui en suport dels actius clau d'Europa en l'àmbit de la música: creativitat, diversitat i competitivitat en un context de globalització.

Una nova acció preparatòria, La música mou Europa, inclosa en el pressupost de la UE per 2018, tindrà en compte els resultats del recent diàleg de la UE i les parts interessades del sector de la música sobre les necessitats específiques del sector a curt i mitjà termini. El seu objectiu és posar a prova mesures adequades per a un finançament més específic per a la música. Amb aquest finançament es podria donar suport a la diversitat i el talent europeus i a la competitivitat del sector i també es podria afavorir l'accés de la població a la música en tota la seva diversitat.

Aquesta acció preparatòria està dissenyada per complir quatre objectius específics:

- Entendre millor les tendències del mercat i proposar mecanismes sostenibles per fer-ne un seguiment, a més de determinar les necessitats de finançament del sector de la música.
- Identificar models de distribució innovadors i sostenibles que donin suport a la diversitat musical europea (promoure la circulació del repertori local més enllà de les respostes positives internacionals).
- Promoure la mobilitat internacional dels artistes mitjançant l'aplicació de diferents programes de formació intersectorial que facin de pont entre els diferents sectors i que abordin les deficiències més importants pel que fa al coneixement del sector.
- Desenvolupar un enfocament estratègic per a la promoció de la música europea en el mercat internacional.

Per plantejar els reptes específics de l'ecosistema de la música, la Comissió s'ha compromès a mantenir un diàleg regular amb el sector a la UE.

La cultura a les ciutats i regions

La primera edició (2017) del Monitor de les ciutats culturals i creatives, elaborada pel Centre comú de recerca de la Comissió,⁵ es fa ressò del comportament de 168 ciutats seleccionades en trenta països europeus pel que fa a una sèrie de mesures que descriuen el dinamisme cultural, l'economia creativa i l'entorn propici de les ciutats.

⁴ Per exemple, el programa interregional Interreg Europa (<http://www.interregeurope.eu/crinma/>) 2014-2020 ha finançat el projecte Recursos culturals a les zones de muntanya (CRinMA), que se centra en el patrimoni de muntanya relacionat amb l'arquitectura popular, les tradicions, els costums i les competències. El projecte va ser seleccionat com a representant de l'Any europeu del patrimoni cultural 2018.

⁵ <https://composite-indicators.jrc.ec.europa.eu/cultural-creative-cities-monitor>.

El seu objectiu principal és ajudar els responsables de les polítiques nacionals, regionals i municipals a determinar els punts forts i les oportunitats locals, i comparar les seves ciutats amb ciutats amb una taxa de població, de renda i d'ocupació similars, emprant dades tant quantitatives com qualitatives. El principal valor afegit és, per tant, l'intercanvi i l'aprenentatge entre ciutats, però, a més, els investigadors podran accedir a un ampli conjunt de dades comparables per avaluar el paper de la cultura i la creativitat en el benestar social i econòmic de les ciutats.

L'instrument en línia que l'acompanya permet als usuaris examinar les 168 ciutats seleccionades, simular l'impacte que hi tindrien certes accions polítiques (per exemple, l'augment de l'ocupació relacionada amb la creativitat) en les puntuacions i introduir-hi noves ciutats, amb la qual cosa qualsevol ciutat interessada podrà avaluar el seu rendiment.

La Comissió ha publicat una comunicació per reforçar la innovació a les regions d'Europa cap a un creixement resiliència, inclús i sostenible a nivell territorial⁶ que posa de relleu que l'avantatge competitiu d'Europa depèn cada vegada més de la seva capacitat per promoure nous models de creixement regional, centrant-se en les inversions en sectors innovadors amb un potencial significatiu i un alt valor afegit per abordar reptes com ara l'augment de la cooperació en inversions en innovació a les regions i l'aprofitament de les sinergies i complementarietats entre les polítiques i els instruments de la UE.

La proposta de l'anomenada *especialització intel·ligent*⁷ assigna un nou paper al mercat interior per integrar els esforços fragmentats dels països i les regions en un procés de creació conjunta de noves cadenes de valor i nous mercats a partir de la interacció entre ecosistemes d'innovació de base local. S'estan aplicant estratègies regionals d'especialització intel·ligent arreu de la UE i, de les 1 300 prioritats regionals d'especialització intel·ligent,⁸ al voltant del 6 % fan referència a diferents aspectes de la cultura (entre d'altres, el patrimoni cultural i els sectors creatius.).

En el marc del fons europeu de desenvolupament regional per al període 2014-2020, nombroses regions europees han designat els sectors culturals i creatius com a prioritaris per a les seves estratègies d'especialització intel·ligent en recerca i innovació. Les regions de la UE han sabut aprofitar aquest potencial extraordinari per promoure el desenvolupament socioeconòmic, en particular amb els fons estructurals de la UE.

També hi ha hagut una col·laboració efectiva de la UE en el marc de la cooperació territorial europea, Interreg i altres programes transnacionals, interregionals i transfronterers, així com en el marc de les estratègies macroregionals i de les estratègies de les conques marítimes, en què la cultura és un àmbit temàtic important.⁹

En particular, les estratègies macroregionals s'associen, entre altres coses, amb les xarxes de ciutats. Es tracta de plataformes com el Fòrum de Ciutats de l'Adriàtic i del Jònic (FAIC),¹⁰ que és pertinent per a l'Estratègia de la UE per a la regió de l'Adriàtic i del Jònic (EUSAIR) i el Consell de ciutats i regions del Danubi. Aquestes associacions apleguen, respectivament, les ciutats dels països de la conca de l'Adriàtic i del Jònic i de la conca del Danubi. El seu objectiu és construir i desenvolupar el patrimoni econòmic, social, ambiental i cultural de les ciutats de l'Adriàtic i del Jònic, i contribuir a la integració i l'ampliació europees. Persegueix aquest objectiu promovent propostes innovadores de cooperació descentralitzada multinivell i associacions entre les autoritats locals dels estats membres.

6 COM(2017) 376 final, de 18 de juliol de 2017.

7 <http://s3platform.jrc.ec.europa.eu>.

8 <http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/map>.

9 Interreg: <http://www.keep.eu/>; Estratègia de la UE per a la regió del mar Bàltic: <https://www.balticsea-region-strategy.eu/action-plan>; Estratègia de la UE per a la regió del Danubi: <https://www.danube-region.eu/component/edocman/action-plan-eusdr-pdf>; Estratègia de la UE per a la regió de l'Adriàtic i del Jònic: <http://www.adriatic-ionian.eu/component/edocman/34-action-plan-eusair-pdf>; Estratègia de la UE per a la regió alpina: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/cooperate/alpine/eusalp_action_plan.pdf; Iniciativa Euromed: <http://www.westmed-initiative.eu/>; Estratègia atlàntica: <http://www.atlanticstrategy.eu/en/themes/priority-4>; Sinergia del mar Negre: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/346/black-sea-synergy_en.

10 http://www.faic.eu/index_en.asp.

En aquest sentit, hi ha marge d'actuació, aprofitant l'experiència adquirida fins ara i reforçant encara més el paper de la cultura com a àmbit prioritari per al desenvolupament territorial impulsat per la innovació.

El suport a la innovació i l'emprenedoria

La promoció del diàleg intersectorial i la cooperació entre els sectors culturals i creatius, les empreses tecnològiques i les indústries tradicionals és fonamental per posar en marxa processos d'innovació. D'acord amb l'Estratègia renovada de política industrial de la UE,¹¹ la Comissió dóna suport a la creació de xarxes d'incubació per a la innovació i a les associacions impulsades per la creativitat (entre persones creatives, la fabricació tradicional, les tecnologies de la informació i la ciència) a través del programa europeu per a les petites i mitjanes empreses COSME, el programa Europa Creativa i el seu fons de garantia dels sectors cultural i creatiu, el fons europeu per a inversions estratègiques i els fons estructurals.

Amb el suport del projecte d'associació WORTH,¹² en el marc del programa COSME, la Comissió dóna suport a les col·laboracions transnacionals entre dissenyadors de moda, creadors, pimes de fabricació i empreses tecnològiques. L'objectiu és acompanyar 150 projectes de cooperació transfronterera entre creatius, fabricants i professionals de la tecnologia, amb la participació d'un mínim de 450 empreses al llarg del projecte de quatre anys de durada.

La iniciativa Xarxa europea d'incubació per a la innovació impulsada per la creativitat¹³ dóna suport a les xarxes transnacionals de viviers i acceleradors d'empreses, amb especial atenció a les pimes i les empreses emergents dels sectors culturals i creatius. El 2018 la fase pilot ha abordat dos sectors concrets: d'una banda, la moda i les noves tecnologies i, de l'altra, el turisme.

La Xarxa europea per a les empreses, en el marc del programa COSME, acompanya les pimes perquè facin el salt internacional mitjançant actes de trobada de professionals en fires internacionals i mitjançant un assessorament a mida sobre nombrosos temes, com ara la protecció de la propietat intel·lectual i el comerç internacional. Un grup sectorial dedicat als sectors creatius combina els coneixements empresarials internacionals amb els coneixements locals i sectorials.

Els sectors creatius es caracteritzen per la rellevància econòmica de les microempreses, molt més significativa que en altres sectors industrials. La gran majoria de les empreses europees de sectors creatius (95 %) són microempreses (amb menys de deu empleats) i, en canvi, només representen el 35 % de l'ocupació.¹⁴ El paper de les organitzacions de clústers és fonamental per donar suport a aquestes microempreses i permetre'n la col·laboració amb altres sectors i regions. La Plataforma europea de col·laboració de clústers distingeix 33 indústries creatives bàsiques (mitjans de comunicació, disseny, art) a Europa i, dels 750 clústers, al voltant de 160 tenen una dimensió cultural i creativa.¹⁵ Aquesta plataforma ajuda amb les col·laboracions amb clústers d'altres regions i sectors, fet que permet la integració de les pimes creatives en les grans cadenes de valor de les indústries emergents transeuropees, impulsant la competitivitat global de la indústria europea.

El turisme cultural sostenible

El foment de la mobilitat transfronterera a través del turisme i, en particular, del turisme cultural pot crear vincles entre els ciutadans, millorar la comprensió mútua i crear una identitat compartida a partir de valors comuns. Els llocs d'interès cultural i històric són un dels principals motius per viatjar —Eurobaròmetre 2016: els europeus que fan viatges culturals són un 26 % i els que fan viatges urbans, un 27 %— i per voler tornar al

11 COM(2017) 479 final.

12 <http://www.worthproject.eu>.

13 <https://ec.europa.eu/easme/en/cos-einet-2017-3-04-european-incubation-networks-creativity-driven-innovation>.

14 Panorama europeu de clústers 2014.

15 <https://www.clustercollaboration.eu/cluster-list>.

mateix lloc de vacances (31 %). Quan viatgen a diferents països de la UE per lleure o negocis, els ciutadans de la UE descobreixen unes tradicions i un patrimoni locals, i fan contactes a l'estranger. Val a dir que la meitat dels ciutadans de la UE van passar almenys una part de les vacances en un altre país europeu.

El turisme costaner i marítim és el subsector més important del turisme i la principal activitat marítima europea. Europa té una rica cultura marítima i pesquera, que inclou molts llocs del patrimoni cultural submarí, com els vaixells antics enfonsats i les ciutats negades que encara no s'han explorat, valorat i protegit com cal. En zones rurals, les indicacions geogràfiques dels aliments, el vi i les begudes espirituoses contribueixen al patrimoni cultural europeu i també és important crear lligams entre el patrimoni cultural i el patrimoni natural.

Els serveis de la Comissió promouen un turisme cultural sostenible a través d'una iniciativa europea específica en el marc de l'edició de 2018 de l'Any europeu del patrimoni cultural (AEPC) (per a més detalls, vegeu la secció relativa a les seves iniciatives). Les agrupacions de països i de regions i la cooperació transfronterera entre països també contribueixen a promoure Europa com a destinació en el turisme mundial de llarga distància, a través de rutes culturals macroregionals, tot treballant en prioritats culturals comuns entre regions i països.

A continuació es presenten alguns exemples d'accions de la Comissió Europea en l'àmbit del turisme cultural (a més del suport prestat en el marc del programa COSME):

1. Cooperació amb el Consell d'Europa sobre els itineraris culturals europeus

La UE ha col·laborat amb el programa del Consell d'Europa sobre les rutes culturals europees establert el 1987. Fent un viatge a través de l'espai i el temps, es vol demostrar com el patrimoni dels diferents països i cultures d'Europa contribueix al patrimoni cultural compartit. Més informació: <http://www.culture-routes.net/cultural-routes>. Un nou programa de suport per al període 2018-2020 té per objecte reforçar la dimensió macroregional de les rutes culturals i desenvolupar noves rutes culturals en el marc de les quatre estratègies macroregionals existents.¹⁶

2. Cooperació amb la UNESCO per a les rutes pel patrimoni mundial de la Unió Europea

En la primera fase de l'acció preparatòria (2016-2017), la UNESCO es va centrar en el desenvolupament i la promoció de quatre rutes culturals transeuropees temàtiques (Europa reial, Europa romàtica, Europa antiga i Europa subterrània), cadascuna de les quals relacionava entre vuit i nou llocs emblemàtics i poc coneguts del patrimoni mundial de la UNESCO. A la segona fase del projecte (2018-2019) s'ha previst fer promoció d'aquestes rutes culturals en cooperació amb National Geographic. Més informació: <http://whc.unesco.org/en/activities/875>. A més, s'està preparant una valoració de les coincidències d'espais entre el programa Natura 2000 i la UNESCO per promoure una gestió integrada.¹⁷

3. Cooperació amb l'Organització Mundial del Turisme (OMT) per a la Iniciativa de desenvolupament del turisme de la ruta de la seda occidental

La cooperació amb l'OMT va tenir lloc entre 2016 i 2017 gràcies a una subvenció ad hoc per a la Iniciativa de desenvolupament del turisme de la ruta de la seda occidental. El projecte va donar lloc a la publicació del full de ruta per a aquesta zona. Més informació: <http://silkroad.unwto.org/project/western-silk-road-tourism-initiative>. L'OMT treballa en l'ampliació d'aquest projecte a les macroregions per crear itineraris transnacionals de llocs culturals relacionats.

4. Projectes cofinançats pel programa COSME en l'àmbit del turisme cultural

Des del 2011, la Comissió Europea publica periòdicament convocatòries de propostes per donar suport al desenvolupament i la promoció de productes turístics temàtics, incloses les rutes físiques o virtuals que tinguin una dimensió transnacional o europea i estiguin basades en el patrimoni cultural.

Més informació: http://ec.europa.eu/growth/sectors/tourism/offer/cultural/index_en.htm

16 Routes4U (<https://www.coe.int/en/web/cultural-routes/eu-jp-2017-20>) és el programa conjunt entre la Comissió Europea i el Consell d'Europa per a la creació de rutes culturals a les macroregions. Es va signar el desembre de 2017.

17 http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/links_natural_cultural_heritage_en.htm.

5. La Comissió està utilitzant el seu fons europeu marítim i de la pesca (FEMP) per finançar el desenvolupament de tecnologies que ajudin a descobrir patrimoni cultural submarí. També està finançant diverses rutes turístiques transnacionals basades en el patrimoni cultural submarí o altres activitats nàutiques, incloent-hi la promoció de la capacitat d'atracció cultural de les nostres regions costaneres. Els recursos financers del FEMP també estan a disposició dels grups locals d'acció pesquera (FLAGS) per ajudar a finançar el benestar social i les accions relacionades amb el patrimoni cultural de les comunitats pesqueres i marítimes.

6. Destinacions europees d'excel·lència (EDEN) 2017, turisme cultural

Les EDEN són una iniciativa de la Comissió Europea que premia i promou models de desenvolupament turístic sostenible. L'any 2017, el concurs es va centrar en el turisme cultural i 18 països van proposar una destinació turística d'excel·lència entre els seus béns culturals tangibles locals. Més informació: <http://ec.europa.eu/eden>.

La remuneració justa

La proposta de directiva sobre els drets d'autor en el mercat únic digital (COM (2016) 593 final) conté una sèrie de mesures específiques per augmentar la transparència i l'equilibri en les relacions contractuals dels autors i els artistes. En particular, aquestes mesures abasten els aspectes *ex post* de les disposicions contractuals, per tal de posar remei a la manca de transparència i al desequilibri en les posicions de negociació: és a dir, l'obligació d'informació sobre, com a mínim, com s'explotaran les obres i els ingressos corresponents, juntament amb un mecanisme de clàusula *best-seller* que permeti als creadors sol·licitar canvis en els contractes en cas de desproporció entre la seva remuneració i els ingressos i beneficis derivats de l'explotació de les seves obres. Aquestes obligacions d'informació i el mecanisme d'ajustament dels contractes han de tenir al darrere un mecanisme voluntari de resolució de litigis. L'obligació d'informació, el mecanisme d'ajustament del contracte i el mecanisme de resolució de litigis es complementaran i reforçaran mútuament, donant lloc a un fort «triangle de transparència» per als autors i els artistes.

Aquestes propostes fan un pas important cap a un mercat just, amb una remuneració justa per als creadors. D'altra banda, la proposta no esgota totes les qüestions, incloses les relatives als aspectes *ex ante* (abans de definir els contractes), i deixa molt de marge per a la intervenció nacional.

La Comissió, tal com es confirma en la comunicació que acompanya la proposta de directiva (COM(2016) 592 final), s'ha compromès a seguir col·laborant amb les parts interessades. Això es farà a través de diàlegs generals o sectorials, per debatre l'evolució i la necessitat de noves mesures. El desplegament efectiu d'aquestes mesures exigirà als estats membres que organitzin debats sectorials per definir en la pràctica les obligacions de transparència per tipus de contingut i sector. Per tant, els serveis de la Comissió seguiran de prop aquest treball dels estats membres per garantir l'eficàcia i la coherència dels resultats. A més, continuaran col·laborant amb totes les parts interessades dels sectors culturals i creatius, a través de debats generals o específics per sector, per discutir l'evolució i la necessitat de noves mesures.

1.3 Objectiu 3: reforçar les relacions culturals internacionals

L'aplicació de la comunicació conjunta sobre relacions culturals internacionals

La comunicació conjunta de la Comissió Europea i l'Alt Representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat sobre l'estratègia de la UE per a les relacions culturals internacionals, de 8 de juny de 2016 (JOIN/2016/029 final), demanava una cooperació reforçada amb els instituts nacionals de cultura de la UE. En aquest sentit, s'ha creat una plataforma de diplomàcia cultural de la UE per assessorar sobre política

exterior en matèria de cultura, facilitar la creació de xarxes, dur a terme activitats amb les entitats culturals i desenvolupar programes de formació per al lideratge cultural.

En les conclusions del Consell de 23 de maig de 2017 sobre un enfocament estratègic de la UE per a les relacions culturals internacionals també es convidava els estats membres, la Comissió i el Servei Europeu d'Acció Exterior (SEAE) a considerar projectes pilot en països tercers per posar a prova la col·laboració d'agents culturals locals, instituts culturals nacionals, agrupacions d'instituts nacionals de cultura de la UE (EUNIC) i delegacions exteriors de la UE.

El 16 de maig de 2017, el SEAE, els serveis de la Comissió (DG EAC) i l'EUNIC van rubricar un acord administratiu en què es resumien els principis, els valors i els objectius conjunts per a la seva cooperació, així com els àmbits prioritaris basats en la comunicació conjunta i les disposicions pràctiques. L'acord defineix principis, valors i objectius comuns per donar suport a aquesta cooperació. També assenyala els àmbits prioritaris per a la cooperació, juntament amb les disposicions pràctiques per a la seva execució a través d'activitats pilot desenvolupades per l'EUNIC en col·laboració amb els serveis de la CE i el SEAE. Tal com s'indica en l'acord administratiu, les activitats pilot conjuntes han de donar suport a:

- les proves de «cooperació reforçada» entre les delegacions de la UE (o la seva seu, si escau) i els instituts culturals dels països socis, inclosos els aspectes relatius a la planificació, l'assignació de recursos, l'execució, el seguiment i l'avaluació, i
- les anàlisis i les proves dels possibles models de finançament i d'associació d'acord amb les normes i reglamentacions existents.

L'acord administratiu preveu que aquestes activitats conjuntes es desenvolupin en els països on les condicions siguin més favorables. Aquest *més favorables* s'entén com aquells països amb clústers més assentats que ja cooperen amb les delegacions de la UE. S'està fent un seguiment de les activitats en 14 països: Brasil, Japó, Estats Units, Bòsnia i Hercegovina, Sèrbia, Ucraïna, Egipte, Marroc, Tunísia, Jordània, Etiòpia, República Democràtica del Congo, Senegal i Sudan. L'EUNIC va fer el mateix amb els seus grups.

Presentem a continuació alguns projectes pilot:

- Egipte: projecte pilot de divuit mesos entre l'EUNIC, Egipte i la delegació de la UE al Caire, que s'inicia el setembre de 2017 i se centra en l'economia cultural i creativa (120 000 euros).
- Tunísia: programa amb un pressupost de quatre milions d'euros en suport del sector cultural, concedit al British Council i l'EUNIC, que ja dona suport a vint projectes locals.
- Marroc: projecte per prevenir el radicalisme mitjançant la capacitat dels joves del sector cultural al Marroc i les diàspores marroquines a la UE. Està en preparació, com a resposta a una convocatòria de la delegació.
- Ucraïna: projecte amb un pressupost d'1,3 milions d'euros per als intercanvis entre la UE i Ucraïna, la reconciliació i la cohesió interna a través de projectes culturals, el desenvolupament de competències de gestió cultural i el finançament del capital inicial.
- Sudan: contracte de serveis per a la professionalització del sector del disseny de moda del Sudan.
- República Democràtica del Congo: professionalització del sector cultural congolès mitjançant la promoció dels valors culturals europeus i l'atenció a les indústries creatives (fotografia, cinema, música, literatura).

En l'aplicació de l'estratègia, totes les parts interessades pertinents han d'unir forces per garantir l'impacte, la complementarietat i les sinergies. Les delegacions de la UE actuaran com a facilitador i contribuiran fomentant les sinergies i la cooperació entre els instituts i les fundacions culturals de l'àmbit europeu i local, així com entre les empreses públiques i privades, segons escaigui.

Les delegacions de la UE poden ajudar a identificar les necessitats i les oportunitats locals, tot garantint que les accions s'ajustin als contextos culturals locals i impliquin la població local, tot complint els objectius estratègics de la UE. Per a un enfocament més integrat i cooperatiu cal millorar la comunicació i l'intercanvi d'informació entre la seu central i les delegacions exteriors de la UE, així com amb els organismes internacionals sobre el terreny.

Els punts de contacte culturals de les delegacions de la UE estan rebent formació sobre la dimensió cultural del desenvolupament i les relacions exteriors per fer una millor difusió de les bones pràctiques i respondre millor a les expectatives de les contraparts. El Servei Europeu d'Acció Exterior gestiona actualment 139 delegacions i oficines de la UE arreu del món que representen la UE i els seus ciutadans. Per tant, el potencial de cooperació i coordinació per impulsar la cooperació cultural i la diplomàcia de la UE és considerable.

Hi ha d'altres accions en curs o en preparació per als diferents capítols de la comunicació conjunta:

El suport a la cultura com a motor del desenvolupament socioeconòmic sostenible

El sector cultural i creatiu és un dels subsectors econòmics amb més creixement del món i representa entorn del 3 % del PIB mundial i 30 milions de llocs de treball. Té un gran potencial en termes de creació d'ocupació i generació d'ingressos.

Acaba de començar un nou programa cultural de l'Àfrica, el Carib i el Pacífic (ACP), centrat en la creació i la producció, l'accés al mercat i la circulació, l'educació en imatge i la innovació tecnològica i financera. Juntament amb el programa Invertir en Cultura i Creativitat,¹⁹ representa la nova generació de programes concebuts per donar plena aplicació a la comunicació conjunta de 2016. S'està plantejant un augment de la cooperació en el sector audiovisual amb altres regions, a més de la que ja es preveu al programa Cultura ACP.

D'altra banda, es posarà en marxa una tercera fase del programa de Cultura de l'Associació Oriental per mobilitzar fons de l'instrument d'ajuda a la preadhesió (IPA) per a la cultura en els països candidats a l'adhesió i també es preveu una nova fase del programa Med-Cultura per contribuir a l'enfortiment de la societat civil en els països mediterranis.

La dimensió exterior de l'Any europeu del patrimoni cultural inclourà un programa per al corredor de la ruta de la seda (descriu més endavant). El potencial de la cultura per fer front a situacions de fragilitat i per fer que la població més desfavorida des del punt de vista socioeconòmic se'n surti també rebrà suport a través d'iniciatives com ara Moda ètica (*Ethical Fashion*), Empreses creatives (*Creative Business*) o Iniciatives col·laboratives (*Sharing Initiatives*), que es plantegen algunes de les causes profundes de la migració i construeixen una «marca» més positiva per als països amb què treballen.

Totes aquestes iniciatives donaran suport a l'aplicació de la Convenció de la UNESCO de 2005 sobre la protecció i promoció de la diversitat de les expressions culturals, de la qual formen part la UE i tots els estats membres.

Les estratègies macroregionals estableixen uns marcs estructurats de plans de desenvolupament que fan molt fructífera la inversió transnacional, interregional, transfronterera i nacional en els sectors culturals i creatius. La cultura és un àmbit

19 https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/commission-implementing-decision_c2017_-_8725_-_annex_2_en.pdf

polític important en les quatre estratègies macroregionals existents relacionades amb les inversions en creixement i l'ocupació. Ara bé, l'enfocament varia segons la macroregió.

i) L'àmbit polític Cultura²⁰ és un dels tretze àmbits polítics de l'Estratègia de la UE per a la regió del mar Bàltic (EUSBSR), que es va introduir com a primera estratègia macroregional de la UE l'any 2009. El Ministeri de Cultura i Patrimoni Nacional de Polònia i el Ministeri de Justícia, Cultura i Afers Europeus del *land* d'Schlesvig-Holstein (Alemanya) són els coordinadors de l'àmbit polític.

Les accions de l'àmbit polític Cultura són les següents:

1. Promoure les indústries culturals i creatives en la regió del mar Bàltic, fomentant l'emprenedoria creativa.
2. Promoure i presentar la cultura de la regió del mar Bàltic, utilitzant la força innovadora de la cultura per al desenvolupament social.
3. Conservar i presentar el patrimoni cultural de la regió del mar Bàltic, reforçant la identitat cultural de la regió.
4. Desenvolupar un marc eficaç per a la cooperació cultural a la regió del mar Bàltic

L'àmbit Cultura contribueix a l'objectiu de l'EUSBSR d'«augmentar la prosperitat» i «connectar la regió». Noruega, Rússia i Bielorússia participen en projectes emblemàtics de l'àmbit polític Cultura.

ii) En el marc de la segona estratègia macroregional llançada el 2010, l'estratègia de la UE per a la regió del Danubi (EUSDR)²¹ s'inclou en l'àmbit prioritari 3: «Promoure la cultura, el turisme i els contactes entre la població». La coordinació de l'àmbit prioritari correspon al Ministeri de Desenvolupament Regional, Administració Pública i Fons Europeus de Romania i al Ministeri de Turisme de Bulgària. Entre els objectius fixats pels països participants, s'ha donat prioritat als següents aspectes de la cooperació cultural a la regió:

- a) Desenvolupar la marca Danubi per a tota la regió del Danubi, a partir dels treballs existents.
- b) Desplegar les rutes culturals existents i crear-ne de noves a la regió del Danubi.
- c) Crear un llibre blau sobre la identitat cultural del Danubi.
- d) Vetllar per la conservació sostenible del patrimoni cultural i els valors naturals mitjançant el desenvolupament d'agrupacions i xarxes de museus, serveis d'interpretació i centres de visitants a la regió del Danubi.
- e) Fomentar l'intercanvi i la creació de xarxes en l'àmbit de l'art contemporani a la regió del Danubi.

Aquesta estratègia aplega catorze estats membres i no membres²² entorn dels àmbits i objectius prioritaris.

iii) Dins de l'estructura de l'Estratègia de la UE per a la regió de l'Adriàtic i del Jònic (EUSAIR)²³ adoptada el 2014, la cultura es té molt en compte i està relacionada amb el pilar IV de turisme sostenible. El Ministeri de Turisme de Croàcia, juntament amb el Ministeri de Desenvolupament Econòmic, Turisme, Comerç i Pimes d'Albània, són els coordinadors d'aquest pilar. Una xarxa d'experts (grup director temàtic) de quatre països que són membres de la UE i quatre països que no ho són²⁴ col·laboren per obtenir un creixement intel·ligent, sostenible i integrador, entorn dels temes següents:

20 <http://www.eusbsrculture.eu/homepage/about.html>.

21 <http://www.danube-region.eu>.

22 <http://www.danube-region.eu/about/the-danube-region>.

23 <http://www.adriatic-ionian.eu>.

24 <http://www.adriatic-ionian.eu/about-eusair/adriatic-ionian-region>.

- a) Rutes turístiques temàtiques i sostenibles
- b) Foment del patrimoni cultural adriàtic i jònic
- c) Iniciativa de millora de la qualitat per a una oferta turística sostenible
- d) Millora de l'accessibilitat dels productes i serveis turístics de l'Adriàtic i del Jònic
- e) Millora dels productes turístics de l'Adriàtic i del Jònic
- f) Promoció de la regió en els mercats mundials
- g) Ampliació de la temporada turística a tot l'any, amb activitats en els sectors culturals i creatius
- h) Formació en competències professionals i empresarials

A més, el desenvolupament de les pimes, la recerca i la innovació són predominants en aquests àmbits. Aquesta macroregió té un gran potencial per desplegar projectes i accions relacionats amb el patrimoni cultural.²⁵

iv) Finalment, però no per això menys important, l'Estratègia de la UE per a la regió alpina (EUSALP),²⁶ adoptada el 2015, relaciona cinc estats membres de la UE²⁷ amb dos estats no membres amb accions culturals en el marc de l'objectiu 3 «garantir la sostenibilitat als Alps: preservar el patrimoni alpi i promoure un ús sostenible dels recursos naturals i culturals». De fet, una de les principals característiques de la regió alpina és el seu excepcional patrimoni natural i cultural. Els recursos naturals (en particular, l'aigua neta i abundant, els minerals, la varietat de paisatges i la gran biodiversitat) i una vida cultural forta i diversa són actius importants d'aquesta regió. Una de les principals prioritats d'aquest àmbit de política temàtica seria el reforç dels recursos naturals i culturals alpins com a actius d'una zona de vida de gran qualitat.

La cultura d'aquesta macroregió també pot estar relacionada amb el turisme de salut, que és el seu patrimoni cultural específic, i amb el sector creatiu, relacionat sobretot amb el desenvolupament de les pimes, la recerca i la innovació.

Ha quedat demostrat que la cooperació en l'àmbit de la cultura, els mitjans de comunicació i les arts són una bona manera d'ajudar els països i les regions que treballen plegats per projectes eficients i sostenibles en el marc dels programes Interreg. La cultura és el segon tema més popular d'Interreg per al període de programació 2014-2020.²⁸

Si bé Interreg treballa amb la cultura i crea un efecte de contagi en altres sectors econòmics —turisme, emprenedoria, recerca i innovació, medi ambient, creixement blau i agricultura—, les estratègies macroregionals poden aplegar les estructures existents perquè funcionin com a plataformes de promoció de les tradicions, les arts i la creativitat macroregionals.

Amb motiu del llançament de l'Any europeu del patrimoni cultural, s'han seleccionat més de cinquanta projectes Interreg per al logotip de l'Any europeu del patrimoni cultural 2018.

La promoció de la cultura i el diàleg intercultural per unes relacions intercomunitàries pacífiques

Durant el període 2018-2019 se seguiran explorant models de cooperació amb els instituts de cultura nacionals gràcies a una acció preparatòria sobre cases europees de

25 Tot i que el turisme ja és una de les activitats econòmiques amb un creixement més ràpid a la regió de l'Adriàtic i del Jònic, i un dels principals contribuents al PIB de la zona, encara no s'ha explotat tot el potencial del ric patrimoni natural, cultural, històric i arqueològic de la regió de manera sostenible i responsable.

26 <https://www.alpine-region.eu>.

27 <https://www.alpine-region.eu/7-countries-and-48-regions>.

28 Actualment, i per al període 2014-2020, més del 8,6 % del pressupost general d'Interreg està finançant el patrimoni cultural i les arts. Això li atorga el segon lloc en nombre de projectes dintre de les inversions Interreg i col·loca la cultura com un tema molt popular d'Interreg. Aquestes dades procedeixen del web de Keep.eu (<https://www.keep.eu/keep/>). Keep és l'única base de dades que treballa amb dades agregades relatives a projectes i beneficiaris de programes de cooperació transfronterera, transnacional i interregional de la Unió Europea entre els estats membres, i entre els estats membres i els països veïns.

la cultura. Aquestes cases europees de la cultura partirien d'una associació entre la UE i els països socis i aplegarien els instituts culturals i d'altres parts interessades per prestar serveis a la població local, participar en projectes conjunts i oferir beques i intercanvis culturals i educatius.

L'acció preparatòria provarà les experiències inicials i analitzarà el seu potencial per ajudar els estats membres a col·laborar amb les delegacions de la UE a països tercers a l'hora de complir l'estratègia de la UE sobre les relacions culturals internacionals. El projecte es desenvoluparà al llarg de dos anys per disposar de prou temps per provar nous models de les cases de cultura i avaluar-ne els resultats, amb vista a formular noves recomanacions.

Després de la designació de punts de contacte culturals a les delegacions de la UE, el proper pas cap a un enfocament més coordinat de la UE és el desenvolupament d'estratègies regionals. En aquest sentit, tenint en compte les prioritats polítiques, els factors lingüístics i la disponibilitat de finançament, la Comissió i el Servei Europeu d'Acció Exterior proposen començar amb les regions de l'Amèrica Llatina, l'Orient Mitjà i els països del nord d'Àfrica, i els Balcans occidentals.

En particular, per a la integració dels Balcans occidentals, l'Estratègia de la UE per a la regió del Danubi, juntament amb l'Estratègia de la UE per a la regió de l'Adriàtic i del Jònic, també són pertinents.²⁹

La recent comunicació de la Comissió Europea sobre l'Estratègia UE-Balcans occidentals: una perspectiva creïble d'ampliació o un compromís més gran de la UE amb els Balcans occidentals (COM(2018) 65 final), publicada el 6 de febrer, es refereix a augmentar la col·laboració amb els països de la UE, inclosos els programes de cooperació macroregional i Interreg.

El diàleg intercultural és fonamental per a l'acció de la UE per promoure la ciutadania mundial, la diversitat cultural, la pau i la seguretat. Així doncs, la Comissió (DG DEVCO) acaba d'engegar una nova acció per promoure el diàleg intercultural i interreligiós, la diversitat cultural i el respecte de la dignitat de tothom per igual.³⁰

L'acció té l'objectiu global de promoure el diàleg intercultural, la diversitat cultural i el respecte a la dignitat de tothom per igual en els països que participen en el projecte. Consta de dos lots:

- L'avenç en la comprensió, la tolerància i el respecte de la diversitat cultural i religiosa, amb l'objectiu específic de millorar el pluralisme cultural i la comprensió intercultural, inclosos els aspectes relacionats amb la religió o les creences en els països del projecte.
- La cultura com a motor de la inclusió social i la cohesió de les poblacions desfavorides, amb l'objectiu específic de millorar el diàleg i la inclusió social —en particular, de les poblacions vulnerables i desfavorides, com ara les minories, els immigrants, les dones i les nenes, les persones amb discapacitat—, el desenvolupament de competències i la cohesió social en els països que participen en el projecte.

La societat civil i els operadors culturals també han de rebre suport com a agents clau en la millora de la governança a través d'una elaboració de polítiques inclusives a nivell local, o mitjançant l'Instrument europeu per a la democràcia i els drets humans, en cas que els drets culturals estiguin en perill.

29 Això també s'esmenta en la comunicació de la Unió Europea sobre el valor afegit de les estratègies macroregionals (COM(2013) 468 final), de 27 de juny de 2013, en què la millora de la cooperació amb els països veïns i el principi d'associació són els temes principals: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/communic/baltic/com_added_value_macro_region_strategy_en.pdf.

30 <https://webgate.ec.europa.eu/europeaid/online-services/index.cfm?ADSSChck=1490868839190&do=publi.detPUB&aoref=154498&orderbyad=Desc&searchtype=QS&page=2&orderby=upd&nbPubliList=15&userlanguage=en>.

El reforç de la cooperació pel patrimoni cultural

L'acció de suport als corredors del patrimoni de la ruta de la seda a l'Àsia central, l'Afganistan i l'Iran reforçarà la contribució del patrimoni cultural a la prosperitat, la consolidació de la pau i la ciutadania, la cohesió social i el diàleg intercultural al llarg dels corredors de la ruta de la seda de la regió.

També s'han identificat accions en països de l'Orient mitjà i l'Àsia central, tan afectats per conflictes recents. Aquestes accions tenen per objecte protegir i rehabilitar el patrimoni cultural malmès i promoure la creació d'ocupació i la millora de les condicions de vida de les comunitats locals, incloses les que s'han vist obligades a desplaçar-se a conseqüència d'un conflicte. D'altra banda, hi ha projectes a punt de començar al Iemen i a l'Afganistan (amb el suport de l'Instrument per a l'estabilitat i la pau) i a l'Iraq, en el context de la missió de la UE segons la política comuna de seguretat i defensa (PCSD).

A partir d'aquí, la qüestió de la protecció del patrimoni cultural es podria integrar en els processos de planificació de les missions i les operacions de la PCSD, si escau. La sensibilització sobre la protecció del patrimoni cultural es podria incorporar a cursos i formacions prèvies al desplegament, i els punts de contacte del patrimoni cultural es podrien considerar part de les missions i les operacions de la PCSD, si escau, i si els recursos existents ho permeten.

Les accions adreçades a la valoració i protecció del patrimoni cultural (a través de la mobilitat i la formació professional) per a Cuba i la regió de l'Amèrica Llatina també formaran part de les prioritats de cooperació per al període 2018-2020.

Finalment, les accions per combatre el tràfic il·lícit de béns culturals es detallen a la Iniciativa 7 de l'AEPC: el patrimoni en perill.

2. 2018, Any europeu del patrimoni cultural (AEPC)

2.1 Deu iniciatives europees

En l'Any europeu del patrimoni cultural (AEPC) 2018 s'estan organitzant milers de projectes, actes i iniciatives locals, regionals i nacionals arreu de la Unió Europea per celebrar el patrimoni cultural d'Europa.

Perquè aquests esforços deixin petja més enllà de 2018, la Comissió Europea executarà projectes a llarg termini entorn de deu temes. El gràfic que figura a continuació resumeix les deu iniciatives europees que la Comissió durà a terme en l'Any europeu del patrimoni cultural.

S'agrupen en quatre pilars que defineixen el patrimoni cultural d'Europa: compromís, sostenibilitat, protecció i innovació. En les pàgines següents s'ofereix més informació sobre cada iniciativa.

Iniciativa 1 de l'Any europeu del patrimoni cultural (AEPC). El patrimoni, la història i els valors compartits

PER QUÈ - Objectius

Un dels objectius de l'Any europeu del patrimoni cultural (AEPC) és fomentar propostes inclusives i centrades en les persones pel que fa al patrimoni cultural, i fer que el patrimoni cultural sigui accessible per a tothom, eliminant barreres socials, culturals i físiques. L'AEPC també té per objecte augmentar la visibilitat del patrimoni cultural d'Europa en les **comunitats locals**, ajudar les persones a establir connexions entre el que és local i el que és europeu i redescobrir fins a quin punt compartim patrimoni. Quan parem atenció als valors comuns, a la història i al patrimoni compartits, es reforça el **sentiment de pertinença** a Europa i, en última instància, ens sentim més a prop els uns dels altres.

PER A QUI - Grups objectiu

S'adreça al públic en general, a les comunitats locals, a les persones grans i als grups de difícil accés, inclosa la població amb necessitats especials i en risc d'exclusió social.

QUÈ - Contingut de la iniciativa

I Edició especial de les Jornades Europees del Patrimoni en ocasió de l'AEPC

- 1) Convocatòria de testimonis del patrimoni europeu: per recollir testimonis sobre com entenen les comunitats la dimensió europea del seu patrimoni local.
- 2) Setmana dels que fan el patrimoni europeu: per animar la canalla i el jovent a explorar l'entorn, descobrir la dimensió europea del seu patrimoni local i compartir històries.
- 3) Finançament de projectes internacionals: per permetre que petits projectes transfronterers es puguin fer realitat.

II Edició especial del Premi Unió Europea de Patrimoni Cultural, del Premi Europa Nostra i del Segell de Patrimoni Europeu en ocasió de l'AEPC

El Premi de la Unió Europea de Patrimoni Cultural / Europa Nostra reconeix anualment les bones pràctiques de conservació, gestió, recerca, educació i comunicació del patrimoni comú d'Europa. La cerimònia de lliurament de premis de 2018 té lloc al juny, durant una cimera d'alt nivell sobre el patrimoni europeu celebrada a Berlín.

El Segell de Patrimoni Europeu (SPE) premia els llocs del patrimoni que simbolitzen els ideals, els valors, la història i la integració d'Europa. Es posarà en marxa una exposició itinerant sobre els llocs del Segell de Patrimoni Europeu i, el març de 2018, se celebrarà a Plovdiv una cerimònia de lliurament de premis d'alt nivell per als nou llocs que rebin el segell.

III Patrimoni compartit, digitalment

- Interfície interactiva basada en un centre d'interès cultural desenvolupada pel Centre comú de recerca
- Projecte emblemàtic Europeana: connectar els ciutadans europeus a través de la cultura compartida,
- Repte d'Europa Nostra #Ode2JOY

IV Eliminació de barreres i augment de l'accessibilitat del patrimoni cultural

- La DG EMPL posarà en marxa el Premi Ciutat Accessible de la UE com a reconeixement per a les ciutats de la UE, tant petites com més grans, que s'esforcen perquè les persones amb discapacitat física no s'hi trobin barreres.
- Projecte #EuropeForCulture: per promoure el patrimoni entre la població amb dificultats d'accés, aquest projecte dirigit per la DG EAC farà possible que s'organitzin exposicions efímeres (*pop-up exhibitions*) sobre el patrimoni cultural.

Iniciativa 2 de l'AEPC. El patrimoni a les escoles

PER QUÈ - Objectius

L'AEPC té per objecte **sensibilitzar** sobre la importància del patrimoni cultural per a Europa a través de **l'educació i l'aprenentatge al llarg de la vida**, amb especial atenció als infants, el jovent, la gent gran i les comunitats locals. L'objectiu d'aquesta iniciativa és maximitzar l'impacte del programa Erasmus+ en l'àmbit de **l'educació sobre el patrimoni cultural** i fer que a les escoles se sigui més conscient de la riquesa del patrimoni cultural europeu. A classe s'organitzen visites, trobades amb experts del patrimoni i **activitats educatives lúdiques**. També es convida les famílies a col·laborar amb el patrimoni cultural més enllà de les aules, a través de l'aprenentatge reglat i no reglat, aprofitant els coneixements de la gent gran (per exemple, els avis) i les comunitats locals, i contribuint al diàleg intergeneracional i intercultural i a fomentar apropaments participatius al voltant del patrimoni.

PER A QUI - Grups objectiu

S'adreça als escolars (en particular, en l'etapa de deu a quinze anys), els professors, les famílies i les comunitats locals.

QUÈ - Contingut de la iniciativa

I Valoració dels projectes Erasmus+ sobre patrimoni cultural i foment de noves iniciatives

II Activitats de sensibilització: projecte conjunt amb la UNESCO, eines per a les escoles

- Es durà a terme un projecte conjunt entre la UE i la UNESCO amb un seguit d'activitats amb centres escolars dels estats membres de la UE, en particular amb membres de la Xarxa de Projectes Escolars Associats de la UNESCO (unes 2 000 escoles a Europa).
- S'estan preparant unes eines sobre el patrimoni cultural per a les escoles. Combinaran nous materials de comunicació i recursos existents de la UNESCO, la Casa de la Història Europea, Europeana, Interpret Europe i altres socis. El material s'adreçarà al professorat i l'alumnat dels centres de primària i secundària i es difondrà a través de les xarxes docents; entre d'altres, l'eTwinning, el portal d'ensenyament i l'associació europea d'educadors d'història EUROCLIO.

III Activitats infantils en el marc de les Jornades Europees de Patrimoni

Les Jornades Europees de Patrimoni 2018 inauguraran el Concurs de la Setmana europea del patrimoni europeu, una nova acció específica per als nens en edat escolar per engrescar-los a explorar el seu entorn, descobrir la dimensió europea del seu patrimoni local i compartir les seves històries.

IV Reforç d'Europa a través de l'educació i la cultura amb el Comitè Econòmic i Social Europeu i el Comitè de les Regions

- «Unida en la diversitat: un futur més jove per a la cultura europea» és una iniciativa dirigida pel Comitè Econòmic i Social Europeu (CESE) que reunirà alumnat de secundària dels vint-i-vuit estats membres de la UE i de cinc països candidats, a Brussel·les, per debatre el paper de la cultura i el patrimoni en la seva vida i formular recomanacions polítiques.
- El Comitè de les Regions organitzarà un debat amb els seus membres sobre les ciutats i les regions com a motors clau per reforçar la identitat europea a través de l'educació i la cultura, amb l'objectiu de promoure el paper de la cultura, el patrimoni cultural i l'educació entre els ens locals i regionals europeus.

Iniciativa 3 de l'AEPC. El jovent per al patrimoni

PER QUÈ - Objectius

L'AEPC té per objecte apoderar els joves perquè valorin el seu patrimoni cultural, perquè hi interactuin i perquè, a través del patrimoni, participin en la societat i hi posin el seu granet de sorra. També permet que els joves participin en projectes on les seves competències marquin la diferència; per exemple, com a voluntaris en activitats destinades a protegir, salvaguardar i promoure el patrimoni. En última instància, l'AEPC pot engrescar el jovent a reflexionar sobre quina Europa volen construir. L'objectiu també és que puguin accedir més fàcilment al patrimoni cultural, també per mitjans digitals, i donar suport a la seva creativitat i al seu talent en relació amb el patrimoni cultural.

PER A QUI - Grups objectiu

S'adreça a joves (entre 15 i 29 anys), generació del programa Erasmus+, organismes de patrimoni cultural i organitzacions juvenils.

QUÈ - Contingut de la iniciativa

I Projecte conjunt amb la UNESCO: capacitar el jovent europeu a través d'un fòrum de joves experts en patrimoni

El projecte, que durà a terme la UNESCO i les seves comissions nacionals, té per objecte sensibilitzar els joves sobre la diversitat, la conservació i la transmissió del patrimoni.

II Voluntariat juvenil en l'àmbit del patrimoni cultural

Les activitats d'aquest component estan pensades perquè el jovent sigui més conscient del que té, amb dos objectius:

- 1)** informar sobre les oportunitats europees de voluntariat existents en l'àmbit del patrimoni cultural; en particular, sobre el Cos europeu de solidaritat, i
- 2)** animar els organismes i els llocs del patrimoni cultural a acollir els joves.

III Cooperar amb els joves a través de les xarxes socials

Les xarxes socials han modificat la manera de connectar amb la cultura i el patrimoni cultural, encara més el públic més jove. Les activitats d'aquesta iniciativa se centren en les interaccions del jovent amb el patrimoni cultural i en la seva percepció. Es fa un concurs de fotografia a Instagram, preguntes i respostes sobre el patrimoni i campanyes de vídeos curts.

Iniciativa 4 de l'AEPC. El patrimoni en transició

PER QUÈ - Objectius

Un dels objectius de l'AEPC és integrar el patrimoni cultural en les **polítiques de medi ambient, arquitectura i urbanisme**. Aquesta iniciativa promourà les bones pràctiques en la transformació del patrimoni industrial, religiós i militar d'Europa per a nous usos i el desenvolupament socioeconòmic de les ciutats i regions europees.

Amb una **restauració intel·ligent i una adaptació dels usos**, es pot tornar a donar vida a certs espais. Si es transformen en centres o atraccions culturals, poden aportar dinamisme econòmic i social a les ciutats i regions que els acullen, i poden fer que la UE avanci en l'aplicació dels objectius de desenvolupament sostenible de les Nacions Unides.

PER A QUI - Grups objectiu

S'adreça a autoritats i comunitats locals o regionals, professionals del patrimoni i arquitectes.

QUÈ - Contingut de la iniciativa

I Intercanvi de bones pràctiques

La iniciativa determinarà i demostrarà que es pot transformar l'ús del patrimoni industrial, religiós i militar. Les xarxes finançades per Europa Creativa i les comissions del Consell Internacional dels Monuments i Llocs Històrics (ICOMOS) organitzaran conferències per compartir experiències i debatre els reptes de nous usos.

La Comissió Europea dedicarà una de les sessions de la Cimera Europea del Patrimoni Cultural a la reconversió i destacarà els bons exemples amb els premis de la UE per al patrimoni cultural (Europa Nostra) i arquitectura contemporània (Fundació Mies van der Rohe).

II Compromís

Per celebrar el patrimoni industrial i la seva reconversió, la Ruta europea del patrimoni industrial (ESIH) engegarà la iniciativa Work it out!, un espectacle paneuropeu de dansa en escenaris del patrimoni industrial. E-Faith posarà en marxa una campanya per a l'agermanament transfronterer entre associacions, mentre que la iniciativa Torch, gestionada per la xarxa Future for Religious Heritage (FRH), recollirà històries personals relacionades amb el patrimoni religiós d'arreu d'Europa.

III Regeneració urbana i rural i desenvolupament sostenible

Les conclusions dels projectes regionals o de recerca de la UE s'utilitzaran per promoure l'impacte positiu que la reconversió adaptativa del patrimoni edificat pot tenir en la reactivació de les zones urbanes i rurals. La regeneració dirigida pel patrimoni sol actuar com a catalitzador per a la renovació social, econòmica i cultural de pobles i ciutats. També s'hi tractaran temes ambientals, com ara l'energia dels edificis catalogats com a patrimoni. S'arribarà als responsables polítics locals i regionals a través d'Eurocities, el Comitè de les Regions, el Grup Urbà del Parlament Europeu, les xarxes rurals de la UE i els socis dels projectes de la UE.

Iniciativa 5 de l'AEPC. El turisme i el patrimoni

PER QUÈ - Objectius

Hi ha un gran debat entorn del concepte de turisme sostenible. La paraula sostenible suggereix un estat que es pot mantenir, fins i tot sense canvis, però el turisme implica una constant adaptació a les demandes dels consumidors. L'AEPC és una oportunitat per replantejar-se aquest concepte, centrant-se en la sostenibilitat del patrimoni cultural, juntament amb els beneficis econòmics del turisme.

La combinació de cultura i turisme pot ser un potent motor de l'activitat econòmica, però només si es gestiona de manera sostenible perquè les comunitats i l'essència real del patrimoni cultural es mantinguin intactes.

PER A QUI - Grups objectiu

S'adreça a responsables polítics, professionals del patrimoni cultural, comunitats de recerca i organitzacions de turisme.

QUÈ - Contingut de la iniciativa

I Recomanacions polítiques sobre turisme cultural sostenible

Un grup d'experts, en el marc del mètode obert de coordinació, està examinant les pràctiques de turisme cultural sostenible arreu d'Europa. El grup està identificant bones i males pràctiques per cartografiar els mètodes i les eines per fer que el patrimoni cultural d'Europa sigui accessible i interoperable amb un sistema sostenible de promoció i comercialització del turisme.

II Patrimoni natural i Natura 2000

Per a l'AEPC, s'està treballant amb la xarxa Natura 2000 per trobar sinergies:

- 1) Avaluació de les **coincidències espacials** entre les zones de Natura 2000 i les zones amb patrimoni cultural, i desenvolupament i difusió de **bones pràctiques i estudis de casos**.³¹
- 2) Vincles amb els premis paneuropeus Natura 2000,³² que reconeixen l'excel·lència en la gestió i conservació dels espais Natura 2000.

III Promoció dels itineraris culturals europeus

Les rutes culturals sostenibles rebran un nou impuls l'any 2018 pel que fa a la divulgació i la sostenibilitat a llarg termini. Especialment:

- 1) Rutes culturals amb el Consell d'Europa
- 2) Rutes pel patrimoni mundial de la UNESCO a la Unió Europea
- 3) Itineraris dels Balcans

IV Reconeixement de l'excel·lència: Premi Destinació Europea d'Excel·lència

L'edició de 2017-2018 de les destinacions europees d'excel·lència (EDEN) se centra en el turisme cultural. EDEN és una iniciativa de la Comissió que concedeix i promou models de desenvolupament de turisme sostenible a la UE i als països candidats. Des del 2007, cent quaranta destinacions dels vint-i-set països participants han rebut el premi EDEN. Els guanyadors són destinacions emergents, poc conegudes i compromeses amb la sostenibilitat social, cultural i ambiental del turisme.

31 http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/links_natural_cultural_heritage_en.htm

32 http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/awards/index_en.htm

Iniciativa 6 de l'AEPC. La cura del patrimoni: principis de qualitat

PER QUÈ - Objectius

L'AEPC està pensat per promoure el debat, la recerca i l'intercanvi de bones pràctiques sobre la **qualitat de la conservació i de les intervencions contemporànies** en el patrimoni cultural. Aquestes intervencions tenen o poden tenir efectes en l'estructura, l'espai o el lloc d'interès patrimonial, amb canvis o alteracions físiques del patrimoni cultural.

La UE dona suport al patrimoni cultural amb diversos programes, inclosos els fons estructurals. Ara bé, les inversions també poden posar en perill el patrimoni, especialment quan, en l'intent de donar a un patrimoni una «segona vida», no s'aborden adequadament els problemes de la **reconstrucció i l'autenticitat**, amb la qual cosa s'eliminen segles d'història i valors culturals.

Aquesta iniciativa té per objecte trobar un adequat **equilibri entre**, d'una banda, la **qualitat de la conservació** i la protecció i, de l'altra, els **enfocaments dinàmics** per a la restauració i el manteniment, la reconversió innovadora i la valorització del patrimoni cultural.

PER A QUI - Grups objectiu

S'adreça als responsables polítics, professionals del patrimoni cultural, organitzacions de patrimoni i societat civil.

QUÈ - Contingut de la iniciativa

I Recerca i intercanvi de bones pràctiques

A partir de la Carta de Venècia, el document més influent sobre conservació des del 1964, un grup d'experts coordinat per l'ICOMOS, en estreta col·laboració amb la Comissió Europea, està treballant per elaborar un document actualitzat amb els principis de qualitat de les intervencions del patrimoni cultural a Europa. L'objectiu és garantir que per prendre una decisió sobre qualsevol canvi important en l'entorn històric, se'n faci una valoració adequada.

S'organitzarà un taller (amb cinquanta o seixanta participants) perquè el treball del grup pugui accedir a les dades obtingudes arran d'exemples pràctics i casos de bones i males pràctiques en les intervencions sobre patrimoni amb fons de la UE.

II Consulta i consens

Per aconseguir un ampli consens sobre els principis bàsics de qualitat de les intervencions en el patrimoni cultural, els serveis de la Comissió consultaran un grup més ampli de parts interessades clau; entre d'altres, la UNESCO, el Centre Internacional d'Estudis per a la Conservació i Restauració de Béns Culturals (ICCROM), el Consell Internacional de Museus (ICOM) i Europa Nostra i altres membres del Comitè de parts interessades de l'Any europeu del patrimoni cultural.

El document final servirà de guia per a futurs debats sobre l'ús dels fons de la UE per a intervencions en el patrimoni cultural i, possiblement, se'n farà esment en la propera normativa. També es vetllarà perquè hi hagi una comunicació fluida amb el comitè tècnic del Comitè Europeu de Normalització sobre normes europees per al patrimoni cultural, CEN/TC 346.

Iniciativa 7 de l'AEPC. El patrimoni en perill: lluita contra el comerç il·lícit i gestió dels riscos relacionats amb el patrimoni

PER QUÈ - Objectius

L'objectiu de l'AEPC és fomentar les sinergies entre la UE i els seus estats membres per reforçar les iniciatives destinades a **impedir el tràfic il·lícit** de béns culturals. Aquesta iniciativa aspira, d'una banda, a millorar la cooperació en matèria de gestió de riscos del patrimoni cultural a Europa i, de l'altra, a augmentar la sensibilització sobre les implicacions del comerç il·lícit de béns culturals, tant dins com fora de la UE.

PER A QUI - Grups objectiu

S'adreça a autoritats nacionals competents en matèria de protecció del patrimoni, responsables polítics, autoritats encarregades de l'aplicació de la legislació, mercat de l'art, comunitats de recerca.

QUÈ - Contingut de la iniciativa

I Mesures reglamentàries

El juliol de 2017, la Comissió va adoptar una proposta de reglament relatiu a la importació de béns culturals. L'adopció dels òrgans legisladors consolidarà el marc legislatiu de la UE en matèria de lluita contra el comerç il·lícit de béns culturals. Els serveis de la Comissió donaran suport a la seva aplicació mitjançant un pla d'acció que inclogui les iniciatives que figuren a continuació.

II Activitats de sensibilització i capacitat

Es duran a terme dos projectes conjunts amb la UNESCO:

- 1) Fer que el mercat de l'art europeu s'impliqui en la lluita contra el tràfic il·lícit de béns culturals. Aquest projecte reforçarà el control del comerç europeu de l'art i sensibilitzarà les parts interessades pertinents sobre les implicacions del comerç il·lícit de béns culturals.
- 2) Formar les autoritats competents. Aquest projecte prepararà les autoritats dels estats membres sobre el marc jurídic i els mitjans pràctics per investigar els delictes relacionats amb el patrimoni.

III Millora de les proves i intercanvi d'experiències

- 1) Un estudi de la CE sobre la protecció del patrimoni cultural en cas de catàstrofes naturals i provocades per l'acció humana facilitarà l'intercanvi d'experiències entre els estats membres per trobar maneres de protegir el patrimoni cultural en perill i de preparar el camí per a una cooperació futura.
- 2) Un estudi de la CE sobre les dimensions del comerç il·lícit de béns culturals a la UE i sobre l'ús de les noves tecnologies per combatre'l millorarà el coneixement sobre les rutes, els volums i el *modus operandi* dels traficants a la UE.
- 3) La concessió d'una subvenció per crear una plataforma social sobre el patrimoni cultural en perill; aquesta plataforma aplegarà la comunitat investigadora, els agents públics i privats i els responsables polítics nacionals i internacionals que treballen en qüestions relacionades amb el comerç il·lícit de béns culturals i la protecció, conservació o reconstrucció del patrimoni cultural.

IV Cooperació amb països tercers

La UE ha de cooperar amb països tercers per protegir el seu patrimoni cultural contra el tràfic, el saqueig i la destrucció. En particular, un projecte conjunt amb la UNESCO proporcionarà avaluacions ràpides i mesures de salvaguarda immediates dels béns culturals afectats per conflictes o catàstrofes a l'Iraq, Líbia, Síria i el Iemen; també es mantindrà el projecte en curs per salvaguardar el patrimoni cultural sirí. La UE reflexionarà sobre com es pot contribuir a la protecció del patrimoni cultural en el context de països fràgils o en situació de crisi, en particular, amb els instruments previstos per la política comuna de seguretat i defensa (PCSD).

Iniciativa 8 de l'AEPC. Les competències per al patrimoni: professions tradicionals i noves professions

PER QUÈ - Objectius

Europa és coneguda per les seves excepcionals competències en l'àmbit del patrimoni cultural. No obstant això, l'excel·lència europea en preservació i conservació del patrimoni es veu amenaçada per l'efecte combinat de la piràmide d'edats i les retallades dels pressupostos públics. Això afecta la **transmissió de coneixement i de les competències** sobre el patrimoni a les generacions més joves. A hores d'ara ja se sap que faltaran bons professionals per als oficis «tradicionals» relacionats amb el patrimoni.

Aquesta iniciativa vol donar suport al desenvolupament de **competències especialitzades** i millorar la **transferència de coneixements** en l'àmbit del patrimoni cultural, atraient els joves cap a professions relacionades amb el patrimoni, tot acompanyant les professions relacionades amb el patrimoni cap al **món digital**.

PER A QUI - Grups objectiu

S'adreça als professionals de la formació sobre patrimoni cultural i al jovent.

QUÈ - Contingut de la iniciativa

I Intercanvi d'experiències i recomanacions polítiques

En el marc de l'agenda per a la cultura, vint-i-sis experts dels estats membres de la UE ja han començat a treballar per intercanviar bones pràctiques i formular recomanacions polítiques per als ministeris de Cultura i Educació. Els seus debats s'enriquiran amb la contribució d'un grup de trenta-cinc representants de parts interessades que mantindran un diàleg estructurat amb el lema «Veus de la cultura», amb l'elaboració d'un informe d'idees sobre les competències necessàries per al patrimoni.

II Oportunitats per a professionals i joves de l'àmbit del patrimoni cultural

- Es farà difusió de les possibilitats de finançament del programa Erasmus+ i del programa Horitzó 2020 per a les competències professionals relacionades amb el patrimoni cultural i les necessitats de formació.
- Es promouran les oportunitats de formació per als joves a través del programa Erasmus+, els màsters d'Erasmus Mundus i les accions Marie Skłodowska-Curie, augmentant les sinergies amb els guanyadors dels premis de la UE per al patrimoni (Europa Nostra) en la categoria d'educació i formació.
- Finançat per Erasmus+, el projecte Mu. SA (aliança per a les competències sectorials en els museus) està investigant les competències i habilitats necessàries per donar suport als professionals dels museus en la via cap a la transformació digital. El projecte ha d'informar del desenvolupament de programes de formació específics per al desenvolupament de competències tècniques, digitals i transferibles per a llocs de treball relacionats amb les TIC per als professionals dels museus.
- El valor de les professions relacionades amb el patrimoni es fomentarà en esdeveniments a gran escala, com ara la Setmana europea de la formació professional (SEFP) de 2018 i la fira Denkmal de Leipzig.

Iniciativa 9 de l'AEPC. El patrimoni per a tothom: participació ciutadana i innovació social

PER QUÈ - Objectius

Els objectes, els espais i les tradicions no són importants *per se*, sinó pel significat i els usos que la ciutadania els atorga i pels valors que representen. El patrimoni és un bé comú: no només pertany als professionals, sinó a les comunitats i a la població en general.

En l'esperit de la **Convenció de Faro** del Consell d'Europa, aquesta iniciativa promou un millor coneixement del patrimoni, col·locant les persones i les comunitats en el centre i fent que s'impliquin en la presa de decisions sobre el patrimoni. La recerca, l'experimentació i la pràctica involucran i apoderaran un gran nombre d'agents per fer-se càrrec del patrimoni. Es posaran a prova nous models de governança participativa i de gestió del patrimoni cultural; també es fomentaran la **innovació social** i els vincles amb altres sectors.

PER A QUI - Grups objectiu

S'adreça a professionals del patrimoni, organismes de desenvolupament, agències de turisme, sectors culturals i creatius, experts i professionals, associacions i grups d'interès representatius de persones que no són professionals de l'àmbit i de les societats locals, i responsables de les polítiques d'àmbit local, regional i nacional.

QUÈ - Contingut de la iniciativa

La iniciativa Patrimoni per a tothom s'inspira en la tasca del grup d'experts sobre governança participativa amb el mètode obert de coordinació. El grup va investigar el concepte de governança participativa, va identificar els millors casos i va publicar un informe l'any 2017.

I Millora de les proves, la recerca i l'intercanvi de bones pràctiques

Dos projectes del programa Horitzó 2020 contribuiran a desenvolupar, provar i promoure models innovadors de governança participativa:

- La plataforma social REACH del programa Horitzó 2020 (amb un pressupost de 1,5 milions d'euros) farà un inventari de la recerca i la pràctica, avaluarà els colls d'ampolla i crearà xarxes europees en aquest àmbit.
- Un projecte de recerca del programa Horitzó 2020 més ampli (amb un pressupost de 2,5 milions d'euros) avaluarà la situació actual de les institucions culturals i se centrarà en com ajudar-les a convertir-se en proveïdors de serveis culturals i en centres d'innovació social.
- La iniciativa també farà conèixer propostes sobre el patrimoni centrades en la població que hagin funcionat bé en les iniciatives existents de la UE, com ara les capitals europees de la cultura, els premis del patrimoni europeu, el Segell de Patrimoni Europeu i les Jornades Europees de Patrimoni.

II Proves i recomanacions polítiques

En cooperació amb el Consell d'Europa, els serveis de la Comissió aplicaran el projecte pilot STEPS, que farà que les comunitats de Lisboa i Rijeka participin en la cartografia del patrimoni dels seus barris, tot creant, provant i avaluant una metodologia de governança participativa. Quatre projectes pilot de la plataforma social REACH se centraran en el patrimoni de les minories (romanís), el patrimoni institucional, el patrimoni rural i el patrimoni de les ciutats petites. Les proves es traduiran en recomanacions polítiques que es presentaran i es debatran amb els responsables de les polítiques nacionals i regionals, en diverses conferències al llarg de 2018.

Iniciativa 10 de l'AEPC. La ciència per al patrimoni: recerca, innovació, ciència i tecnologia

PER QUÈ - Objectius

Des de donar accés digital a llocs de difícil accés fins a ajudar a preservar els objectes de valor incalculable, la recerca i la innovació (R+I) pot aportar solucions intel·ligents i tecnologia avançada als reptes d'Europa per protegir el seu patrimoni cultural. L'AEPC és una oportunitat per mostrar i intensificar les inversions que la UE ha fet per al desenvolupament d'uns coneixements especialitzats coneguts arreu del món, mitjançant el programa europeu de recerca i innovació Horitzó 2020 i el Centre comú de recerca de la Comissió.

PER A QUI - Grups objectiu

S'adreça a investigadors, innovadors, acadèmics, professionals del patrimoni i experts i a autoritats públiques.

QUÈ - Contingut de la iniciativa

I Promoció de l'excel·lència

- Examen de polítiques per presentar els resultats i les bones pràctiques de la recerca finançada per la UE sobre el patrimoni cultural, en un acte celebrat a Brussel·les el març de 2018.
- Les accions de recerca del programa Horitzó 2020 el 2018-2019 tenen els pressupostos indicatius següents:
 - 18 milions d'euros per a tecnologies amb bona relació cost/eficàcia per augmentar la resiliència o reconstruir nuclis històrics malmesos per una catàstrofe
 - 12 milions d'euros per a propostes col·laboratives del patrimoni cultural a favor de la cohesió social
 - 10 milions d'euros per a cura de continguts digitals i digitalització avançada
 - 9 milions d'euros per a propostes innovadores entorn del desenvolupament urbà i regional a través del turisme cultural
 - 9 milions d'euros per al valor social de la cultura i l'impacte de les polítiques culturals a Europa
 - 9 milions d'euros per a digitalització, el mercat únic digital i la cultura europea: nous desafiaments per a la creativitat, els drets de propietat intel·lectual i els drets d'autor
 - 7,5 milions d'euros per a un creixement integrador i sostenible a través de les indústries culturals i creatives i les arts
- També es posaran en marxa iniciatives del programa Horitzó 2020 en els àmbits següents:
 - Solucions innovadores i assequibles per a la conservació preventiva del patrimoni cultural
 - Transformació de les àrees urbanes i els paisatges històrics en centres d'emprenedoria i integració social i cultural
- Innovacions del Centre comú de recerca en benefici del sector del patrimoni cultural:
 - Prova de materials intel·ligents en intervencions en edificis històrics per millorar-ne la resistència sísmica i permetre'n l'avaluació estructural després de terratrèmols
 - Escàner 3D per làser per a la valoració dels danys i la planificació de la reconstrucció

II Generació de coneixements especialitzats

El 2018 es crearan dues comunitats de recerca: 1) una comunitat d'innovadors en matèria de patrimoni cultural i 2) els ambaixadors de la UE en R+I sobre el patrimoni cultural. Aquests grups apleguen tres-cents centres de recerca, universitats, municipis, indústries i pimes, organismes i professionals de patrimoni cultural per fomentar l'assimilació dels resultats positius de la R+I i fomentar la cooperació internacional en aquest àmbit.

A més, es crearan dues xarxes del programa Horitzó 2020: 1) Una xarxa per promoure la innovació i la diplomàcia relacionada amb el patrimoni i per promoure coneixements especialitzats a la UE i fora de la UE, i 2) una plataforma social sobre el patrimoni cultural amenaçat i sobre el tràfic il·lícit de béns culturals (vegeu la Iniciativa 7 de l'AEPC).

3. Digital4Culture

La revolució digital i TIC actuals ofereixen nombroses possibilitats i oportunitats perquè els sectors culturals i creatius puguin accedir als continguts, perquè aquests continguts es conservin digitalitzats per a les generacions futures i perquè el públic i els que naveguin per internet s'hi impliquin a través dels diferents canals.

Els serveis de la Comissió estan preparant una estratègia Digital4Culture de suport als sectors culturals i creatius per superar els reptes de la transformació digital i la globalització, i per aprofitar millor les oportunitats del canvi digital.

Digital4Culture serà una estratègia transversal que posa l'accent en la dimensió ciutadana del mercat únic digital. L'objectiu serà permetre que els mitjans digitals arribin a un públic més ampli, s'adaptin a l'era digital i es desenvolupin en el mercat únic digital connectat.

L'estratègia es basarà en la premissa que els mitjans digitals permeten un accés més ampli i democràtic a la cultura; fan que sigui més fàcil superar les fronteres geogràfiques i lingüístiques, i emmagatzemen i ofereixen enormes quantitats de dades. La revolució digital també permet crear creacions artístiques fresques i innovadores i nous mètodes de presentació i consum de continguts culturals (per exemple, a través de la realitat virtual o de les xarxes socials).

En el marc de l'estratègia Digital4Culture, els serveis de la Comissió estan desenvolupant les iniciatives que presentem en les pàgines següents.

Iniciativa 1 de Digital4Culture: Europeana, motor de la transformació digital del patrimoni cultural

Europeana és la plataforma digital europea per al patrimoni cultural. Actualment dona accés a més de 51 milions d'articles (imatge, text, so, vídeo i material 3D) de les col·leccions de més de 3 700 biblioteques, arxius, museus, galeries i col·leccions audiovisuals d'arreu d'Europa. La xarxa Europeana de patrimoni cultural i els professionals de la creació i la tecnologia intercanvien i promouen les bones pràctiques d'estandardització de digitalització i metadades, i estimulen la capacitat de la comunitat del patrimoni cultural.

L'objectiu d'aquesta acció és augmentar la importància d'Europeana com a iniciativa paneuropea única que fa que les institucions del patrimoni cultural puguin aprofitar la transformació digital per ampliar l'accés i la preservació de les col·leccions. També pot servir com a aparador dels beneficis derivats de la posada en comú i l'ús de material de patrimoni cultural digital d'alta qualitat, amb la consegüent democratització de l'accés a la cultura. La plataforma digital pot reforçar la seva posició com a registre multilingüe exhaustiu de la riquesa de les identitats culturals d'Europa i la diversitat de la seva població, apuntalant un sentiment identitari i històric compartit entre els ciutadans europeus. Hi ha formes avançades de continguts —contingut en 3D i de realitat virtual, continguts depurats multilingües, continguts intel·ligents— que poden millorar l'oferta de la plataforma.

Europeana pot portar a la transformació digital del sector del patrimoni cultural, tot fomentant la col·laboració transfronterera i les activitats de normalització a Europa. Europeana també pot actuar com a catalitzador i innovador per a les institucions de patrimoni cultural, ajudant els estats membres de la UE a encarar els reptes de la transformació digital de l'accés a la cultura. També pot servir d'aparador per aprofitar les oportunitats digitals i maximitzar l'impacte de les activitats i l'abast de les institucions de patrimoni cultural, incloses les activitats de recerca i innovació finançades dins el repte social 6 del programa Horitzó 2020, i del programa que el substituirà després de 2020. La iniciativa té al darrere una avaluació independent d'Europeana, per part de la Comissió, en resposta a les conclusions del Consell sobre el paper d'Europeana en l'accés digital, la visibilitat i l'ús del patrimoni cultural europeu³³ que el Consell d'Educació, Cultura, Joventut i Esport va adoptar el maig de 2016; es preveu que es completi al final del segon trimestre de 2018.

Grups objectiu

S'adreça a institucions i professionals del patrimoni cultural, ciutadans europeus i sectors transversals, incloent-hi l'educació i la recerca.

Contingut de la iniciativa

Els serveis de la Comissió:

- Presentaran una visió sobre el camí que ha de seguir **Europeana**, la plataforma digital europea per al patrimoni cultural, com a motor paneuropeu de la transformació digital del patrimoni cultural i com a iniciativa fonamental sobre l'accés democràtic a la cultura, al final de 2018.
- Aplicaran aquesta visió després de 2020, en el marc del nou programa digital.

33 [Conclusions del Consell sobre el paper d'Europeana en l'accés digital, la visibilitat i la utilització del patrimoni cultural europeu de 31 de maig de 2016: http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9643-2016-INIT/en/pdf](http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9643-2016-INIT/en/pdf)

Iniciativa 2 de Digital4Culture: centres de digitalització de monuments i llocs patrimonials

L'augment de les catàstrofes naturals —com ara inundacions, terratrèmols, incendis i episodis de contaminació— pot causar danys irreversibles al patrimoni cultural o fins i tot destruir zones senceres. Segons el Grup d'avaluació independent del Banc Mundial (IEG, 2006), el cost dels danys causats per catàstrofes va en augment i el nombre de desastres naturals va créixer un 400 % entre 1975 i 2005.³⁴ Si es manté aquesta tendència, estan en perill els 352 llocs de patrimoni cultural de la UNESCO³⁵ i molts més monuments i edificis històrics de tots els estats membres. A més de perdre el patrimoni, els sectors culturals i creatius —i les indústries relacionades, com ara el turisme i l'hostaleria— depenen enormement de l'atractiu i la conservació dels llocs de patrimoni cultural i dels monuments. La tecnologia digital pot contribuir a preservar el coneixement dels monuments i dels llocs patrimonials amenaçats i a fer-los accessibles per als ciutadans d'arreu d'Europa i per a les generacions futures. A més, l'accés en línia a rèpliques digitals de gran qualitat d'un lloc o monument pot augmentar l'atractiu i la promoció d'un lloc, d'una ciutat o d'un estat membre, i això sempre és positiu per al turisme i l'hostaleria.

Grups objectiu

Dimensió social: els ciutadans; democratització de l'accés al patrimoni cultural i conservació per al futur.

Dimensió econòmica: possible augment de les visites i de les activitats en els sectors culturals i creatius, així com en els sectors associats al turisme i l'hostaleria.

Dimensió internacional: el turisme; la promoció i l'augment de l'atractiu dels llocs o monuments poden tenir un paper important en la diplomàcia i l'augment del poder simbòlic de la Unió.

Contingut de la iniciativa

Es proposa una acció a gran escala per digitalitzar monuments i indrets amenaçats. Se'n vol garantir la conservació i la transmissió a les generacions futures a través dels centres de digitalització.

Aquesta iniciativa connectarà els centres de digitalització arreu de la Unió Europea amb l'objectiu de fomentar un ecosistema per preservar monuments i indrets del patrimoni cultural, i fer-los accessibles per al futur.

L'objectiu central dels centres de digitalització serà protegir el coneixement dels monuments patrimonials en perill. Aquests centres també poden actuar com a multiplicadors del sector del patrimoni cultural, tot promovent la transformació digital de les institucions de patrimoni cultural i millorant les competències dels seus treballadors. Les institucions de patrimoni cultural rebran suport perquè treguin el màxim profit de les noves tecnologies digitals mitjançant l'intercanvi de bones pràctiques en matèria de requisits tècnics, jurídics i de publicació en línia, etcètera, així com perquè augmenti la cooperació del sector i s'eviti la duplicació de tasques.

Aquesta iniciativa es posarà en marxa en una fase inicial en el marc del repte social 6 del programa Horitzó 2020 i, posteriorment, a escala, amb el programa digital.

³⁴ <https://ieg.worldbankgroup.org>.

³⁵ Les estadístiques a partir de 2017 no inclouen els paratges naturals o mixtos: <http://whc.unesco.org/en/list>.

Iniciativa 3 de Digital4Culture: centres d'innovació i creació digital

Amb una competència ferotge a escala mundial i el domini de les microempreses, i amb una **mitjana de només 1,8 treballadors a jornada completa per empresa**, els sectors culturals i creatius d'Europa ofereixen més de 12 milions de llocs de treball a jornada completa, el 7,5 % de la mà d'obra de la UE, uns **509 milions d'euros de valor afegit al PIB**.

Amb una proposta versàtil de coordinació, d'accés al finançament i de desenvolupament de l'ecosistema i de les competències, la Comissió pot establir una xarxa paneuropea de **centres d'innovació i creació digital** que ofereixin una finestra única per reforçar la capacitat dels sectors culturals i creatius a l'hora de competir en la digitalització més àmplia del sector.

Grups objectiu

S'adreça a empreses creatives, empreses culturals, professionals dels sectors culturals i creatius, microempreses creatives i ecosistemes empresarials.

Contingut de la iniciativa

L'objectiu és establir una xarxa paneuropea de centres d'innovació i creació digital que proporcionin finestretes úniques per als sectors culturals i creatius. Aquesta iniciativa complementarà les accions de la iniciativa de la comunitat de coneixement i innovació sobre indústries creatives, a través de:

Laboratoris d'innovació digital i aprenentatge creatiu

Els sectors culturals i creatius operen en mercats i tecnologies molt versàtils. El manteniment de les competències requerides és un repte important per a les petites i mitjanes estructures. La iniciativa oferirà instal·lacions de laboratoris digitals als sectors culturals i creatius.

Finançament i suport empresarial

La transformació digital es caracteritza per canvis ràpids i radicals que requereixen l'aplicació de models de negoci nous i adaptables als sectors culturals i creatius, així com l'accés al nivell adequat de risc i finançament. La iniciativa oferirà orientació sobre el finançament per donar suport a un entorn jurídic favorable a la innovació i a la creació i experimentació de nous models de negoci, productes i serveis mitjançant associacions estratègiques entre productors, distribuïdors i promotors i per al suport a les activitats dels viviers d'empreses.

Assimilació i acceleració tecnològica

És fonamental que els sectors culturals i creatius estiguin a l'avantguarda de paradigmes com la informàtica d'alt rendiment (HPC), la computació al núvol, la intel·ligència artificial o l'Internet de les coses, que afecten tots els segments de la cadena de valor, des de la creació i producció fins a la distribució i explotació. La iniciativa donarà suport als processos de prova accelerats, a l'experimentació, al desplegament i a l'adopció de tecnologies amb potencial d'aplicació en els sectors culturals i creatius.

Coordinació

Millorar el nivell dels sectors culturals i creatius a la UE requereix, a més, un esforç de coordinació important. La iniciativa aplicarà un enfocament intersectorial que fomentarà la interacció entre les microempreses, les pimes i les grans empreses, i entre les organitzacions sense finalitat de lucre i les entitats comercials dels sectors culturals i creatius.

Iniciativa 4 de Digital4Culture: millora de la distribució i la visibilitat de les pel·lícules de la UE

Per fomentar la creativitat i la diversitat cultural de les obres audiovisuals europees, el sector audiovisual europeu ha d'aprofitar plenament les oportunitats d'accés i distribució de la revolució digital. El jovent, en particular, ha de poder gaudir de la diversitat de continguts audiovisuals europeus que, a més, poden promoure els valors de la UE i crear un sentiment de pertinença, especialment entre la generació més jove.

Grups objectiu

Directori de pel·lícules europees: professionals del sector audiovisual (distribuidors, agents de vendes, productors) i públic potencial.

Setmana del cinema de la UE: escolars, estudiants.

Contingut de la iniciativa

Per fomentar la creativitat i la diversitat cultural en les obres audiovisuals europees, el sector audiovisual europeu ha d'aprofitar plenament les oportunitats d'accés i distribució de la revolució digital. El jovent, en particular, ha de poder gaudir de la diversitat de continguts audiovisuals europeus que, a més, poden promoure els valors de la UE i crear un sentiment de pertinença, especialment entre la generació més jove.

Per millorar la disponibilitat i la visibilitat de les pel·lícules de la UE, els serveis de la Comissió duran a terme dues iniciatives paral·leles: la creació d'un directori en línia de pel·lícules europees i la Setmana del cinema de la UE.

Directori de pel·lícules europees

Per crear el directori, la Comissió està estudiant un pla d'acció en dues fases. En la primera fase, es facilitarà la creació d'un directori de pel·lícules europees per oferir informació actualitzada i fiable sobre la disponibilitat de pel·lícules europees en línia en els diferents estats membres. En la segona fase, a partir dels resultats de la primera fase i del diàleg continuat amb les parts interessades, es pot estudiar la possibilitat de crear una eina en línia amb aquestes dades i facilitar l'accés a les pel·lícules.

L'octubre de 2018 es podria crear un prototip de la base de dades d'empreses europees amb una mostra de les possibles pel·lícules. Això és especialment pertinent perquè 2018 és l'Any europeu del patrimoni cultural, que inclou el patrimoni cinematogràfic. Aquest projecte contribuiria a complementar els esforços de la Comissió per reforçar la posició de les obres europees a través de la seva proposta legislativa per al sector audiovisual.

Setmana del cinema de la UE

L'any 2019 se celebra la Setmana del cinema de la UE, amb finançament de MEDIA. Durant aquesta mateixa setmana, la iniciativa farà que tots els centres escolars dels estats membres tinguin accés a un catàleg de pel·lícules patrimoni de la UE, fet que ajudarà a sensibilitzar els joves sobre la història, la cultura i els valors comuns d'Europa.

L'objectiu d'aquesta acció és que es posi a disposició de les escoles d'arreu d'Europa un catàleg en línia dels principals clàssics del cinema europeu. En el darrer trimestre de 2018 es publicarà una convocatòria de propostes específica.

Iniciativa 5 de Digital4Culture: nous programes de tutoria per a professionals del sector audiovisual

Els nous plans de tutoria podrien aplicar-se amb professionals amb experiència en l'àmbit audiovisual per portar nous talents a escena; per exemple, programes de tutoria gestionats per cineastes amb experiència i adreçats a joves professionals del cinema. Les reaccions del sector indiquen que aquest tipus de suport professional pot funcionar per compartir coneixements i experiència.

Grups objectiu

Aquests plans s'adrecen, en particular, a les dones i als grups que actualment estan infrarepresentats en els equips de rodatge.

Contingut de la iniciativa

Tenint en compte que el món digital està transformant tot el sector, aquesta iniciativa vol reforçar les competències digitals, en particular, i fer servir la tecnologia digital com a eina per a la tutoria.

En el marc del programa de treball MEDIA 2019, es fomentaran les activitats de tutoria com a part del pla de formació. La convocatòria de propostes es podrà posar en marxa a partir de finals de 2018.

Iniciativa 6 de Digital4Culture: foment dels intercanvis entre la cultura i la innovació en la societat i les indústries culturals

Les conclusions del Consell de la Presidència letona de 2015³⁶ sobre intercanvis creatius per estimular la innovació en la societat i les empreses recomanen combinar els coneixements i les competències dels sectors culturals i creatius amb els sectors [tecnològics] per generar solucions innovadores per als reptes socials actuals. Aquesta acció ajudarà a aplicar aquestes recomanacions i es basarà en les propostes del programa Horitzó 2020 amb el títol S+T+ARTS = STARTS, innovació en el nexa de la ciència, la tecnologia i les arts.

Grups objectiu

S'adreça a tots els sectors industrials i a les organitzacions tecnològiques que presentin interès pels intercanvis entre l'art i la innovació, a les empreses dels sectors culturals i creatius, als professionals dels sectors culturals i creatius, a les pimes creatives i als artistes.

Contingut de la iniciativa

La iniciativa aspira a crear centres arreu d'Europa per fomentar activament la col·laboració entre l'art i la tecnologia i aconseguir una innovació sostenible a nivell local (urbà) i regional. Impulsarà la contribució de la cultura a la competitivitat de la indústria a Europa, incloent-hi la creativitat i el pensament crític dels artistes (i, més en general, de la cultura) en el procés de conversió dels coneixements tecnològics i científics en productes i serveis.

36 [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015XG0527\(03\)&qid=1442927546088&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015XG0527(03)&qid=1442927546088&from=EN).

4. Opinió de les parts interessades

4.1 Resum de la reunió de les parts interessades

PREPARACIÓ D'UNA NOVA AGENDA EUROPEA PER A LA CULTURA

*Reunió de consulta de les parts interessades,
19 de febrer de 2018, Brussel·les*

1. Introducció. La Comissió dóna la benvinguda als participants, n'agraeix l'assistència i les contribucions i exposa l'objectiu de la reunió: conèixer el parer dels participants per presentar una proposta de la Comissió relativa a una nova agenda per a la cultura europea. És un moment amb un impuls sense precedents per a la política cultural a la UE: està present en l'ordre del dia dels dirigents a la Cimera de Göteborg i del Consell Europeu de desembre i se celebra l'Any europeu del patrimoni cultural 2018. El comissari Navracsics confia presentar la nova agenda europea per a la cultura durant el mes de maig, com a part d'un paquet de mesures, també en matèria d'educació, joventut i aprenentatge de llengües.

2. Marc polític. L'agenda de 2007 tenia tres objectius generals: 1) la diversitat cultural i el diàleg intercultural, 2) la cultura com a catalitzador de la creativitat i 3) la cultura com a element fonamental de les relacions exteriors. La major part dels assistents considera que aquests temes encara són pertinents, però també es dóna prioritat als aspectes següents:

- La cultura com a vehicle per a la cohesió social, especialment tenint en compte les migracions i les diàspores
- L'educació artística, l'educació no reglada i l'educació cívica a través de les arts
- La mobilitat dels artistes i les obres d'art amb un clar valor afegit a escala europea
- Més ambició, més finançament, posant l'accent en la cultura i el patrimoni com a recurs estratègic
- La diversitat de les expressions culturals: el multilingüisme, la millora de l'oferta, l'accessibilitat i la visibilitat
- Més relació entre les polítiques exteriors i interiors, especialment amb els països veïns
- Un millor accés digital, amb més continguts audiovisuals i en 3D
- La legislació en matèria de drets d'autor més propícia a la digitalització, i que tingui en compte la remuneració sostenible
- Més connexió entre centre i perifèria; entre zones urbanes i rurals; entre autoritats municipals, regionals i locals
- Més suport als petits centres culturals com a punt d'accés per a joves talents creatius
- La redefinició de les prioritats en matèria de llibertat artística, que, malauradament, s'està començant a qüestionar en certes parts de la UE
- Més atenció a la igualtat de gènere, la lluita contra la violència i l'assetjament
- Condicions més justes en els contractes i la remuneració dels artistes; més reconeixement professional
- La importància actual de la Convenció de la UNESCO de 2005 per a la igualtat de gènere, la joventut i la llibertat artística
- Promoció de la Convenció de Faro del Consell d'Europa amb vista a la seva adopció per part de la UE-27

3. Valor afegit europeu. L'objectiu de l'agenda és sumar valor a l'elaboració de polítiques i accions culturals a escala nacional, regional i local; tot plegat, incentivant la col·laboració dintre i fora de les fronteres dels estats membres, oferint informació per a l'elaboració, l'aplicació i l'avaluació de polítiques, i donant-hi suport. Punts bàsics:

- El valor afegit de la UE en matèria de cultura s'ha subestimat: és fonamental per a la participació, la democràcia i la circulació d'idees.
- La UE podria ser més ferma pel que fa al paper de la cultura en la promoció del sentiment de pertinença i el suport a la diversitat.
- La UE podria ser més ambiciosa: podria demanar als estats membres que adaptessin les polítiques nacionals; per exemple, l'educació artística, el finançament
- Es valoren els programes i l'agenda cultural de la UE, sense la mediació de les institucions dels estats membres
- En alguns estats membres, la UE és l'única via de participació o influència de les parts interessades; a nivell nacional no n'hi ha cap.
- Necessitat d'influir en els estats membres en l'aportació de la cultura a d'altres polítiques (per exemple, els objectius de desenvolupament sostenible), els valors de la UE (democràcia)
- Cal millorar la comprensió i la capacitat dels ministeris i de les DG de la CE que no gestionen la cultura, i de la cultura en totes les polítiques
- La UE hauria de dirigir-se més cap a la recollida de dades: els efectes qualitatius i quantitatius.
- Cal fer més per arribar a tothom; per exemple, les regions poden posar en contacte organitzacions grans i petites
- Els programes basats en projectes no són sostenibles; les xarxes a més llarg termini aporten més
- Cal promoure les interpretacions europees del patrimoni, no només les locals o nacionals
- Cal donar exemple en programes de la UE, com ara exigir condicions justes per als artistes en els criteris de selecció
- La informació és fonamental: cal cartografiar els millors exemples en l'àmbit del patrimoni de la UE, amb totes les polítiques i tots els programes pertinents
- La col·laboració de la UE amb la UNESCO i el Consell d'Europa és enriquidora
- El suport de la UE a la mobilitat i les infraestructures és el principal valor afegit; millora l'accés
- El marc i el terreny d'impacte d'Europeana es podrien utilitzar per avaluar l'agenda europea

4. Mètodes de treball. L'Agenda marca dos mètodes de treball principals: diàleg estructurat amb el sector cultural (Veus de la cultura i Fòrum europeu de la cultura), i mètode obert de coordinació (MOC) entre els estats membres.

Punts bàsics

Sobre la proposta Veus de la cultura:

- Apreciada en termes generals, dona veu als sectors culturals, per relacionar-se i influir en les polítiques.
- Delimitar els debats és important; les preguntes que s'envien per avançar són molt útils.

- Els reptes inclouen la diversitat i la representativitat dels participants i els sectors, terminis breus.
- Necessitat d'arribar a altres agents i sectors, com ara els investigadors, i que s'hi impliquin més artistes.
- Les reunions amb *streaming* podrien ser molt útils; permeten que es facin preguntes fora de la sala.
- S'ha desenvolupat un enfocament temàtic per tenir un impacte polític oportú, per exemple, en relació amb els temes del MOC.
- Alguns preferien l'anterior enfocament de la plataforma tecnològica a l'enfocament temàtic actual (Veus de la cultura).
- Una solució intermèdia pot ser que els sectors aportin els seus temes i contribueixin també als temes del MOC.
- No hi ha cap tema sobre relacions exteriors; podria ser útil, però és difícil d'implicar les parts interessades externes.

Sobre el Fòrum europeu de la cultura:

- Augmentar la diversitat d'assistents: etnicitat, artistes, bases, sector privat, investigadors.
- Utilitzar altres mètodes per escoltar més gent i augmentar la interacció; per exemple, es podria imitar l'*speed dating*.
- Seleccionar temes més controvertits, més reptes del sector cultural i la UE.
- Permetre que els participants contribuïssin a la fixació de l'agenda o que hi tinguessin influència (com les Jornades europees del desenvolupament).
- Organitzar menys presentacions formals, més tallers i temes específics (com la Cimera d'educació).
- Complementar-ho amb una plataforma en línia per permetre el debat en línia entre fòrums.
- Organitzar reunions fora de Brussel·les, perquè permet la participació de diferents organitzacions.

5. Agents clau. Els agents clau són els responsables i els experts de l'àmbit de cultura de l'estat membre, les organitzacions i xarxes culturals i creatives, i la CE. Haurien de participar d'altres ens? En cas afirmatiu, com?

- Altres departaments públics o de la CE; per exemple, economia, recerca, salut, sobre una base ad hoc i temàtica
- Altres institucions de la UE: Parlament Europeu, Comitè de les Regions, Comitè Econòmic i Social Europeu (per arribar als empresaris i als sindicats).
- Organismes de les Nacions Unides; per exemple, per a la cultura en la prevenció de conflictes i la gestió de crisis.
- Autoritats regionals, municipals i locals, incloses les ciutats més petites, potser mitjançant l'aprenentatge entre iguals, Ciutats i Governos Locals Units (CGLU) o diàlegs amb alcaldes. [La CE recorda la necessitat de respectar l'ordre constitucional dels estats membres, molt heterogeni].
- Ha de ser un compromís a escala de la UE per a la inclusió geogràfica de les persones fora de les grans ciutats.
- Autoritats educatives i escoles.
- Fundacions i bancs, molts dels quals tenen dificultats per implicar-se en projectes de la UE.

- Instituciones de recerca.
- Organitzacions de la societat civil, incloses les que participen en els objectius de desenvolupament sostenible.
- Ja és prou difícil per al sector cultural tenir-hi representació, els altres només hi haurien de participar en cas necessari.
- Es podria preveure l'*streaming* i les plataformes en línia perquè altres persones puguin plantejar preguntes.

6. Reforçar els vincles del programa polític. Debat sobre la manera de reforçar els vincles entre els resultats del projecte finançats per la UE (en el marc del programa Europa Creativa - CE o altres programes de la UE i els que els substitueixin) i la col·laboració en matèria de política cultural. En el moment oportú, ja que la consulta sobre les prioritats polítiques per a l'agenda servirà de base per a les prioritats de finançament dels futurs programes. La consulta pública sobre el marc financer pluriennal està oberta actualment, es tanca el 8 de març i abasta programes i accions sobre diversitat cultural, creativitat, valors europeus, mobilitat, educació i memòria històrica.

Punts bàsics:

- La CE és un ecosistema molt important, que permet a les petites organitzacions treballar en projectes a llarg termini.
- Possiblement, víctima del seu propi èxit, la licitació es comença a veure com una loteria, perquè no hi ha prou recursos.
- El programa específic sobre cultura s'ha de mantenir i altres programes de la UE haurien d'estar més oberts a la cultura.
- Els objectius de les polítiques de l'agenda s'han de reflectir en els programes: per exemple, en matèria de mobilitat, per a artistes individuals.
- Es podria ampliar l'accés als capítols del programa Europa Creativa, per exemple, per posar els fons de traducció literària a disposició dels textos teatrals.
- Les petites organitzacions també han de tenir accés al suport necessari, en el cas de petites quantitats, o s'han de poder associar amb organitzacions més grans.
- Els mecanismes de finançament es limiten actualment a les subvencions i als contractes públics; fóra bo plantejar-se d'altres possibilitats.
- CE: entén molts d'aquests punts, però els reglaments financers de la UE són estrictes i estan molt controlats.
- Com a sector cultural, tenim la responsabilitat d'exercir pressió a escala nacional i en el Parlament de la UE.
- Els fons de cultura han de ser més flexibles i menys rígids, i estar vinculats a altres programes, com ara Horitzó 2020.
- Cal més relació entre la innovació tecnològica i la producció de continguts creatius, com ara el projecte STARTS, de ciència, tecnologia i arts.
- L'Agència executiva en l'àmbit educatiu, audiovisual i cultural (EACEA) podria ajudar més a difondre els resultats dels projectes.
- Els fons estructurals i d'inversió europeus (INTERREG, LEADER) donen suport a les infraestructures i els edificis i es podrien aplicar més a la cultura [La CE hi està d'acord en principi, però recorda que els estats membres i les regions defineixen les seves prioritats per als fons estructurals].
- Hauria de ser possible ajustar els programes de la UE amb més freqüència que ara (cada set anys); per exemple, per poder reaccionar davant d'esdeveniments com la crisi migratòria. CE, Sr. Oettinger: És al que aspirem, però hi ha limitacions.

- Si les sol·licituds de projectes superen amb escreix el finançament disponible (com va passar en el cas dels refugiats i Creative Europe), fóra útil que la Comissió pogués considerar el finançament alternatiu o complementari de projectes en paral·lel.
- El principal repte polític per als editors és que es faci difusió dels llibres (per exemple, difonent l'oferta existent amb proveïdors en línia més petits). Aquest tema sembla massa gran per al programa Europa Creativa i massa petit per al mecanisme Connectar Europa.
- El finançament d'Europa Creativa per a la traducció literària ha fracassat, sens dubte; està destinat a difondre llibres des de llengües més petites a llengües més grans que facin de mediadores, però ha subvencionat principalment traduccions de les principals llengües a llengües més petites. Ha d'incidir en la promoció de la diversitat i del veritable valor europeu, i no del sector per si mateix

7. Treball / temes específics per sector. Fins ara, la col·laboració de la UE en el marc de l'agenda per a la cultura no solia abordar sectors concrets de l'àmbit de la cultura o la creativitat, amb una clara excepció per al patrimoni i el cinema, i potser el món editorial i la literatura (subgrup MOC) . És convenient disposar de treballs o temes sectorials en l'agenda per al futur? En cas afirmatiu, quin sector/tema tindrà un clar valor afegit a la UE en els propers 2-5 anys?

- La majoria de les parts interessades s'oposen als enfocaments sectorials i als sistemes de finançament transversal, ja que la cultura és cada vegada més multidisciplinària. S'ha de donar preferència a temes generals, com ara la participació, la diversitat i la llibertat d'expressió, i la introducció de temes específics per sector podria crear conflictes innecessaris.
- D'altres pensen que hi hauria d'haver marge per a tots dos enfocaments (intersectorials i sectorials) en casos amb un clar valor afegit per a la UE.
- Les organitzacions que s'ocupen dels museus i de les actuacions en directe prefereixen plantejaments multidisciplinaris que donin suport a la creació de continguts. Els enfocaments sectorials podrien deixar l'art en viu especialment infrarepresentat.
- La divisió dels programes de mitjans de comunicació i els programes culturals de la UE potser tenia sentit en el passat, però el creixement de l'activitat a través de pantalles en tots els gèneres culturals és un argument a favor de tornar a reunir cultura i mitjans de comunicació.
- Les organitzacions del món de la música i del món editorial consideren que, tot i que moltes qüestions són transversals, en els seus sectors hi ha qüestions que exigeixen un diàleg sectorial a la UE, també en àmbits de competència normativa de la UE.
- Les organitzacions de patrimoni advoquen per un enfocament multidisciplinari per trencar els compartiments estancs dels professionals del patrimoni, però parant especial atenció a la reutilització adaptativa del patrimoni i al comerç il·lícit de béns culturals.
- S'esmenta que la cartografia de les professions culturals és útil per al sector del patrimoni. Es recorda que la DG EMPL (ESCO) va dur a terme una cartografia d'aquest tipus en què van participar nombrosos experts en cultura.
- Les arts visuals reben poca atenció a la UE i promoure la mobilitat de les obres (via un sistema de garantia pública paneuropeu) mereixeria més atenció.
- Si en la futura agenda de la UE ha de tenir en compte sectors i temes, cal convèncer els estats membres i demostrar el valor afegit de la UE, centrant-se en els aspectes transfronterers i la cooperació.

8. Màxima prioritat per a la nova agenda europea per a la cultura. Es pregunta a les parts interessades que, si poguessin destacar o canviar **només un** aspecte de l'actual col·laboració política de la UE en matèria de cultura, quin seria?

Punts esmentats per més d'un participant:

- Donar suport a la mobilitat dels artistes i obres, inclosos el repertori i les *performances*.
- Donar suport a les organitzacions més petites i a l'art comunitari: finançament, capacitat i difusió.
- Vincular la cultura i l'educació, la capacitat i l'educació artística al llarg de la vida per als professionals i els aficionats.
- Equilibrar el valor intrínsec de la cultura amb el paper instrumental de la inclusió social.

Punts esmentats per un participant (un punt per participant):

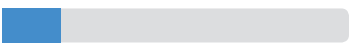
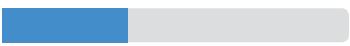
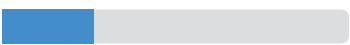
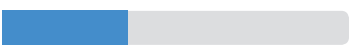
- Introduir la cultura en totes les polítiques
- Aconseguir un llegat clar per a l'Any europeu del patrimoni cultural en matèria de política i finançament
- Crear condicions més segures per als artistes
- Aconseguir suport
- Defensar la llibertat artística
- Reforçar l'expressió dels mitjans per fomentar la comprensió dels valors de la UE i la cohesió social
- Realitzar una cartografia dels professionals del patrimoni
- Fer front a les amenaces: monopolis mundials, mercats homogenis, diversitat (inclosa la lingüística)
- Millorar les proves d'impacte: crear un producte de referència per als estudis d'impacte cultural arreu d'Europa
- Crear comunitats sostenibles a través de la cooperació transfronterera
- Crear una política industrial per a la cultura que integri l'accés al finançament
- Promoure el pensament crític
- Promoure la independència, la integritat i la professionalitat de les institucions culturals
- Traduir en accions concretes la nova estratègia de la UE sobre la cultura a les relacions exteriors amb les organitzacions de la societat civil.
- Mantenir un diàleg estructurat i eficaç, garantir un vincle clar amb les polítiques i els programes.
- Connectar les polítiques internes i externes de la UE per debatre les qüestions relacionades amb la migració i el postcolonialisme
- Mantenir el contingut audiovisual europeu com a líder mundial a través de la col·laboració intersectorial
- Integrar l'aprenentatge real en els processos de l'agenda, perquè els resultats no acabin al calaix
- Incloure més parts interessades, la societat civil i la cultura en altres sectors: el món acadèmic, l'economia
- Promoure sinergies entre la cultura, l'educació i la recerca.

- Continuar donant suport a la Convenció de la UNESCO de 2005
- Situar l'art i la cultura al moll de l'os del desenvolupament local i les relacions exteriors
- Posar el patrimoni en línia per millorar-ne l'accessibilitat
- Promoure el patrimoni i els paisatges privats
- Eliminar les excepcions normatives que posen traves a l'art i als artistes i crear noves normes més favorables en aquest sentit
- Millorar la relació entre ciutats i sectors culturals i creatius, en particular per mitjà de suport no financer

4.2 EUSurvey: resum de les respostes dels estats membres i les parts interessades

Després de la reunió de les parts interessades del 19 de febrer, es va publicar a EUSurvey un qüestionari en línia i se'n va fer molta difusió entre les parts interessades, inclosos els representants dels estats membres del Consell. Es van rebre 142 respostes a temps per tenir-les en compte en aquest document, tant d'organitzacions com de particulars de tots els estats membres de la UE.

El tipus d'enquestats es divideix en les categories següents:

		Respostes	Percentatge
Membre del Comitè d'assumptes culturals del Consell (actual)		24	16,9 %
Participant del Fòrum europeu de la cultura (en qualsevol moment)		50	35,21 %
Participant del MOC Cultura (qualsevol moment, grup, capacitat)		25	17,61 %
Participant de Veus de la cultura (qualsevol moment, tema, capacitat)		37	26,06 %
Cap d'aquests casos		51	35,92 %

Es va preguntar als enquestats si consideraven pertinents els tres objectius de l'agenda europea de 2007.

A. Promoció de la diversitat cultural i el diàleg intercultural

		Respostes	Percentatge
Molt pertinent		117	82,39 %

B. Foment de la cultura com a catalitzador de la creativitat

		Respostes	Percentatge
Molt pertinent		96	67,61 %

C. Foment de la cultura com a element fonamental de les relacions exteriors

		Respostes	Percentatge
Molt pertinent		96	67,61 %

3.2 Creieu que les estadístiques culturals haurien de mantenir-se com a prioritat transversal en els plans de treball futurs?

		Respostes	Percentatge
Sí		123	86,62 %
No		9	6,34 %

4.4 Indiqueu quants dels 17 MOC (recomanacions de processos informes/estudis de cas) han tingut una influència directe en la pràctica o les polítiques de cultura del vostre país:

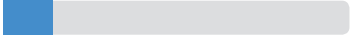
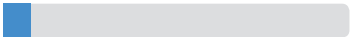
a) Polítiques

		Respostes	Percentatge
Cinc o més MOC han influït directament en les polítiques		13	9,15 %
Entre un i cinc MOC		31	21,83 %
Cap MOC		21	14,79 %
No ho sap		70	49,3 %
No contesta		12	8,45 %

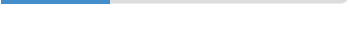
b) Pràctica

		Respostes	Percentatge
Cinc o més MOC han influït directament en les polítiques		11	7,75 %
Entre un i cinc MOC		32	22,54 %
Cap MOC		14	9,86 %
No ho sap		74	52,11 %
No contesta		12	8,45 %

4.5 Hi ha cap tema actual que considereu que caldria revisar regularment o que esdevingués un tema recurrent per a la política de col·laboració de la UE?

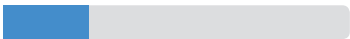
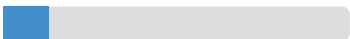
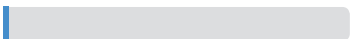
		Respostes	Percentatge
Sí		111	78,17 %
No		20	14,08 %
No contesta		11	7,75 %

4.6 En cas afirmatiu, quins dels temes següents (fins a 3) caldria revisar regularment o hauria de ser recurrent?

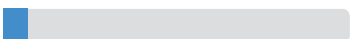
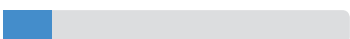
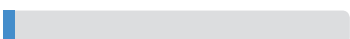
		Respostes	Percentatge
Mobilitat d'artistes (incloses les residències, els ajuts, els visats, la seguretat social)		64	45,07 %
Mobilitat de col·leccions i objectes culturals (inclosos els aspectes relacionats amb el comerç il·lícit)		22	15,49 %
Associacions / centres creatius		36	25,35 %
Diàleg intercultural/diversitat cultural		63	44,37 %
Accés i participació en la cultura (inclosa la digital)		71	50 %
Consciència i expressió culturals		30	21,13 %
Capacitació comercial (entre d'altres, l'emprenedoria, l'accés al finançament, les estratègies d'exportació)		44	30,99 %
Finançament de la UE i de Cultura (fons que no siguin d'Europa Creativa, per exemple, fons de recerca o estructurals)		60	42,25 %
Inclusió social (entre d'altres, immigrants i refugiats, vincles amb afers socials, salut i les autoritats de justícia)		52	36,62 %
Patrimoni (competències, governança, promoció, protecció, turisme)		53	37,32 %
Millora de la circulació de pel·lícules europees		15	10,56 %
No contesta		31	21,83 %

6.1 Fins ara, la col·laboració de la UE en el marc de la cultura no solia tractar sectors concrets de l'àmbit de la cultura o la creativitat, amb una clara excepció per al patrimoni i el cinema, i potser el món editorial i la literatura (subgrup sobre llibres electrònics) i els grups MOC sovint han preferit abordar temes per temàtica en lloc de plantejar-se sectors específics. Tanmateix, amb el programa Europa Creativa, s'ha donat suport a xarxes sectorials i en certa manera s'han transformat per mitjà del suport i les activitats europees.

Creieu que els temes/treballs específics per sector s'haurien de plantejar de manera més específica en el futur?

		Respostes	Percentatge
Sí		86	60,56 %
No		35	24,65 %
No ho sap		19	13,38 %
No contesta		2	1,41 %

7.1 Considereu que caldria fer més per reforçar els vincles entre els programes i els projectes finançats per la UE (en el marc del programa Europa Creativa o altres programes o projectes de la UE) i la col·laboració en matèria de política cultural?

		Respostes	Percentatge
Sí		105	73,94 %
No		11	7,75 %
No ho sap		21	14,79 %
No contesta		5	3,52 %

5. Resum i principals resultats de l'Agenda europea per a la cultura 2007

5.1 Objectius

L'Agenda europea per a la cultura en un món globalitzat és una comunicació de la Comissió adoptada el 10 de maig del 2007. Proposava establir un mètode obert de coordinació al voltant de tres objectius estratègics. En una resolució posterior, el Consell va aprovar els objectius estratègics i va especificar que l'agenda s'havia d'aplicar a través de plans de treball que abastaven les prioritats fixades pel Consell com correspon al mètode obert de coordinació. Els objectius de l'agenda europea 2007 són els següents:

A. *Pel que fa a la promoció de la diversitat cultural i al diàleg intercultural:*

- Fomentar la mobilitat dels artistes i altres professionals en l'àmbit de la cultura
- Promoure el patrimoni cultural, en particular, facilitant la mobilitat de les col·leccions i fomentant el procés de digitalització, amb vista a millorar l'accés del públic a les diferents formes d'expressió cultural i lingüística
- Promoure el diàleg intercultural com un procés sostenible que contribueixi a la identitat, la ciutadania i la cohesió social europees, també mitjançant el

B. *Pel que fa al foment de la cultura com a catalitzador de la creativitat:*

- Promoure un millor ús de les sinergies entre la cultura i l'educació, en particular, fomentant l'educació artística i la participació activa en activitats culturals, amb vista a desenvolupar la creativitat i la innovació
- Fomentar la disponibilitat de capacitats de formació en matèria de formació empresarial, d'emprenedoria i de gestió específicament adaptada als professionals dels àmbits culturals i creatius
- Fomentar un entorn favorable al desenvolupament dels sectors culturals i creatius, inclòs el sector audiovisual, maximitzant-ne el potencial, en particular de les pimes, mitjançant una millor utilització dels programes i iniciatives existents, i estimulants les associacions creatives entre el sector cultural i altres sectors, també en el context del desenvolupament local i regional

C. *Pel que fa a la cultura com a element vital de les relacions culturals internacionals:*

- Reforçar el paper de la cultura en les relacions exteriors i la política de desenvolupament de la UE
- Promoure la Convenció de la UNESCO sobre la protecció i promoció de la diversitat de les expressions culturals i contribuir a la seva aplicació a nivell internacional
- Fomentar el diàleg intercultural i la interacció entre la societat civil dels estats membres de la UE i de països tercers
- Fomentar la cooperació entre les institucions culturals dels estats membres de la UE, inclosos els instituts culturals, en països tercers i amb els seus homòlegs d'aquests països

5.2 Implementació

El 2010 la Comissió va revisar l'aplicació de l'agenda europea per a la cultura.³⁷ La conclusió va ser que els marcs de diàleg estructurat i el mètode obert de coordinació estaven funcionant bé i influïen en les polítiques de molts àmbits i citaven exemples de divuit estats membres. L'informe proposava ajustos en tots dos processos.

37 COM(2010) 390: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0390:FIN:EN:PDF>

Pel que fa al mètode obert de coordinació:

- Passar a una perspectiva de quatre anys per als temes del MOC (a través dels plans de treball del Consell per a la cultura)
- Limitar el nombre de temes a quatre o cinc
- Donar suport a la tasca del MOC amb altres activitats, com ara l'aprenentatge entre iguals ofert pels estats membres
- Finançar amb el programa Cultura l'aprenentatge entre iguals i les activitats de difusió

Pel que fa al diàleg estructurat:

- Adaptar les plataformes temàtiques perquè siguin un «reflex» dels temes del mètode obert de coordinació i hi connectin, perquè les polítiques estiguin més centrades en això
- Complementar el Fòrum europeu de la cultura biennal amb altres actes a més petita escala

La Comissió també elabora informes sobre l'aplicació del procés MOC, inclòs un informe de 2014 sobre la pertinència i l'eficiència del Pla de Treball 2011-2014.³⁸ El Pla de Treball 2015-2018 també va ser objecte d'una revisió intermèdia l'any 2016, que es va debatre al Comitè d'Assumptes Culturals del Consell, i no va donar lloc a canvis significatius.

5.3 Resultats: plans de treball del Consell en matèria de cultura

El quadre que figura a continuació resumeix els resultats de l'agenda europea per a la cultura de 2007 d'acord amb els tres plans de treball del Consell en matèria de cultura, 2008-2010, 2011-2014 i 2015-2018. MOC es refereix als grups d'experts dels estats membres que treballen amb el mètode obert de coordinació. Els que apareixen en cursiva és perquè estan en curs.

Per a més detalls sobre el procés MOC, vegeu https://ec.europa.eu/culture/policy/strategic-framework/european-coop_en.

Podeu trobar els informes MOC aquí: https://ec.europa.eu/culture/library_en.

Prioritat	2015-2018	2011-2014	2008-2010
Accés a la cultura i diàleg intercultural	MOC: Contribució de la cultura a la inclusió social (2017-2018) Conclusions del Consell: Promoure l'accés a la cultura a través de mitjans digitals (novembre de 2017) Estudi sobre el comportament dels públics; com fer que els públics se situïn al centre de l'organització cultural (2017) MOC: Promoció de l'accés a la cultura a través de mitjans digitals centrats en el desenvolupament de l'audiència (2015-2016) MOC: Diàleg intercultural en el context de la crisi migratòria i dels refugiats (2016) MOC: Promoció de la lectura en l'entorn digital (2015)	MOC: Foment d'associacions creatives (2012-2013) MOC: Paper de les institucions públiques de l'àmbit de l'art i la cultura en la promoció de la diversitat cultural i el diàleg intercultural (2012-2013) MOC: Millor accés i major participació en la cultura (2011-2012)	Conclusions del Consell: Competències interculturals (maig de 2008) 2008, Any europeu del diàleg intercultural

38 COM(2014) 535: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52014DC0535>.

Prioritat	2015-2018	2011-2014	2008-2010
Cultura i educació	MOC: Desenvolupament de les competències bàsiques en matèria de sensibilització i expressió cultural (2014-2015)	MOC: Desenvolupament de les competències bàsiques en matèria de sensibilització i expressió cultural (2014-2015)	Conclusions del Consell: Desenvolupar la creativitat i la capacitat d'innovació dels infants i el jovent a través de l'expressió cultural i de l'accés a la cultura (novembre de 2009) MOC: Desenvolupament de sinergies amb l'educació, en particular, l'educació artística (2008-2010) Estudi COM: Accés dels joves a la cultura (2008)
Patrimoni cultural	2018, Any europeu del patrimoni cultural Conclusions del Consell: La necessitat de posar en relleu el patrimoni cultural en totes les polítiques de la UE (maig de 2018) COM: Avaluació i prevenció de riscos per a la protecció del patrimoni cultural davant els efectes de les catàstrofes naturals i de les amenaces causades per l'acció humana (2018) MOC: Competències, formació i transferència de coneixements: professions tradicionals i emergents relacionades amb el patrimoni (2017-2018) MOC: Governança participativa del patrimoni cultural (2016-2017)	Conclusions del Consell: Governança participativa del patrimoni cultural (novembre de 2014) Comunicació COM: Cap a un enfocament integrat del patrimoni cultural europeu (juliol de 2014) Conclusions del Consell: El patrimoni cultural com a recurs estratègic per a una Europa sostenible (maig de 2014)	Conclusions del Consell: Creació d'un segell de patrimoni europeu per part de la Unió Europea (novembre de 2008) Proposta COM: Establir una acció de la Unió Europea relativa al Segell de Patrimoni Europeu (març de 2010) Comunicació COM: Accés en línia al patrimoni cultural d'Europa (agost de 2008)
Sectors culturals i creatius	Conclusions del Consell: Els sectors de la cultura i els mitjans de comunicació en el món digital [títol provisional] (novembre de 2018) MOC: Turisme cultural sostenible (2017-2018) MOC: Desenvolupament del potencial d'emprenedoria i d'innovació dels sectors culturals i creatius (2016-2017) Estudi COM: Cadenes de valor creatives (2017) Estudi COM: Impuls de la competitivitat dels sectors culturals i creatius per al creixement i l'ocupació (2016) MOC: Accés al finançament dels sectors culturals i creatius (2014-2015) Conclusions del Consell: Intercanvis culturals i creatius per estimular la innovació, la sostenibilitat econòmica i la inclusió social (maig de 2015) Estudi de la COM / Projecte / web: Crowdfunding4cultura (2017)	MOC: Estratègies de suport a l'exportació i a la internacionalització (2012-2013) Comunicació COM: Promoció dels sectors culturals i creatius per al creixement i l'ocupació a la UE (setembre de 2012) MOC: Cultura i fons estructurals (2011-2012) MOC: Accés al finançament dels sectors culturals i creatius (2014-2015)	Llibre verd de la Comissió: Alliberar el potencial de les indústries culturals i creatives (2010) Estudi COM: La dimensió empresarial dels sectors culturals i creatius (2010) Estudi COM: La contribució de la cultura al desenvolupament local i regional (2010) Conclusions del Consell: Contribució de la cultura al desenvolupament regional i local (maig de 2010) MOC: Maximització del potencial dels sectors creatius i culturals, en particular les pimes (2008-2010) Estudi COM: L'impacte de la cultura en la creativitat (2009)

Prioritat	2015-2018	2011-2014	2008-2010
Cultura a les relacions exteriors de la UE	Amics del Grup de la Presidència (2017-2018) Conclusions del Consell: Enfocament estratègic de la UE en les relacions culturals internacionals (maig de 2017) Comunicació conjunta de la Comissió i el Servei Europeu d'Acció Exterior: Cap a una estratègia de la UE per a les relacions culturals internacionals (juny de 2016) Grup de treball ad hoc sobre cultura i cooperació al desenvolupament (2017-2018) Cartografia COM: Finançament de la UE de la cultura dins la política europea de veïnatge (abril de 2017) Reunions informals conjuntes entre alts funcionaris dels ministeris de Cultura i d'Afers Exteriors (dues reunions entre 2015 i 2017) Conclusions del Consell: La cultura a les relacions exteriors de la UE, amb especial èmfasi en la cultura en el marc de la cooperació al desenvolupament (novembre de 2015)	Acció preparatòria «La cultura a les relacions exteriors de la UE» (2012-2014) Reunions informals conjuntes entre alts funcionaris dels ministeris de Cultura i d'Afers Exteriors (cinc reunions 2011-2014) Grup d'experts: Cultura i Relacions Exteriors - Xina (2012)	UNESCO: promoció de la ratificació i de l'aplicació de la Convenció Conclusions del Consell i dels representants de Govern dels estats membres: promoció de la diversitat cultural i del diàleg intercultural en les relacions exteriors de la Unió i dels seus estats membres (novembre de 2008)
Mobilitat dels artistes	Reunió d'avaluació: Mobilitat d'artistes i professionals de la cultura (maig de 2016)	MOC: Residències d'artistes (2013-2014) MOC: Programes de suport a la mobilitat (2011-2012) Conclusions del Consell: Serveis d'informació sobre la mobilitat per a artistes i professionals de la cultura (maig de 2011)	Estudi COM: Sistemes d'informació per donar suport a la mobilitat dels artistes i altres professionals en l'àmbit de la cultura (març de 2009) Estudi COM: Temes de mobilitat: programes i plans de suport a la mobilitat dels artistes i professionals de la cultura (octubre de 2008) MOC: Millora de les condicions per a la mobilitat dels professionals de la cultura i dels artistes de l'àmbit de la cultura (2008-2010)

Prioritat	2015-2018	2011-2014	2008-2010
Mobilitat de col·leccions	Reunió d'avaluació (2018)	MOC: Mobilitat de les col·leccions: formes pràctiques de reduir el cost dels préstecs de béns culturals (2011-2012)	MOC: Mobilitat de les col·leccions (2008-2010)
Tràfic il·lícit de béns culturals	Proposta COM: Reglament del Parlament Europeu i del Consell sobre la importació de béns culturals (juliol de 2017) Estudi COM: Lluita contra el tràfic il·lícit de béns culturals i anàlisi de les qüestions duaneres a la UE (juny de 2017)	COM: Reunió de reflexió sobre la creació d'un conjunt d'eines per lluitar contra el tràfic il·lícit de béns culturals (18 d'octubre de 2013) EU CULTNET: Resolució del Consell relativa a la creació d'una xarxa informal d'autoritats encarregades de fer complir la llei i amb coneixements especialitzats en l'àmbit dels béns culturals (octubre de 2012) Estudi COM: Prevenció i lluita contra el tràfic il·lícit de béns culturals a la Unió Europea (2011)	
Estadístiques culturals	Publicació d'Eurostat: Culture statistics (2016): http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-statistical-books/-/KS-04-15-737 Diversos articles en el lloc web d'Eurostat: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Culture Set àmbits relacionats amb la cultura a la base de dades d'Eurostat disponibles en línia: http://ec.europa.eu/eurostat/data/database-Culture Estudi de viabilitat: Recopilació i anàlisi de dades en els sectors culturals i creatius a la UE (2016)	Publicació d'Eurostat: Culture statistics (2011) Projecte COM: ESSnet Culture (2009-2011)	
Política cinematogràfica	MOC: Millora de la distribució de les pel·lícules europees (2017-2018)		

5.4 Resultats: diàleg estructurat

El següent quadre recull els resultats del diàleg estructurat de la Comissió amb el sector cultural en el marc de l'agenda europea per a la cultura de 2007. A més de les activitats temàtiques descrites, la Comissió va organitzar els fòrums europeus de cultura biennals en el marc del diàleg estructurat. Van tenir lloc a Milà el [desembre de 2017](https://ec.europa.eu/culture/event/forum-2017_en) (https://ec.europa.eu/culture/event/forum-2017_en), i a Brussel·les l'[abril de 2016](http://ec.europa.eu/culture/forum/index_en.htm) (http://ec.europa.eu/culture/forum/index_en.htm) (ajornat des de 2015), el novembre de 2013 i l'octubre de 2011.

Per a més informació sobre el diàleg estructurat, vegeu https://ec.europa.eu/culture/policy/strategic-framework/stakeholder-dialogue_en.

Per a més informació sobre el diàleg Veus de la cultura (des de 2015), vegeu www.voicesofculture.eu.

Tema	2015-2018	2007-2014
Inclusió social i diàleg intercultural	Cultura per a la inclusió social: associar-se amb altres sectors (http://www.voicesofculture.eu/social-inclusion) — Reunió d'intercanvi d'idees: abril de 2018, Brussel·les — Reunió de diàleg: setembre de 2018, Brussel·les — Informe posterior a l'intercanvi d'idees pendent Es presentarà al MOC per fomentar la contribució de la cultura a la inclusió social. Foment del diàleg intercultural i aplec de comunitats a través de la cultura en espais públics (http://www.voicesofculture.eu/intercultural-dialogue-culture-in-shared-public-spaces) — Reunió d'intercanvi d'idees: Barcelona, març de 2016 — Reunió de diàleg: abril de 2016, Brussel·les — Informe d'intercanvi d'idees (http://www.goethe.de/mmo/priv/15850701-STANDARD.pdf) Presentat al MOC sobre el diàleg intercultural en el context de la crisi migratòria i dels refugiats. La inclusió dels refugiats i els migrants a través de la cultura (http://www.voicesofculture.eu/the-inclusion-of-refugees-migrants-through-culture) — Reunió d'intercanvi d'idees: juny de 2016, Brussel·les — Reunió de diàleg: setembre de 2016, Brussel·les — Informe d'intercanvi d'idees http://www.goethe.de/mmo/priv/15850701-STANDARD.pdf Presentat al MOC sobre el diàleg intercultural en el context de la crisi migratòria i dels refugiats.	Plataforma per una Europa Intercultural (http://intercultural-europe.org/content/page/about-platform-intercultural-weurope) Desenvolupada en resposta a l'Any europeu del diàleg intercultural 2008. Activa en el període 2008-2013, amb informes anuals disponibles per a cada any. Finançada amb subvencions de funcionament del programa Cultura de la UE (2009-2013).
Sectors culturals i creatius	Desenvolupament del potencial emprenedor i innovador dels sectors cultural i creatiu: http://www.voicesofculture.eu/developing-entrepreneurial-innovation-potential-of-ccs/ — Reunió d'intercanvi d'idees: febrer de 2016, Berlín — Reunió de diàleg: abril de 2016, Brussel·les — Informe d'intercanvi d'idees http://www.goethe.de/mmo/priv/15247190-STANDARD.pdf Presentat al grup MOC sobre el mateix tema	Plataforma sobre el potencial dels sectors culturals i creatius Activa des de 2008-2013, amb el suport del Programa Cultura de la UE.

Tema	2015-2018	2007-2014
Cultura accessible i integradora	Fomentar l'accés a la cultura a través de mitjans digitals: polítiques i estratègies per a l'ampliació dels públics: http://www.voicesofculture.eu/audience-development-via-digital-means/ — Reunió d'intercanvi d'idees: juny de 2015, Amsterdam — Reunió de diàleg: octubre de 2015, Brussel·les — Informe d'intercanvi d'idees Presentat al grup MOC sobre el mateix tema	Plataforma sobre l'accés a la cultura Activa des de 2008-2013, amb el suport del Programa cultura de la UE.
Patrimoni cultural	Governança participativa del patrimoni cultural http://www.voicesofculture.eu/participatory-governance-of-cultural-heritage/ — Reunió d'intercanvi d'idees: juliol de 2015, Florència — Reunió de diàleg: setembre de 2015, Brussel·les — Informe d'intercanvi d'idees: http://www.goethe.de/mmo/priv/14903520-STANDARD.pdf Presentat al grup MOC sobre el mateix tema Competències, formació i transferència de coneixement: patrimoni tradicional i emergent: http://www.voicesofculture.eu/skills-training-knowledge-transfer-in-cultural-heritage/ Reunió d'intercanvi d'idees: juny de 2017, Brussel·les Reunió de diàleg: setembre de 2017, Brussel·les — Informe d'intercanvi d'idees: http://www.voicesofculture.eu/wp-content/uploads/2017/12/VoC-Skills-and-training-Final-report-with-Appendix1.pdf Presentat al grup MOC sobre el mateix tema Comitè de parts interessades: Any europeu de Patrimoni cultural - http://www.voicesofculture.eu/stakeholders-committee/ Reunions de 2017: abril, setembre (Brussel·les), desembre (Milà) Reunions de 2018: març, juny, novembre (pendent de confirmació)	

6. Estadístiques

6.1 Eurostat

En el marc de l'agenda europea per a la cultura, l'Oficina Estadística de la Unió Europea (Eurostat), ha intensificat la recollida de dades sobre cultura. A més de les dades disponibles en línia a Eurobase, a sota de Cultura, hi ha diversos articles en el web d'Eurostat dedicats a la cultura:

- feines en l'àmbit de la cultura (http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Culture_statistics_-_cultural_employment)
- empreses de l'àmbit de la cultura (http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Culture_statistics_-_cultural_enterprises)
- participació cultural per perfil socioeconòmic (http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Culture_statistics_-_cultural_participation_by_socioeconomic_background)
- freqüència i obstacles de la participació (http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Culture_statistics_-_frequency_and_obstacles_in_participation)
- comerç internacional de béns culturals (http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Culture_statistics_-_international_trade_in_cultural_goods)
- despesa cultural privada (http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Culture_statistics_-_private_expenditure_on_culture)
- ús de les TIC amb finalitats culturals (http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Culture_statistics_-_use_of_ict_for_cultural_purposes)
- despesa pública en lleure, cultura i religió http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Government_expenditure_on_recreation_culture_and_religion
- turisme i cultura a les ciutats (http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Urban_Europe_%E2%80%94_statistics_on_cities_towns_and_suburbs_%E2%80%94_tourism_and_culture_in_cities)

En aquesta secció presentem algunes de les estadístiques bàsiques esmentades en la comunicació adjunta.

Participació cultural, activitat cultural, 2015 - Percentatge de la població de 16 anys o més (Eurostat, 2017: [http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/File:Table_1_Cultural_participation_by_cultural_activity_2015_\(%25_of_population_aged_16_and_over\).png](http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/File:Table_1_Cultural_participation_by_cultural_activity_2015_(%25_of_population_aged_16_and_over).png))

	Participació cultural (almenys un cop en els darrers 12 mesos)			
	Qualsevol activitat cultural	Cinema	Actuacions en viu	Llocs culturals
UE-28	64	46	43	43
Bèlgica	68	50	45	43
Bulgària	29	22	19	15
República Txeca	70	48	48	52
Dinamarca	85	67	59	61
Alemanya	73	47	49	50
Estònia	70	48	56	44
Irlanda	69	49	45	40
Grècia	47	33	34	17
Espanya	59	46	33	34
França	78	58	55	54
Croàcia	37	25	26	19
Itàlia	47	38	25	26
Xipre	53	31	43	21
Letònia	63	32	52	44
Lituània	62	35	57	31
Luxemburg	79	56	58	56
Hongria	50	31	31	35
Malta	51	34	30	28
Països Baixos	84	59	61	61
Àustria	74	48	53	44
Polònia	54	41	26	38
Portugal	63	32	48	38
Romania	27	19	21	18
Eslovènia	70	37	57	44
Eslovàquia	59	35	40	34
Finlàndia	84	55	67	61
Suècia	85	61	57	67
Regne Unit	75	53	50	55
Islàndia	90	69	74	54
Noruega	86	62	63	55
Suïssa	86	62	68	62
antiga República iugoslava de Macedònia	24	13	20	14
Sèrbia	30	20	21	13

Nota: Dades estimades corresponents a la UE-28. Dades de poca fiabilitat en el cas d'Irlanda, Polònia i el Regne Unit.

Ocupació en l'àmbit cultural al llarg del temps (Eurostat, 2018:
[https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/
 File:Table_1_Cultural_employment_over_time.png](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/File:Table_1_Cultural_employment_over_time.png))

	2011		2016	
	(1 000 persones)	(% Ocupació total)	(1 000 persones)	(% Ocupació total)
UE-28	7.848	3,6	8.397	3,7
Bèlgica ⁽¹⁾	169	3,8	179	3,9
Bulgària	75	2,5	84	2,8
República Txeca	177	23,6	210	4,1
Dinamarca ⁽¹⁾	123	4,6	126	4,4
Alemanya ⁽¹⁾	1.573	4,1	1.659	4,0
Estònia	31	5,1	34	5,3
Irlanda	63	3,4	71	3,5
Grècia	127	3,1	118	3,2
Espanya	563	3,1	634	3,5
França ^{(1) (2)}	885	3,4	889	3,3
Croàcia	58	3,6	49	3,1
Itàlia	783	3,5	766	3,4
Xipre ⁽¹⁾	12	2,9	13	3,4
Letònia	29	3,4	40	4,5
Lituània	46	3,6	49	3,6
Luxemburg ⁽¹⁾	12	5,2	13	5,1
Hongria	140	3,7	157	3,6
Malta	7	3,9	8	4,2
Països Baixos ⁽¹⁾	366	4,4	378	4,5
Àustria	155	3,8	171	4,1
Polònia	493	3,2	544	3,4
Portugal	134	2,8	139	3,0
Romania	117	1,4	134	1,6
Eslovènia	41	4,3	42	4,6
Eslovàquia	60	2,6	62	2,5
Finlàndia	129	5,2	117	4,8
Suècia	220	4,7	243	5,0
Regne Unit	1.261	4,3	1.466	4,6
Islàndia	9	5,4	12	6,2
Noruega	113	4,5	103	3,9
Suïssa	210	4,8	226	4,8
antiga República iugoslava de Macedònia	25	3,9	23	3,2
Turquia ⁽¹⁾	522	2,2	607	2,2

- (1) 2011-2016: sèries temporals discontinües
 (2) 2011: sense incloure els departaments i territoris d'ultramar.
 Font: Eurostat (online data code: cult_emrj_sex.)

Comerç extracomunitari de béns culturals, EU-28, 2011 i 2016 (Eurostat, 2018: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/File:Table_1_Extra-EU_trade_in_cultural_goods_EU-28_2011_and_2016.png)

	2011				2016			
	Exports	Imports	Balança	Ràtio	Exports	Imports	Balança	Ràtio
	(M€)		Exp/Imp		(M€)		Exp/Imp	
Total	19.735	15.422	4.293	1,3	26.829	18.164	8.666	1,5
Antiquaris	1.099	796	303	1,4	1.723	1.537	186	1,1
Obres d'art	3.648	2.302	1.346	1,6	7.403	2.520	4.883	2,9
Artesania	727	826	-135	0,8	719	1.062	-343	0,7
Joieria	7.808	4.376	3.431	1,8	10.812	6.360	4.451	1,7
Llibres	2.512	1.910	602	1,3	2.594	1.768	826	1,5
Diaris, revistes i publ. periòdiques	788	189	599	4,2	589	116	474	5,1
Mapes	57	17	40	3,3	54	21	34	2,6
Plànols arquitectònics i dibuixos	81	4	78	23,0	29	3	26	10,3
Plaques fotogràfiques i pel·lícules	31	43	-12	0,7	143	168	-26	0,8
Mitjans audiovisuals i interactius (pel·lícules, videojocs i consoles) ⁽¹⁾	2.187	3.740	-1.552	0,6	1.889	3.399	-1.510	0,6
Suports enregistrats amb música (CD, cintes, discos)	315	195	119	1,6	291	97	194	3,0
Instrumentos musicals	482	1.007	-525	0,5	584	1.113	-530	0,5

(1) 2012: sèries temporals discontinües.
Font: Eurostat (online data code: cult_trd_prd)

Llista de tots els codis de la Classificació Internacional Uniforme d'Ocupacions (CIUO)-08 i de la Nomenclatura estadística d'activitats econòmiques a la Comunitat Europea (NACE) Rev. 2 inclosos en l'àmbit d'activitat cultural (revisada el 2016).

Codis NACE Rev. 2:

181 Activitats d'impressió i de servei en relació amb la impressió
182 Reproducció de suports gravats
322 Fabricació d'instruments musicals
581 Edició de llibres, publicacions periòdiques i altres activitats d'edició
59 Activitats cinematogràfiques, de vídeo i de programes de televisió, enregistrament de so i edició musical
60 Activitats de programació i emissió de ràdio i televisió
741 Activitats de disseny especialitzat
742 Activitats fotogràfiques
90 Activitats de creació, artístiques i espectacles
91 Activitats de biblioteques, arxius, museus i altres activitats culturals

Codis CIUO-08:

2161 Arquitectes
2162 Arquitectes paisatgistes

2163 Dissenyadors de productes i de peces de roba
2164 Urbanistes i enginyers de trànsit
2165 Cartògrafs i agrimensors
2166 Dissenyadors gràfics i multimèdia
2353 Professors d'idiomes
2354 Altres professors de música
2355 Altres professors d'art
262 Bibliotecaris, arxivers, conservadors
264 Autors, periodistes i lingüistes
265 Artistes creatius i d'execució
3431 Fotògrafs
3432 Dissenyadors i decoradors d'interior
3433 Tècnics en galeries d'art, museus i biblioteques
3435 Altres professionals de nivell mitjà en activitats culturals i artístiques
3521 Tècnics de radiodifusió i enregistrament audiovisual
4411 Empleats de biblioteques
7312 Fabricants i afinadors d'instruments musicals
7313 Joiers, orfebres i argenters
7314 Terrissaires i afins
7315 Bufadors, modeladors, laminadors, talladors i polidors de vidre
7316 Retolistes, pintors decoratius i gravadors
7317 Artesans en fusta, cistelleria i materials similars
7318 Artesans dels teixits, el cuir i materials similars
7319 Artesans no classificats en altres epígrafs

6.2 Eurobaròmetre

Principals conclusions sobre els valors compartits i el paper de la cultura

De l'Eurobaròmetre estàndard 87, de maig de 2017 <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/STANDARD/surveyKy/2142>

QD9 Al vostre parer, pel que fa als valors compartits, els estats membres de la UE estan:
(%)

		Molt a prop		Força a prop		Força distanciat		Molt distanciat		No ho sap	Total «a prop»		Total «distanciat»	
		Pr. 2017	Dif. Pr. 2017-Tard. 2016	Pr. 2017	Dif. Pr. 2017-Tard. 2016	Pr. 2017	Dif. Pr. 2017-Tard. 2016	Pr. 2017	Dif. Pr. 2017-Tard. 2016	Pr. 2017	Pr. 2017	Dif. Pr. 2017-Tard. 2016	Pr. 2017	Dif. Pr. 2017-Tard. 2016
UE-28		4	0	49	2	33	-1	7	-1	7	53	2	40	-2
ZONA EURO		3	0	47	3	36	-2	8	-1	6	50	3	44	-3
NO ZONA EURO		5	-1	54	2	26	0	5	-1	10	59	1	31	-1
BE		3	0	52	7	39	-4	4	-4	2	55	7	43	-8
BG		12	2	53	0	18	1	6	-1	11	65	2	24	0
CZ		11	1	58	2	23	-1	5	1	3	69	3	28	0
DK		2	0	64	6	25	-4	5	-2	4	66	6	30	-6
DE		5	2	49	2	36	-1	5	-2	5	54	4	41	-3
EE		2	0	54	10	33	-5	4	-2	7	56	10	37	-7
IE		14	3	61	1	16	-3	3	0	6	75	4	19	-3
EL		2	-1	39	1	40	-3	16	1	3	41	0	56	-2
ES		2	0	43	0	38	1	11	0	6	45	0	49	1
FR		2	1	39	4	44	-3	10	-2	5	41	5	54	-5
HR		7	1	50	-3	31	2	9	0	3	57	-2	40	2
IT		3	-1	48	4	31	-3	9	0	9	51	3	40	-3
CV		4	-3	40	13	40	3	12	-11	4	44	10	52	-8
LV		2	1	33	3	47	-5	14	0	4	35	4	61	-5
LT		3	0	56	-1	32	1	3	-1	6	59	-1	35	0
LU		4	3	50	5	36	-8	6	-3	4	54	8	42	-11
HU		2	0	45	-1	35	-4	15	5	3	47	-1	50	1
MT		7	2	61	0	20	1	2	-1	10	68	2	22	0
NL		2	0	54	3	35	-4	6	0	3	56	3	41	-4
AT		8	-1	50	1	29	1	6	-1	7	58	0	35	0
PL		5	-1	60	-2	23	3	1	0	11	65	-3	24	3
PT		2	0	60	8	28	-6	4	-1	6	62	8	32	-7
RO		7	0	50	3	28	-3	6	-4	9	57	3	34	-7
SL		3	0	52	-1	34	-2	6	1	5	55	-1	40	-1
SK		6	-1	58	-4	22	1	6	2	8	64	-5	28	3
FI		2	0	61	3	32	-3	2	-1	3	63	3	34	-4
SE		1	0	45	2	47	1	5	-3	2	46	2	52	-2
UK		4	-1	53	5	24	-2	5	-1	14	57	4	29	-3

QD6 Al vostre parer, entre els temes següents, quins són els que creen més sentiment de pertinença?
(%)
(MÀXIM 3 RESPOSTES)

		Història		Religió		Valors		Geografia		Llengua		Estat de dret		Esports		Invents, ciència
		Pr. 2017	Dif. Pr. 2017-Tard. 2016	Pr. 2017	Dif. Pr. 2017-Tard. 2016	Pr. 2017	Dif. Pr. 2017-Tard. 2016	Pr. 2017	Dif. Pr. 2017-Tard. 2016	Pr. 2017	Dif. Pr. 2017-Tard. 2016	Pr. 2017	Dif. Pr. 2017-Tard. 2016	Pr. 2017	Dif. Pr. 2017-Tard. 2016	Pr. 2017
UE-28		25	2	10	2	24	2	21	2	13	1	17	-1	21	5	12
ZONA EURO		25	1	9	1	25	2	22	2	13	1	18	-1	21	4	12
NO ZONA EURO		25	2	10	1	23	2	18	0	12	1	16	0	22	7	13
BE		27	4	11	1	26	-3	16	3	18	2	15	-4	20	0	16
BG		22	0	9	-1	27	3	27	1	7	1	12	-3	9	3	12
CZ		39	1	9	3	27	2	22	-3	14	2	12	0	25	3	15
DK		32	2	7	2	26	0	19	-3	15	3	17	-4	31	10	18
DE		18	-4	11	2	30	4	16	0	14	1	29	-1	22	4	12
EE		15	-1	8	3	23	3	20	0	13	3	10	-3	26	9	14
IE		22	3	9	1	23	5	18	2	15	-2	14	-1	38	8	9
EL		27	0	14	1	18	-4	36	-2	13	6	7	-2	17	5	18
ES		26	4	4	1	20	1	23	6	8	0	16	-2	20	4	4
FR		31	1	10	0	26	2	22	1	20	2	14	-1	27	7	14
HR		21	-1	18	5	14	1	19	2	11	2	12	-3	21	2	19
IT		23	3	12	4	20	0	20	5	8	-1	13	0	14	2	12
CV		11	-1	16	4	22	7	14	5	16	3	11	0	30	10	16
LV		19	0	8	-1	10	-2	33	2	18	-2	9	-2	35	12	12
LT		16	0	9	-1	19	0	27	4	15	2	6	0	26	5	21
LU		27	-5	10	2	26	-3	20	-7	30	4	17	-4	23	7	4
HU		31	-1	13	2	13	2	22	-1	14	0	11	-1	19	4	12
MT		22	4	11	3	27	-1	21	5	17	-2	12	-5	28	12	9
NL		31	3	5	-3	27	3	37	-2	8	0	20	-3	24	8	19
AT		28	1	11	-4	30	0	27	3	17	-2	15	1	21	3	16
PL		25	0	10	0	22	-2	20	4	11	-1	16	-2	13	0	14
PT		20	-1	8	3	23	4	25	-6	20	9	12	-2	14	4	9
RO		18	3	17	1	17	-1	21	-2	16	2	18	0	19	3	15
SL		21	0	9	0	14	-4	16	1	14	2	7	-2	40	7	18
SK		29	4	11	2	16	-3	35	2	12	0	14	-1	14	2	10
FI		23	2	6	-1	38	3	25	-2	13	2	30	-6	21	6	13
SE		33	5	5	0	31	1	30	-2	10	2	21	-3	21	4	19
UK		22	3	7	0	26	7	12	0	13	2	18	3	29	14	11

QD6 Al vostre parer, entre els temes següents, qui són els que creen més sentiment de pertinença?
(%)
(MÀXIM 3 RESPOSTES)

		Economia		Sanitat, educació i pensions		Solidaritat amb les regions més pobres		Cultura		Altres (espontani)		Aquest sentiment no existeix (espontani)		Cap (espontani)		No ho sap
		Pr. 2017	Dif. Pr. 2017-Tard. 2016	Pr. 2017	Dif. Pr. 2017-Tard. 2016	Pr. 2017	Dif. Pr. 2017-Tard. 2016	Pr. 2017	Dif. Pr. 2017-Tard. 2016	Pr. 2017	Dif. Pr. 2017-Tard. 2016	Pr. 2017	Dif. Pr. 2017-Tard. 2016	Pr. 2017	Dif. Pr. 2017-Tard. 2016	Pr. 2017
UE-28		21	0	11	-2	13	-3	31	5	1	0	4	-1	2	0	4
ZONA EURO		22	1	9	-3	13	-4	31	4	1	0	5	-1	2	0	4
NO ZONA EURO		21	1	14	-1	13	-1	32	8	1	0	4	0	2	-1	5
BE		23	0	15	-1	15	0	30	-1	0	-2	3	3	0	-2	1
BG		15	-1	6	-4	12	-3	26	4	1	1	8	1	2	0	10
CZ		16	2	11	2	12	-1	33	5	1	0	2	-1	1	-2	2
DK		19	1	14	-4	14	-2	38	5	1	0	2	0	2	1	2
DE		23	1	7	-1	15	-4	31	2	0	-1	5	-1	1	-1	2
EE		30	2	7	-2	5	-1	30	4	2	1	4	-4	1	0	8
IE		25	1	15	-4	10	-4	35	6	0	-1	2	0	0	-1	2
EL		23	-2	5	0	11	-3	40	3	2	1	6	-1	3	0	1
ES		27	2	8	-3	13	-2	28	5	1	0	4	-4	2	-1	5
FR		18	2	13	-1	12	-4	35	5	1	-1	1	-1	1	0	4
HR		21	-6	14	-3	16	-3	25	0	1	1	4	0	1	0	3
IT		18	-1	7	-6	12	-7	25	6	1	0	10	-1	3	-1	5
CV		26	1	12	4	10	0	36	6	1	0	4	-9	2	-4	3
LV		21	-2	11	1	9	-2	35	1	1	0	2	0	1	-1	3
LT		28	0	10	-3	10	-3	35	5	1	0	3	-2	1	0	3
LU		16	-1	11	-2	11	-4	32	-1	2	2	3	2	0	-1	2
HU		22	-2	12	-5	12	0	28	0	1	1	5	-1	3	0	4
MT		18	-1	17	-4	19	5	43	11	1	1	2	1	1	0	3
NL		27	-3	11	-3	15	-2	26	4	1	0	2	0	1	-1	2
AT		22	6	13	0	13	2	34	-1	1	-1	6	-2	1	0	0
PL		31	3	10	-5	14	-2	30	3	0	-1	2	-1	1	0	5
PT		17	-1	8	-2	14	-4	41	1	1	0	4	-2	1	-1	6
RO		20	4	18	1	16	-2	22	7	0	-1	3	-2	2	0	4
SL		31	-4	8	-4	11	-4	23	2	2	1	4	1	2	1	2
SK		15	-1	9	-4	9	-7	24	-2	2	0	4	1	2	1	6
FI		28	6	24	0	13	-3	25	-1	0	0	0	-1	1	0	2
SE		21	1	15	1	19	-3	31	8	2	1	2	0	1	-1	1
UK		16	-1	15	0	10	0	37	13	1	0	5	0	2	-3	6

Principals conclusions sobre el patrimoni cultural

De l'Eurobaròmetre especial de 2017 sobre el patrimoni cultural: http://europa.eu/cultural-heritage/toolkits/special-eurobarometer-europeans-and-cultural-heritage_en.

La majoria dels europeus afirma que viuen a prop de monuments o llocs històrics, i una mica més de la meitat se senten implicats personalment amb el patrimoni cultural.

- Més de set de cada deu enquestats (73 %) viuen a prop d'algun tipus de patrimoni cultural. En concret, el 60 % diu que viuen a prop de monuments o llocs històrics, el 37 %, a prop d'esdeveniments tradicionals o festivals i el 32 %, a prop d'obres d'art, per exemple, museus o galeries.
- Més de la meitat (51 %) se senten implicats personalment amb el patrimoni cultural, i aquesta implicació el més probable és que es tradueixi en visites regulars a llocs o actes, com ara monuments, museus, festivals, concerts, etcètera (31 %), o es deu al fet que viuen en un entorn, una zona, una ciutat o un edifici històric que es considera patrimoni cultural (17 %).
- Més de la meitat (55 %) han utilitzat internet en els últims dotze mesos per almenys algun dels temes relacionats amb el patrimoni cultural. Les activitats més habituals han estat cercar informació general relacionada amb el patrimoni cultural, com ara l'accessibilitat, les instal·lacions i les principals característiques d'un museu, monument històric o esdeveniment tradicional en preparació d'una visita o un dia de festa (31 %).
- Més de dos terços (68 %) coincideixen que la presència del patrimoni cultural pot influir en la destinació que triïn per les vacances, i la majoria dels enquestats dels estats membres de la UE hi estan d'acord.

Una gran majoria considera que el patrimoni cultural és important per a ells personalment, així com per a la seva comunitat, regió, país i la UE en conjunt

- Més de vuit de cada deu (84 %) creu que el patrimoni cultural és important per a ells personalment. La mateixa proporció d'enquestats (84 %) pensen que el patrimoni cultural és important per a la seva comunitat local; el 87 % creu que és important per a la seva regió i el 91 % assegura que el patrimoni cultural és important per al seu país.
- Vuit de cada deu (80 %) creuen que el patrimoni cultural és important per a la Unió Europea.
- A més de dos terços dels enquestats els agradaria conèixer millor el patrimoni cultural d'Europa (68 %).

Una àmplia majoria se sent orgullosa del seu patrimoni cultural i creu que pot millorar la qualitat de vida i el sentiment de pertinença a Europa

- Una àmplia majoria (82 %) se sent orgullosa d'un monument o lloc històric, una obra d'art o una tradició de la seva regió o país.
- Set de cada deu se senten orgullosos d'un monument o lloc històric, una obra d'art o una tradició d'un país europeu diferent del seu, o afirmen que viure a prop de llocs relacionats amb el patrimoni cultural europeu pot crear un sentiment de pertinença a Europa (70 %).
- Més de set de cada deu accepta que viure a prop d'indrets relacionats amb el patrimoni cultural europeu pot millorar la qualitat de vida de la població (71 %).

- Vuit de cada deu (80 %) troba que és la diversitat de la cultura europea la que la fa destacar i li aporta el seu especial valor.
- Més de sis de cada deu (62 %) troba que, per mitjà de la globalització, la cultura europea serà més dinàmica i s'estendrà més pel món. Una mica més de la meitat (54 %) estan d'acord amb la idea que no hi ha una cultura europea comuna perquè els països europeus són massa diferents entre ells.
- Més d'un terç (35 %) diu que coincideixen amb la idea que no hi ha una cultura europea específica, només una cultura occidental mundial que és, per exemple, la mateixa a Europa i als Estats Units.

Els enquestats han accedit a una àmplia gamma de patrimoni cultural en els últims dotze mesos, però la pega més habitual per accedir als llocs o a les activitats del patrimoni cultural és la falta de temps, seguida pel cost i el desinterès.

- En els darrers dotze mesos, el 61 % dels enquestats han visitat un monument o lloc històric; el 52 % ha assistit a un esdeveniment tradicional i el 50 % ha visitat un museu o galeria.
- Més de quatre de cada deu ha assistit a un acte relacionat amb les arts escèniques tradicionals o clàssiques (43 %), mentre que tres de cada deu han visitat un taller artesanal, una biblioteca o un arxiu (30 %). Una mica més d'una quarta part ha anat al cine o ha assistit a un festival de patrimoni cinematogràfic per veure un clàssic del cinema europeu produït fa almenys deu anys.
- La participació en les activitats relacionades amb el patrimoni cultural varia enormement d'un país a un altre.
- La falta de temps és l'obstacle més habitual per accedir als llocs o activitats del patrimoni cultural (37 %), seguit pel cost (34 %), el desinterès (31 %) o la manca d'informació (25 %).

Una gran majoria considera que el patrimoni cultural i les activitats connexes creen ocupació

- Gairebé vuit de cada deu enquestats estan d'acord que el patrimoni cultural europeu o les activitats relacionades amb el patrimoni cultural creen ocupació a la UE (79 %).
- La majoria (56 %) no creu que el patrimoni cultural d'Europa sigui més per als visitants procedents de fora que per als ciutadans de la UE, però gairebé quatre de cada deu enquestats (38 %) estan d'acord amb aquesta afirmació.

La majoria dels enquestats considera que les autoritats públiques haurien d'assignar més recursos al patrimoni cultural, i que les autoritats públiques, incloent-hi la UE, haurien de fer més per protegir el patrimoni cultural.

- Una gran majoria dels enquestats (88 %) està d'acord que el patrimoni cultural d'Europa s'ensenyi a les escoles, ja que ens parla de la nostra història i la nostra cultura. En cada estat membre de la UE, més de tres quartes parts de la població hi estan d'acord.
- Quasi tres quartes parts dels enquestats (74 %) consideren que les autoritats públiques haurien d'assignar més recursos al patrimoni cultural d'Europa.
- Si es pregunta per quins agents han d'actuar per protegir el patrimoni cultural d'Europa, els enquestats esmenten les autoritats nacionals (46 %), la UE (40 %), els ens locals i regionals (39 %) o els mateixos ciutadans (34 %).

3

DECLARACIÓ DE **DAVOS 2018**
CONFERÈNCIA DE MINISTRES
DE CULTURA
20-22 de gener de 2018,
Davos, Suïssa

Nova agenda europea
per a la cultura

Declaració de Davos²⁰¹⁸

Conferència de ministres de Cultura
20 – 22 de gener de 2018, Davos, Suïssa

Cap a una Baukultur d'Europa d'alta qualitat

Nosaltres, els ministres de Cultura i caps de delegacions dels estats signataris de la Convenció cultural europea i dels estats d'observadors del Consell d'Europa i, també, representants de la UNESCO, d'ICCROM, del Consell d'Europa, de la Comissió Europea i del Consell dels Arquitectes d'Europa, del Consell d'Urbanistes d'Europa, d'ICOMOS Internacional i d'Europa Nostra, aplegats del 20 al 22 gener de 2018 a Davos, Suïssa, per invitació del Sr. Alain Berset, president de la Confederació Suïssa, cap del Departament Federal d'Afers Interns, durant l'Any europeu del patrimoni cultural 2018, en vigílies de la reunió anual del Fòrum Econòmic Mundial,

atenent els desafiaments actuals, com ara els efectes duradors de la crisi econòmica i financera, la quarta revolució industrial, la urbanització accelerada, el declivi de les regions perifèriques, la migració i les transformacions socials, el creixement de la desigualtat, el canvi climàtic i els danys al medi ambient, i el gran impacte que tot plegat té dins el nostre espai vital;

conscients de les passes substancials que la comunitat internacional ha emprès vers un món més inclusiu i sostenible, però igualment conscients de la necessitat urgent d'enfortir aquests esforços i fer noves propostes per protegir i fer avançar els valors culturals de l'entorn construït europeu;

reconeixent la contribució fonamental que fa l'entorn construït d'alta qualitat per a l'assoliment d'una societat sostenible, caracteritzada per una alta qualitat de vida, diversitat cultural, benestar individual i col·lectiu, justícia i cohesió socials, i eficiència econòmica;

conscients d'una tendència cap a una pèrdua de qualitat tant en l'entorn construït com en els paisatges oberts arreu d'Europa, palès en la trivialització de la construcció, la manca de valors de disseny, incloent-hi la manca de preocupació per la sostenibilitat, el creixement urbà dispers i anònim i l'ús irresponsable del sol, el deteriorament del teixit històric i la pèrdua de tradicions i d'identitats regionals;

conscients que és arribada l'hora de prendre mesures per garantir que les accions i les tendències socials, econòmiques, ambientals i climàtiques tant presents com futures no minven la qualitat de l'entorn construït, sinó que han de ser utilitzades en canvi com a oportunitats per millorar-la, i que l'Any europeu del patrimoni cultural 2018, amb el seu objectiu de reconèixer el valor de la dimensió històrica de l'entorn construït, és el moment adequat per fer-ho;

posant en relleu que tothom, independentment de l'origen, té el dret d'experimentar, compartir i pertànyer al món de la cultura, que les maneres de viure i evolucionar junts com a societats són fonamentalment culturals, i que allò que dóna forma al nostre espai vital és per tant, sobretot, un acte cultural,

Declaració
de Davos²⁰¹⁸

declarem

El paper central de la cultura en l'entorn construït

1. La cultura fa possible i impulsa la sostenibilitat econòmica, social i ambiental. Afaïçona les nostres identitats i defineix el nostre patrimoni. Per tant, la cultura s'ha de posar al centre de les polítiques de desenvolupament i se n'ha de destacar la contribució a la recerca del bé comú. No hi pot haver desenvolupament democràtic, pacífic i sostenible si la cultura no n'és ben bé al cor.
2. Les polítiques han de posar l'accent en la necessitat de propostes sostenibles centrades en la cultura per desenvolupar a tot arreu i a tots els nivells. S'ha de subratllar el valor insubstituïble del paisatge i del patrimoni cultural d'Europa, posant l'èmfasi no solament en les ciutats i les àrees urbanes, sinó també en les àrees perifèriques i rurals i en la seva interconnexió.
3. Hi ha una necessitat prement d'un tractament holístic, centrat en la cultura de l'entorn construït i d'una visió humanista en la manera com donem forma col·lectivament als llocs en els quals vivim i al patrimoni que deixem darrere nostre.

El concepte de *Baukultur*

4. La *Baukultur* abraça tota activitat humana que transforma l'entorn construït. L'entorn construït tot ell, incloent-hi els béns dissenyats i construïts que hi són dins i estan relacionats amb el medi natural, s'ha d'entendre com una entitat única. La *Baukultur* inclou tant edificis existents, com ara monuments i altres elements del patrimoni cultural, com ara el disseny i la construcció d'edificis contemporanis, infraestructures, espais públics i paisatges.
5. A més a més del disseny arquitectònic, estructural i del paisatge i de la seva aplicació material, la *Baukultur* també s'expressa en els processos de planificació de projectes de construcció, d'infraestructures, de ciutats, de pobles, i de paisatges oberts.
6. La *Baukultur* fa referència tant als detalls dels mètodes constructius com a les actuacions i transformacions a gran escala, i abraça tant les competències constructives tradicionals i locals, com les tècniques innovadores.

La nostra visió d'una *Baukultur* d'alta qualitat

7. Necessitem amb urgència una proposta nova i flexible per donar forma al nostre entorn construït, que estigui arrelat a la cultura, que basteixi activament cohesió social, que garanteixi la sostenibilitat ambiental, i que contribueixi a la salut i al benestar de tothom. Això és la *Baukultur* d'alta qualitat.
8. El disseny de l'entorn construït, les relacions entre els objectes i els seus entorns construïts i naturals, la coherència de l'espai, l'escala, la materialitat: aquests són tots els factors que tenen un impacte directe en la nostra qualitat de vida. Una *Baukultur* d'alta qualitat s'expressa per tant en l'aplicació de disseny conscient i concertat en totes les activitats constructives i de paisatge i dóna prioritat als valors culturals per damunt dels beneficis econòmics a curt termini. Així doncs, una *Baukultur* d'alta qualitat no solament compleix els requisits funcionals, tècnics i econòmics, sinó que també satisfà les necessitats socials i psicològiques de la gent.
9. El patrimoni cultural és un component fonamental de la *Baukultur* d'alta qualitat. La manera com fem servir, mantenim i protegim el nostre patrimoni cultural avui dia serà fonamental per al desenvolupament de l'entorn construït d'alta qualitat del dia de demà.

Els beneficis d'una *Baukultur* d'alta qualitat per a la societat

10. La *Baukultur* d'alta qualitat millora la nostra percepció de l'espai, permet que la gent s'identifiqui amb els seus espais vitals, promou una societat inclusiva i cohesionada, contraresta la discriminació i la radicalització i promou la integració i la consciència cívica. Això no és tan sols pertinent pel que fa als centres urbans i llocs històrics, sinó també pel que fa a tota la resta d'àmbits de l'espai vital europeu; àrees suburbanes i rurals, pobles, zones industrials i infraestructures.
11. La *Baukultur* d'alta qualitat promou barris dinàmics i d'usos mixtos. Crea entorns construïts que acullen expressions culturals contemporànies alhora que respecten el patrimoni cultural. Proporciona condicions de vida sostenibles i enforteix la resiliència social en generar com genera habitatge decent, assequible i accessible.
12. La *Baukultur* d'alta qualitat protegeix el medi ambient. Dóna suport al transport sostenible i fa un ús responsable del sòl. Augmenta els espais verds urbans i promou la salut i la biodiversitat.
13. La *Baukultur* d'alta qualitat afegeix valor econòmic creant béns més duradors i de més qualitat i condicions favorables per a la prosperitat econòmica dins la societat. Fa servir recursos de manera sostenible i garanteix que les generacions futures també puguin beneficiar-se d'un desenvolupament social i econòmic positiu.

Cap a una *Baukultur* d'alta qualitat

14. La *Baukultur* d'alta qualitat exigeix l'assoliment de l'equilibri adequat entre els aspectes culturals, els socials, els econòmics, els ambientals i els tècnics de la planificació, del disseny, de la construcció i de la reutilització adaptativa, en l'interès públic del bé comú.
15. La *Baukultur* d'alta qualitat ha de formar part dels instruments legals pertinents. L'objectiu central de l'alta qualitat de tot l'entorn construït, incloent-hi el patrimoni cultural, ha de ser obligatori en totes les activitats amb impacte territorial. El requisit d'alta qualitat s'ha de considerar al mateix nivell que els interessos econòmics o tècnics. Els estàndards aplicables i les normes han de ser també compatibles amb l'objectiu de l'alta qualitat.
16. La *Baukultur* d'alta qualitat només pot sorgir dins el context del discurs interdisciplinari i per mitjà de la cooperació transversal a diversos nivells entre polítics, autoritats competents i professionals. Com que abasta aspectes creatius, funcionals i socials, totes les disciplines i tots els professionals pertinents hi han de participar en les mateixes condicions. Un exemple destacat d'un instrument de promoció d'alta qualitat són els concursos de disseny interdisciplinaris i concertats. Perquè pugui reeixir, la *Baukultur* d'alta qualitat també requereix la participació de la societat civil i d'un públic informat i sensibilitzat.
17. La *Baukultur* d'alta qualitat demana que es facin esforços dins el camp de l'educació i de la presa de consciència, per tal de fer possibles els criteris més sòlids de la *Baukultur*. Tots els implicats, tant del sector públic com del privat, tenen responsabilitat en la qualitat del nostre entorn construït, que transmetrem com a llegat de generació en generació.

Posant en relleu que la *Baukultur*, com a bé comú, és responsabilitat compartida dels governs, de les organitzacions i del sector privat i que hi ha una necessitat peremptòria de prendre consciència dels aspectes culturals, socials, econòmics, ambientals i tècnics en joc, nosaltres

ens comprometem a:

18. popularitzar i promoure les idees i els principis de la *Baukultur* d'alta qualitat davant tots els actors, inclosos la resta de membres del Govern i el públic en general, especialment els joves, subratllant de manera pertinent i apropiada l'impacte beneficiós que té en la societat;
19. aplicar polítiques més idònies vinculades al concepte cultural de *Baukultur* i que integrin la visió d'una *Baukultur* d'alta qualitat com a objectiu polític fonamental;
20. donar suport a accions i mesures complementàries que contribueixin a la promoció i a l'aplicació d'una visió d'una *Baukultur* d'alta qualitat;
21. instar les parts interessades, tant públiques com privades, a reconèixer l'impacte positiu de la *Baukultur* d'alta qualitat sobre el bé comú i assumir la pròpia responsabilitat, especialment pel que fa a les inversions que hi tenen relació;
22. encoratjar la resta de regions del món perquè reconguin el valor de la *Baukultur* d'alta qualitat i s'afegeixin al procés.
23. tornar-nos a reunir, en un temps no superior a deu anys, per fer una avaluació i debatre sobre els resultats en l'assoliment d'una *Baukultur* europea d'alta qualitat.

Davos (Suïssa), 22 de gener de 2018.

